

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 113

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

55. évfolyam

2012. április 18.

Közleményszám	Tartalom	Oldal
I <i>Állásfoglalások, ajánlások és vélemények</i>		
ÁLLÁSFOGLALÁSOK		
Régiók Bizottsága		
94. plenáris ülés, 2012. február 15. és 16.		
2012/C 113/01	A Régiók Bizottsága állásfoglalása a 2012. tavaszi Európai Tanács számára – A Gazdasági és Monetáris Unió stabilitásáról, koordinációjáról és kormányzásáról szóló szerződéstervezetről	1
2012/C 113/02	A Régiók Bizottsága állásfoglalása – A Europe Direct információs központok helyzete	5
VÉLEMÉNYEK		
Régiók Bizottsága		
94. plenáris ülés, 2012. február 15. és 16.		
2012/C 113/03	A Régiók Bizottsága véleménye – A pénzügyi tranzakciós adó közös rendszere	7
2012/C 113/04	A Régiók Bizottsága véleménye – Az integráció új európai programja	11

HU

 Ár:
4 EUR

(folytatás a túloldalon)

<u>Közleményszám</u>	Tartalom (folytatás)	Oldal
2012/C 113/05	A Régiók Bizottsága véleménye – Az „Európa kulturális fővárosa” kezdeményezés jövője	17
2012/C 113/06	A Régiók Bizottsága véleménye – Az EGTC-rendelet felülvizsgálata	22
2012/C 113/07	A Régiók Bizottsága véleménye – Gyermekszegénység	34
2012/C 113/08	A Régiók Bizottsága véleménye – A környezeti zajjal foglalkozó irányelv – A követendő út	40
2012/C 113/09	A Régiók Bizottsága véleménye – A felsőoktatás modernizációja	45
2012/C 113/10	A Régiók Bizottsága véleménye – Változtatási program – Az EU fejlesztéspolitikájának hathatósabbá tétele	52
2012/C 113/11	A Régiók Bizottsága véleménye – A sértettek jogairól szóló jogalkotási csomag	56
2012/C 113/12	A Régiók Bizottsága véleménye – A többszintű kormányzás európai kultúrájának kialakítása – A Régiók Bizottsága fehér könyvének nyomon követése	62

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

94. PLENÁRIS ÜLÉS, 2012. FEBRUÁR 15. ÉS 16.

A Régiók Bizottsága állásfoglalása a 2012. tavaszi Európai Tanács számára – A Gazdasági és Monetáris Unió stabilitásáról, koordinációjáról és kormányzásáról szóló szerződéstervezetről⁽¹⁾

(2012/C 113/01)

Előterjesztő: az EPP, a PES, az ALDE és az EA politikai csoport

A 2012. január 30-i Európai Tanács következtetései nyomán a Régiók Bizottsága tudatában van annak, hogy a gazdasági és monetáris unió stabilitásáról, koordinációjáról és kormányzásáról szóló jövőbeli szerződésnek (továbbiakban: „az új szerződés”) közvetlen következményei lesznek az Európai Unió regionális és helyi önkormányzataira.

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. A gazdasági és monetáris unió stabilitásáról, koordinációjáról és kormányzásáról szóló szerződéssel kapcsolatban

1. teljes mértékben készen áll arra, hogy betöltse szerepét a jelenlegi válság okozta kihívások kezelésében, és támogatja azokat az erőfeszítéseket, amelyek a gazdasági és monetáris unión belüli koordináció és kormányzás javítására irányulnak a recesszió kezelése és az államadóssággal kapcsolatos válság megoldása érdekében, szilárd és fenntartható költségvetések biztosításával;

2. hangsúlyozza, hogy a szigorúbb költségvetési fegyelemnek és az adósságszintek egyértelmű csökkentésének gyors növekedési, valamint a területi kohézióra irányuló intézkedésekkel, munkahelyteremtéssel és fenntartható foglalkoztatással kell kiegészülnie, hogy megteremtődjenek az európai gazdaság újbóli beindításának feltételei, és biztosítva legyen az európai integrációs projekt jövője;

⁽¹⁾ Az állásfoglalás a Régiók Bizottságának hozzájárulása az Európai Tanács 2012. évi tavaszi üléséhez, melyben elemzi a gazdasági és monetáris unió stabilitásáról, koordinációjáról és kormányzásáról szóló szerződéstervezetet, valamint a 2012. január 30-i Európai Tanács tagjainak „A növekedésorientált konszolidáció és a munkahelyteremtéssel járó növekedés felé” címmel kiadott nyilatkozatát.

3. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az új szerződéstervezetet az elsődleges uniós jog létező keretén kívül hozták létre, az Európai Parlament csupán minimális bevonásával, egy kormányközi tárgyalások által meghatározott folyamatban, és olyan kérdésekről, amelyekkel az uniós jogalkotás nagyrészt már korábban is foglalkozott az Unió rendes, demokratikus eljárásának keretében;

4. a „közösségi módszer” elkötelezett híve marad, hiszen ez a leginkább legitim módja az Európai Unió mint közös politikai térség felépítésének;

5. felhívja a figyelmet arra, hogy az EU-nak sürgősen vissza kell nyernie polgári bizalmát, és helyre kell állítania a gazdasági növekedést a társadalmi, gazdasági és területi kohézió megerősítésével;

6. az új szerződésben egyértelmű utalást kér a szubszidiaritás és az arányosság elvének tiszteletben tartására, és kéri a regionális és helyi önkormányzatok jogi kompetenciájának elismerését a gazdasági kormányzás kérdéseiben;

7. hangsúlyozza, hogy a Szerződő Felek által az államháztartások egyensúlyával kapcsolatban javasolt „arany szabály” javaslatai nemcsak a központi kormányzatok hatáskörébe tartozó költségvetéseket érintik, hanem hatással lesznek a regionális és helyi önkormányzatok költségvetéseire is;

8. támogatja a mélyebb gazdasági integrációt és a regionális, helyi, tagállami és uniós költségvetések közötti nagyobb szinergiát, összhangban a regionális és helyi önkormányzatok jogi kompetenciáival a pénzügyi autonómia tekintetében;

9. támogatja egy független és objektív európai hitelminősítő intézet felállítását, melynek célja a hitelminősítő intézetek hatékonyabbá, elszámoltathatóbbá és megbízhatóbbá tétele az állami költségvetésekről kibocsátott elemzéseket illetően, ideértve az európai regionális és helyi önkormányzatok adóssághitelezettségét is; ez hozzájárulna a néhány már létező hitelminősítő intézet jelenlegi dominanciájának ellensúlyozásához, és nagyobb átláthatóságot teremtene a hitelminősítések terén;

10. felszólítja az Európai Bizottságot, hogy vegye figyelembe a **regionális és helyi költségvetések helyzetét** az Európai Unió tagállami költségvetéseinek évenkénti monitorozása során, továbbá az éves növekedési jelentés kidolgozásakor, amellyel kapcsolatban az RB kifejtetheti álláspontját;

Az új szerződés jogi természete és a tárgyalási folyamat:

11. arra buzdítja a **Szerződő Feleket, hogy biztosítsák az európai jog koherenciáját és elsődlegességét**, és az új szerződés anyagát integrálják az EU Szerződésekbe legkésőbb 5 évvel hatálybalépését követően;

12. úgy véli, hogy az új kormányközi szerződésnek nem szabad tartalmaznia olyan szankcionáló mechanizmusokat, amelyek közvetlenül köthetők az EU politikáihoz, például a kohéziós politikához rendelt költségvetési keretekhez; emlékeztet arra, hogy a makrogazdasági feltételeesség bármely olyan formáját ellenzi, amely a regionális és helyi önkormányzatokat büntetné a nemzeti kormányok gazdasági és költségvetési döntései miatt;

13. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy nem nyílt lehetőség a **Bíróság véleményének kikérésére** a tekintetben, hogy a tervezett nemzetközi megállapodás összeegyeztethető-e az EU Szerződésekkel és a szubsidiaritás elvével;

14. hangsúlyozza, hogy az új szerződés által javasolt sok intézkedés már szerepel a stabilitási és növekedési paktum megerősítésének szánt, úgynevezett „hatos intézkedéscsomagban”, vagy annak kiegészítéseként lett volna elfogadható;

15. kéri, hogy az új szerződés hatálybalépését követően **hívjanak össze egy konventet** azzal a céllal, hogy az építse be az új szerződés anyagát az Európai Unió jogi keretébe; ezért kiemelkedően fontosnak érzi **az RB – mint a regionális és helyi önkormányzatok közgyűlésének – bevonását** a rendes eljárás szerint **e jövőbeli szerződésváltoztatásba**;

A helyi és regionális önkormányzatoknak az új szerződés tartalmával kapcsolatos ajánlásai:

16. üdvözli a gazdaságpolitikák „egyre szorosabb összehangolására” irányuló célkitűzést, és újfent erőteljesen hangsúlyozza a regionális és helyi önkormányzatoknak az európai gazdaságban játszott kulcsfontosságú szerepét⁽²⁾; ezért arra buzdítja a Szerződő Feleket, hogy:

a) **az új szerződésben tegyenek utalást a regionális és helyi önkormányzatok jogi hatáskörére** az állami költségvetések

és a gazdasági kormányzás alapvető területeit illetően, ahogyan az EU Szerződésekben előírt szubsidiaritás elve megkívánja;

b) biztosítsák azt, hogy az „értékpapír-kibocsátási terveket”, a „gazdasági partnerségi programokat” és az „Euró Plusz Paktum-kötelezettségeket” **a regionális és helyi önkormányzatokkal szoros együttműködésben, a többszintű kormányzás eszközeit alkalmazva** dolgozzák ki a tagállamokban⁽³⁾;

c) minden egyes euróövezeti csúcstalálkozó előtt, amennyiben ez indokolt, kérjék ki a regionális és helyi önkormányzatok véleményét;

d) **vonják be az RB-t a jövőben** az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek közötti, a gazdasági kormányzatról tartandó konferenciákba, **ahogyan azt az új szerződés említi**; emeljék ki, hogy **a nemzeti parlamenteknek ki kellene kérniük az illetékes regionális parlamentek véleményét**, és amennyiben ez indokolt, be kellene őket vonni a folyamatba;

e) terjesszék ki a nemzeti parlamentek illetékességeinek tiszteltben tartásáról szóló rendelkezést a jogalkotói hatáskörökkel rendelkező regionális parlamentekre is;

f) biztosítsák, hogy **a helyi és regionális önkormányzatoknak lehetőségük legyen hozzájárulni a legfontosabb gazdaságpolitikai reformokkal kapcsolatos legjobb gyakorlatok cseréjéhez**, és hogy lehetővé váljon az elért haladás összehasonlító elemzésének alkalmazása;

g) ismerjék el, hogy a központi kormányok költségvetésének egyensúlyban vagy többletben tartására vonatkozó követelmény („**a kiegyensúlyozott költségvetésre vonatkozó szabály**”) nemzeti jogba való átültetésének jogi kötelezettsége **komoly költségvetési kihatásokkal jár majd a helyi és regionális önkormányzatokra nézve**;

h) legyenek tudatának annak, hogy egy ilyen szabály végrehajtása az ezzel párhuzamos többszintű kormányzási és partnerségi intézkedések kidolgozása nélkül azzal a veszéllyel jár, hogy a tagállamokon belüli, „felülről lefelé” irányuló költségvetési koordináció megerősítése révén a nemzeti szintű központosítás új folyamatát indítja el;

II. A növekedésorientált konszolidáció és a munkahelyteremtéssel járó növekedés felé

17. kiemeli, hogy az uniós költségvetés **94,5%-a alapvetően a nemzeti, regionális és helyi szinten történő beruházások céljait szolgálja**, valamint hangsúlyozza a nagyobb mértékű költségvetési és gazdasági integráció, illetve a regionális, helyi, nemzeti és uniós költségvetés közötti szinergiák megerősítésének szükségességét;

⁽²⁾ Vö. Az EU-n belül a közpénzből megvalósuló beruházások kétharmada a helyi és regionális önkormányzatok hatáskörébe tartozik.

⁽³⁾ Ez megjelenhetne akár – a partnerség elvének a regionális politikában történő alkalmazásáról szóló, jövőbeli európai magatartási kódex által inspirált – jogi kötelezettség formájában.

18. hangsúlyozza a **kohéziós politika** komoly többletértékét, különösen a növekedésre és munkahelyteremtésre irányuló beruházásokra gyakorolt **ösztönző hatását** a felzárkózó régiókban, és rámutat arra, hogy a **strukturális alapok jelenlegi prioritásai nem irányváltást**, hanem egy, az alapok gyorsabb és jobb felhasználását és kifizetését lehetővé tevő **hatékonyabb eljárást követelnek meg**, a kedvezményezettek megerősített kapacitásépítése révén is;

19. kéri, hogy a strukturális alapok fel nem használt forrása-inak átcsoportosításával kapcsolatos bármely döntés feleljen meg az egyes régiók társadalmi-gazdasági helyzetének, a szubszidiaritás és az arányosság elvének figyelembevételével. Ennek megfelelően a prioritásokat az érdekelt partnereknek kell meghatározniuk, ideértve a regionális és helyi önkormányzatokat;

20. sürgeti az Európai Bizottságot és a központi kormányokat, hogy a **kohéziós politika finanszírozási forrásainak** átcsoportosításakor a **helyi és regionális önkormányzatokat teljes mértékben vonják be** a munkahelyteremtésre és növekedésre irányuló új politikai intézkedések tervezésébe és végrehajtásába a **politikák újból nemzeti hatáskörbe való helyezésének elkerülése** érdekében;

A foglalkoztatás, különösen a fiatalok foglalkoztatásának ösztönzése:

21. üdvözlöi a strukturális alapok fel nem használt forrásainak lehető legjobb kiaknázásához nyújtott **európai bizottsági és tagállami támogatást**, és **szándékában áll**, hogy politikai ajánlások, valamint a foglalkoztatás, oktatás és képzés területén a regionális és helyi szinten kialakított legjobb gyakorlatok, illetve a strukturális alapok optimális felhasználásával kapcsolatos szaktudás révén **proaktívan hozzájárul ehhez a kezdeményezéshez**;

22. kéri, hogy a **nemzeti munkahely-teremtési tervekkel kapcsolatos valamennyi további intézkedést a helyi és regionális önkormányzatokkal való partnerségben fogadják el**; támogatja az Európai Bizottság által javasolt ötletet, azaz, hogy minden nemzeti munkahely-teremtési terv alapját egy ún. „ifjúsági garancia” képezze, amely biztosítja, hogy az iskolai tanulmányok befejezését követő négy hónapon belül valamennyi fiatal foglalkoztatási, képzési vagy oktatási jogviszonyban álljon; ajánlja a fiatal vállalkozók nagyobb mértékű támogatását mint a fiatalok előtt nyitva álló pályafutási lehetőséget;

23. kiemeli, hogy a „Progress” foglalkoztatási és társadalmi szolidaritási program potenciális többletértéket hordozhat, amennyiben a program kommunikációs szempontból megfelelően kidolgozott, könnyen hozzáférhető a kedvezményezettek számára, és fenntartható, hosszú távú strukturális intézkedésekre irányul;

Az egységes piac megvalósítása és a gazdaság, különösen a kkv-k finanszírozásának ösztönzése:

24. üdvözlöi az Európai Tanács arra irányuló kötelezettségvállalását, hogy az Európai Bizottság egységes piaccal kapcsolatos javaslatait a lehető leggyorsabban megvalósítja, különös tekintettel az uniós közbeszerzési jogalkotási keret Európa 2020 stratégia céljaival összhangban történő korszerűsítésére;

25. újfent hangsúlyozza a **kkv-k kulcsfontosságú szerepét a helyi és regionális gazdaságban**; sürgeti a kkv-nak kedvező környezet támogatására irányuló további intézkedések kidolgozását, különösképpen a kkv-k kockázati tőkéhez való hozzáférést illetően;

26. „**kisvállalkozói intézkedéscsomagra vonatkozó partnerségek**” létrehozását sürgeti a kisvállalkozói intézkedéscsomag regionális szintű további végrehajtása érdekében; **rámutat** az általa 2010-ben életre hívott „Európai vállalkozói régió” díjra vonatkozó kezdeményezés jelentőségére, amely a régiók olyan hálózatát hozta létre, amely trestre szabott regionális stratégiákat dolgoz ki a vállalkozói szellem ösztönzésére és a vállalkozásokban rejlő innovatív lehetőségek kiaknázására;

27. annak biztosítására kéri az Európai Bizottságot, hogy valamennyi jogszabályt először átfogó területi hatásvizsgálatnak vessenek alá;

28. üdvözlöi az Európai Bizottság javaslatát, hogy kísérleti jelleggel indítsanak útjára egy „**Európa 2020 projektkezdésmegvalósítást**”, amelyet az Európa 2020 stratégia végrehajtásához használnak majd fel;

III. Az Európai Tanács tavaszi üléséhez való hozzájárulás: itt az idő, hogy áthidaljuk a „partnerségi szakadékokat” az Európa 2020 stratégia megvalósítása érdekében!

29. üdvözlöi, hogy az Európai Parlament elismerte: az uniós, nemzeti, regionális és helyi közigazgatás minősége – csakúgy mint az általános érdekű szolgáltatások hatékonysága – a versenyképesség és a termelékenység meghatározó eleme;

30. kitart amellett, hogy az **Európa 2020 stratégiának teljes körű területi dimenziót biztosítsanak**, és sajnálja, hogy az Európai Bizottság által kidolgozott éves növekedési jelentés csak helyenként említi a helyi és regionális önkormányzatok nemzeti reformprogramok végrehajtásába való bevonásának szükségességét;

31. hangsúlyozza, hogy az RB Európa 2020 stratégiával kapcsolatos nyomon követési jelentései egyfajta „**partnerségi szakadékokat**” jeleznek az **Európa 2020 stratégia végrehajtásának** tekintetében, és sajnálatát fejezi ki, hogy a tagállamok többségében nem vonták be kellő időben, mértékben és hatékonysággal a régiókat és a városokat a nemzeti reformprogramok kidolgozásába;

32. emlékeztet arra a **javaslatára**, hogy minden tagállamban fogadjanak el **területi paktumokat**, hogy garantálják a többszintű kormányzást és a nemzeti reformprogramok partnerségi alapú végrehajtását az összes jogilag illetékes állami hatóság közötti megállapodás révén;

33. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy mielőbb terjessze elő a **kohéziós politika partnerségi elvére vonatkozó európai magatartási kódexet**, amely javítani hivatott az Európa 2020 stratégia hatékonyságát és irányítását;

34. foglalkozni fog az Európai Bizottság **2012-es országspecifikus ajánlásaival**, valamint a 2013-as éves növekedési jelentéssel a helyi és regionális önkormányzatok részvételi szintjének vizsgálata érdekében; arra kéri a **Tanácsot, hogy országspecifikus ajánlásokat fogadjon el a stratégia irányítási részére vonatkozóan;**

35. felkéri elnökét, hogy juttassa el ezt az állásfoglalást az uniós intézményeknek és a tagállamoknak.

Kelt Brüsszelben, 2012. február 16-án.

*a Régiók Bizottsága
elnöke*

Mercedes BRESSO

A Régiók Bizottsága állásfoglalása – A Europe Direct információs központok helyzete

(2012/C 113/02)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. úgy véli, hogy a Europe Direct információs központok fontos elemét képezik az Európai Unió kommunikációs politikájának. A polgárok információigénye egyre nő az Európai Unióval kapcsolatos ügyekben, és egyre nagyobb szükség van arra, hogy az Európai Unióval kapcsolatos fejleményeket és intézkedéseket minél naprakészebben és mindenki számára érthetően magyarázzuk el;

2. megemlíti, hogy EU-szerte mintegy 480 Europe Direct információs központ létezik, amelyek többnyire helyi vagy regionális fenntartásúak, de nem kormányzati szervezetek által is működtethetők;

3. úgy véli, hogy a Europe Direct központok célja – amellet, hogy általános információkat közvetítsenek az EU-ról és a polgárok kérdéseivel foglalkozzanak – az is, hogy pozitív képet alakítsanak ki Európáról a polgárok körében;

4. egyetért azzal, hogy ezt információs és tájékoztatási célú rendezvényekkel, weboldalakkal, publikációkkal, valamint az helyi médiával folytatott kapcsolatok révén kell elérni;

5. hangsúlyozza, hogy a Europe Direct központok révén megvalósuló decentralizált megközelítés lehetőséget biztosít arra, hogy EU-szerte tájékoztatást adjanak Európáról, regionális sajtóságokkal foglalkozzanak és célzottan elégték ki az ebből eredő specifikus információs igényeket;

6. ezért nyomatékosan üdvözlí az Európai Bizottság alelnöke, Viviane Reding elkötelezettségét, aki a Europe Direct információs központok fennmaradása mellett és az eddigi finanszírozási eszközök csökkentése ellen foglalt állást;

7. utal azonban arra, hogy az Európai Bizottság által a Europe Direct rendelkezésére bocsátott támogatás általában az információs központok tényleges költségeinek csak egy kis részét fedezi;

8. megemlíti, hogy a regionális és helyi önkormányzatok az európai közönségkapcsolatok terén jelentős pénzügyi, személyes és adminisztratív elkötelezettségükről tesznek tanúbizonyságot;

9. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a fenntartók egyre szorosabb költségvetéseit tekintve veszélybe került az Unió-szerte felállított Europe Direct információs központok fennmaradása;

10. attól tart, hogy a Europe Direct információs központokkal kapcsolatos, a 2013–2016 időszakra vonatkozó, nemsokára közötteendő közbeszerzési kiírások során számos eddigi regionális és helyi partner nem tudja majd folytatni tevékenységét az uniós eszközök növelése nélkül;

11. abban látja a veszélyt, hogy mindez jelentős visszalépéseket eredményez a civil társadalommal folytatott európai politikai kommunikáció terén;

12. ezért olyan EU-s támogatási arányt vár el, amely megfelel ennek a jelentős partneri feladatnak;

13. hangsúlyozza, hogy az információk közvetítése valójában az európai intézmények feladata, mivel az Európai Unió szerkezetéről és politikáiról szóló alapismeretek közvetítése leginkább az ő érdekük. Ez nem utolsósorban abból is egyértelmű, hogy a pénzügyi szabályzat 49. cikkének 6. bekezdését tekintik jogalapnak. A Europe Direct központok működése ezért az Európai Bizottság által megszabott tartalmi és igazgatástechnikai keretfeltételeknek is alá van rendelve. Az, hogy a fenntartó intézmények is elkötelezettek az európai politikai ismeretterjesztés célja mellett és ehhez jelentős saját eszközökkel is hozzájárulnak, döntő eleme a Europe Direct információs központok sikerének. Ennek összefüggésében úgy tűnik, a jelenlegi támogatási arányt mindenképpen célszerű növelni;

14. felkéri az Európai Bizottságot, hogy jelentősen növelje a Europe Direct központok rendelkezésére álló eszközöket, és az egy központra eső alapösszeget kétszerezze meg (a jelenlegi 12 000 €-ról 24 000 €-ra);

15. a szakmai munka iránti kapacitások felszabadítása érdekében amellet foglal állást, hogy csökkenjenek a bürokratikus követelmények; ehhez különösen a célhoz kötött eszközök kezelésére szolgáló modulrendszert kellene egyszerűsíteni;

16. még egyszer kiemeli, hogy mindenképpen szükség van a Europe Direct központok korlátozások nélküli fennmaradására. Ehhez nemcsak az eszközök megtartására, hanem növelésükre is szükség van;

17. a harmadik felektől származó források növelését nem tartja alkalmas eszköznek a helyzet javítására, mivel ezzel veszélybe kerülne az információközvetítés semlegessége. A pénzszerzés emellet az olyan kisméretű szervezetek, mint a Europe Direct központok esetében, nagyon, sőt akár elviselhetetlen mértékben leköti a szűkös kapacitásokat;

18. kritikusan szemléli az állami fenntartók általi megemelt finanszírozást is, mivel az EU-val kapcsolatos semleges információk közvetítése esetében, mint a fentiekben szerepel, alapvetően az EU-intézmények feladatáról van szó;

19. végül pedig nyomatékosan kéri az Európai Bizottságot, hogy a Europe Direct központok jó és rendkívül sikeres eszközét ne veszélyeztesse a szükséges költségvetési eszközök csökkentésével vagy a jelenlegi szintre korlátozásával;

20. megbízza elnökét, hogy terjessze ezt az állásfoglalást az Európai Tanács elnöke, az Európai Parlament, az Európai Bizottság és az EU dán elnöksége elé.

Kelt Brüsszelben, 2012. február 16-án.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Mercedes BRESSO

VÉLEMÉNYEK

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

94. PLENÁRIS ÜLÉS, 2012. FEBRUÁR 15. ÉS 16.

A Régiók Bizottsága véleménye – A pénzügyi tranzakciós adó közös rendszere

(2012/C 113/03)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- üdvözli a pénzügyi tranzakciós adó közös uniós rendszeréről szóló tanácsi irányelvre tett európai bizottsági javaslat közzétételét, mivel az eleget tesz az RB 2011. évi munkaprogramjában megfogalmazott kérésnek,
- ezenkívül úgy értékeli, hogy a pénzügyi tranzakciós adó európai rendszerének létrehozása fontos további lépés a demokratikus politika számára a pénzügyi piacok működésében fellépett súlyos zavarok kezelésére rendelkezésre álló jogosítványok sürgősen szükséges visszaállítása felé,
- hangsúlyozza, hogy a pénzügyi tranzakciós adó fontos eszköz egyrészt annak biztosítására, hogy a pénzügyi szektor betölthesse a szolidaritást és az igazságosságot erősítő szerepét, másrészt a spekuláció visszaszorítására, ahogy ezt az RB már kifejezésre juttatta a 2013 utáni időszakra vonatkozó új többéves pénzügyi keretről szóló véleményében,
- üdvözli az elérni kívánt harmonizáció egész Unióra való érvényességének célkitűzését, és, amennyiben ez minden erőfeszítés ellenére nem lenne megvalósítható, egy európai pénzügyi tranzakciós adó rendszerének azonnali létrehozását követeli a megerősített – és lehetőleg legalább az euróövezetet átfogó – együttműködés eszköze révén.

Előadó	Ralf CHRISTOFFERS (DE/PES), Brandenburg tartomány gazdasági és Európa-ügyi minisztere
Referenciaszöveg	Javaslat tanácsi irányelvre a pénzügyi tranzakciós adó közös rendszeréről és a 2008/7/EK irányelv módosításáról COM(2011) 594 final

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános politikai üzenet

1. üdvözli a pénzügyi tranzakciós adó közös uniós rendszeréről szóló tanácsi irányelvre tett európai bizottsági javaslat közzétételét, mivel az eleget tesz az RB 2011. évi munkaprogramjában megfogalmazott kérésnek;

2. úgy véli, hogy a javaslat erős politikai jelzése annak, hogy az Európai Unió kész és képes megfelelni a globalizált pénzügyi piac kihívásainak, és teljes mértékben és fenntarthatóan erősíteni tudja nemzeti gazdaságokban rejlő lehetőségeket a tagállamok és az uniós polgárok javára;

3. ezenkívül úgy értékeli, hogy a pénzügyi tranzakciós adó európai rendszerének létrehozása fontos további lépés a demokratikus politika számára a pénzügyi piacok működésében fellépett súlyos zavarok kezelésére rendelkezésre álló jogosítványok sürgősen szükséges visszaállítása felé;

4. hangsúlyozza, hogy a pénzügyi tranzakciós adó fontos eszköz egyrészt annak biztosítására, hogy a pénzügyi szektor betölthesse a szolidaritást és az igazságosságot erősítő szerepét, másrészt a spekuláció visszaszorítására, ahogy ezt az RB már kifejezésre juttatta a 2013 utáni időszakra vonatkozó új többéves pénzügyi keretről szóló véleményében;

5. utal a 2011 szeptemberében közzétett európai bizottsági hatásvizsgálatra és a rendkívül pontatlan „dinamikus sztochasztikus általános egyensúlyi” modellekre, amelyeket alkalmaztak; hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottság hatásvizsgálata nem von le határozott következtetéseket, hanem homályosan, határozatlanul fogalmazva több lehetőséget is nyitva hagy; megállapítja tehát, hogy az Európai Bizottság hatásvizsgálata elfogult és pontatlan; üdvözli, hogy az Európai Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy új hatásvizsgálatot végez;

6. hangsúlyozza az egyesült királyságbeli bélyegadórendszer nyilvánvaló fogyatékosait, különösen a tranzakciók földrajzi áthelyezésével szembeni védelem tekintetében, továbbá mert erőteljesen ösztönzi a derivatívák előtérbe helyezését;

Általános jogi keret

7. az Európai Bizottsággal egyetértve úgy véli, hogy a sok összehangolatlan tagállami adóügyi intézkedést tekintve a terület harmonizációja elengedhetetlen ahhoz, hogy elkerüljük a pénz-

ügyi szolgáltatások belső piacának szétaprózódását, valamint hogy a harmonizáció szükséges a belső piac működéséhez és a versenytorzulások elkerüléséhez ezen a téren;

8. üdvözli az Európai Bizottságnak azt a megközelítését, hogy a harmonizációt oly módon hajtsa végre, hogy

— a pénzügyi intézményeket mind a többi gazdasági ághoz képest, mind a legutóbbi válság költségeinek tekintetében megfelelően megadóztatják,

— adóügyi ösztönzőket hoznak létre, hogy a pénzügyi piac résztvevőit visszatartsák az összegazdasági szempontból nem kívánt tranzakcióktól, és ezzel hozzájáruljanak a jövőbeli válságok elkerüléséhez;

9. üdvözli az elérni kívánt harmonizáció egész Unióra való érvényességének célkitűzését, és, amennyiben ez minden erőfeszítés ellenére nem lenne megvalósítható, egy európai pénzügyi tranzakciós adó rendszerének azonnali létrehozását követeli a megerősített – és lehetőleg legalább az euróövezetet átfogó – együttműködés eszköze révén;

10. a pénzügyi tranzakciós adó közös európai rendszere bevezetésének rendkívüli sürgősségét tekintve arra figyelmezteti az Európai Unió jogalkotó szerveit, hogy minden szükséges szigorú gondosság mellett, a lehető legnagyobb politikai felelősséggel törekedjenek a jogalkotási eljárás mielőbbi sikeres lezárására;

11. üdvözli, hogy az Európai Bizottságnak az irányelv alkalmazásáról szóló, rendszeres jelentési kötelezettsége révén az irányelv folyamatos, strukturált felülvizsgálati eljárásnak lesz alávetve; sajnálja ebben az összefüggésben, hogy ez a jelentési kötelezettség csak a Tanáccsal szemben áll fenn, mivel ez a korlátozás nem veszi figyelembe a Parlamentnek az irányelv esetében alkalmazandó jogalkotási eljárásban játszott szerepét, amelynek értelmében az irányelvet a Tanács az Európai Parlament részvételével fogadja el; ezenkívül úgy látja, hogy ez a korlátozás a Régiók Bizottsága – mint az Európai Unió helyi és regionális önkormányzatainak közgyűlése – és a Gazdasági és Szociális Bizottság szerepének alulértékelését is jelenti, amely intézményeknek a szerződésben rögzített fő feladatuk, hogy tanácsadással támogassák a jogalkotó szerveket;

12. rámutat, hogy a pénzügyi tranzakciós adó közös rendszere bevezetésének a települések és régiók adóbevételeire való lehetséges kihatásait is célirányosan figyelembe kell venni;

A pénzügyi tranzakciós adó tárgya és alkalmazási területe

13. támogatja az adózási kötelezettségnek a pénzügyi intézmény székhelyéhez való kötését; ez a szabályozói megközelítés csökkenti az adómegkerülési lehetőségeket és jobban tükrözi a pénzügyi piacok és a reálgazdaság közötti összefonódásokat, mint az adózási kötelezettségnek a tranzakció helyéhez való kötése tenné; szükségesnek tartja, hogy ezen túlmenően a székhelyáthelyezés vagy leválasztás útján történő adómegkerülés megakadályozását vagy csökkentését célzó szabályozásokról is gondoskodjanak;

14. javasolja mind a „pénzügyi intézmények”, mind pedig a „pénzügyi eszközök” fogalmának részletes meghatározását;

15. támogatja a pénzügyi tranzakciós adó széles alkalmazási területét, amely alapvetően a pénzügyi eszközök valamennyi fajtájára vonatkozó tranzakciókra kiterjed, beleértve az esetleges helyettesítőket és az esetleges tőzsdén kívüli tranzakciókat;

16. támogatja, hogy az elsődleges piacon folytatott tranzakciók ne tartozzanak a pénzügyi tranzakciós adó hatálya alá, mivel ezáltal csökkennek az adó reálgazdaságra gyakorolt nem kívánt hatásai; ugyanakkor sajnálja, hogy nem képeznek kivételt az állami szféra másodlagos piacon folytatott ügyletei is, mivel ez költségvetés-politikai szempontból szükségesnek tűnik, tekintve, hogy a hatékony és eredményes költségvetési politika érdekében az állami szférának a másodlagos piacon alkalmazott pénzügyi eszközökre is vissza kell nyúlnia;

17. sajnálja, hogy a pénzügyi tranzakciós adó nem vonatkozik minden típusú devizatranzakcióra, mivel ezzel jelentős bevételi potenciál és egy fontos szabályozói hatás is elvész; és mindenképp úgy véli, hogy a devizatranzakcióknak egy átfogó pénzügyi tranzakciós adó keretében történő megadóztatása nem sérti a tőkemozgás szabadságát, mivel a pénzügyi tranzakciós adó széles alkalmazási köre alapján a devizakereskedelmet éppen nem határokon átnyúló jellegét tekintve érintené, hanem csak pénzügyi tranzakcióként, éppen úgy, mint minden más pénzügyi tranzakciót is;

18. úgy véli, hogy a kizárólag az állami szektort finanszírozó speciális hitelintézeteket mentesíteni kellene a pénzügyi tranzakciós adó alól;

A pénzügyi tranzakciós adó adóalapja, valamint szerkezete és az adókulcsok szintje

19. alapjában véve üdvözli az adóalap meghatározásának javasolt megközelítésmódját, beleértve a származékos ügyletek fiktív értékének adóalapként való meghatározását; ugyanakkor úgy véli, hogy további pontosításra van szükség, különösen arra vonatkozóan, hogy hogyan lehet megelőzni azt a reális veszélyt, hogy komplex derivatív ügyletek esetében mesterségesen csökkentik a fiktív értéket;

20. üdvözli a minimális adókulcsok meghatározását, amelyek lehetővé teszik, hogy a tagállamok magasabb kulcsokat határozzanak meg, mivel ez különösen kifejezésre juttatja a szubsidiaritás gondolatát; ugyanakkor azonban figyelmeztet arra, hogy az irányelv alkalmazásakor pontosan vizsgálják meg,

hogy a tagállamok magasabb adókulcsai nem idéznek-e elő mégis olyan, káros adóversenyt a tagállamok között, amelyet az irányelvnek éppen hogy meg kellene akadályoznia;

21. szükségesnek tartja, hogy minden adóköteles pénzügyi eszközt materiális szempontból teljességgel egyenlően kezeljenek, és vegyék figyelembe a ténylegesen létező különbségeket, hogy elkerülhető legyenek a nem kívánatos kikerülési ösztönzők, és megfelelően tekintetbe lehessen venni az igazságos adóztatás alapelveit; ezért amellet száll síkra, hogy a részvények és kötvények, valamint a származékos ügyletek adókulcsait ismételtelen vizsgálják felül – különös tekintettel erre a szempontra;

A pénzügyi tranzakciós adó kifizetése

22. problematikusnak találja, hogy az Európai Bizottságra ruházzák annak jogkörét, hogy az EUMSZ 290. cikkével összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el olyan, tagállamok által meghozandó intézkedések meghatározására, melyek célja az adócsalás, az adózás alóli kibújás és az adózással kapcsolatos visszaélések megakadályozása. Az ilyen jellegű, az irányelvek hatékony végrehajtásának biztosítását szolgáló intézkedések ugyanis alapvetően a tagállamok feladatkörébe tartoznak, és az EUMSZ 291. cikkének (1) bekezdése szerint a tagállamoknak kell minden szükséges intézkedést meghozniuk európai jogszabályok végrehajtására, és csak akkor lenne megengedett a megfelelő jogkörátruházás az Európai Bizottságra, ha az intézkedések meghozatalához egységes végrehajtási feltételekre lenne szükség. Az EUMSZ 291. cikke értelmében egyébként a végrehajtási rendelkezések meghozatala jelentené a Szerződésben erre szánt eszközt. Az alapvető jelentőségű kérdések széles körét, különösen az olyan kérdéseket, amelyek a büntetőjogi szankciókat érintik, teljes mértékben a tagállamokra kell hagyni;

23. hangsúlyozza, hogy az irányelv alkalmazásáról szóló rendszeres európai bizottsági jelentéstételnek arra is mindenképp ki kellene térnie, hogy mennyiben van szükség a jogkörátruházás során az Európai Bizottság által hozott intézkedésekre, illetve azok mennyire hatékonyak;

A pénzügyi tranzakciós adóból befolyt pénz felhasználása

24. javasolja, hogy a pénzügyi tranzakciós adót új kategóriaként vegyék hozzá az Unió saját forrásainak rendszeréhez, az adóból befolyt pénzt pedig adott mértékben osszák fel az Unió és az adót kivetett tagállamok között. Az ebbe a kategóriába tartozó uniós bevételek nagyságától függően így csökkenteni lehetne a tagállamok hozzájárulásait a sajátforrásrendszerhez;

További intézkedések szükségessége

25. úgy véli, hogy a pénzügyi tranzakciós adó európai rendszerének kialakításán túl szükség van az EU pénzügyi gazdálkodására vonatkozó keretfeltételek átfogóbb reformjára is annak érdekében, hogy szembe lehessen szegülni a pénzügyi piacoknak a reálgazdaságra gyakorolt esetleges negatív hatásaival;

26. rámutat arra, hogy emiatt tanácsos volna biztosítani a pénzügyi tranzakciós adónak köszönhetően nyert információk megfelelő gyűjtését és kezelését;

27. meggyőződése, hogy a működőképes belső piachoz, illetve az egységes pénznemmel operáló hatékony gazdasági és pénzügyi unióhoz sürgősen olyan további intézkedéseket kell hozni, amelyek túlmutatnak a fiskális politikán, és a nemzeti gazdaság- és fiskális politikák európai összehangolásának egyértelmű megerősítésétől kezdve egészen a hatékony és elegendő demokratikus legitimitációval rendelkező gazdasági kormányzás európai szintű, intézményi megalapozásáig terjednek;

28. úgy véli, hogy az európai megközelítésen túl nemzetközileg egyeztetett fellépésre is szükség van, ezért arra kéri az EU-t és a tagállamokat, hogy nemzetközi szinten, a harmadik országokhoz fűződő külkapcsolatokban emeljék szót a pénzügyi piacokra vonatkozó szabályozások reformjáért, azaz valamennyi G20-államnál lépjenek fel a pénzügyi tranzakciók átfogó megadóztatásáért.

II. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

1. cikk (4) bekezdés d) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(d) tranzakciók a tagállamok központi bankjaival.	(d) tranzakciók a tagállamokkal, azok központi bankjaival, a helyi és regionális önkormányzatokkal vagy más tagállami közjogi szervezettel, illetve közjogi intézménnyel.

2. módosítás

16. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A Bizottság ötvenként, illetve első alkalommal 2016. december 31-ig az ezen irányelv alkalmazásáról szóló jelentést terjeszt a Tanács elé, amelyet adott esetben kiegészít az irányelv módosítására vonatkozó javaslattal.	A Bizottság ötvenként, illetve első alkalommal 2016 2016. december 31-ig az ezen irányelv alkalmazásáról szóló jelentést terjeszt a Tanács és az Európai Parlament elé, amelyet adott esetben kiegészít az irányelv módosítására vonatkozó javaslattal. <u>A jelentésről tájékoztatja az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságot és a Régiók Bizottságát is.</u>
Ebben a jelentésben a Bizottság megvizsgálja legalább a pénzügyi tranzakciós adónak a belső piac megfelelő működésére, a pénzügyi piacokra és a reálgazdaságra gyakorolt hatását, valamint figyelembe veszi a pénzügyi ágazat megadóztatásának nemzetközi összefüggésben történő előrehaladását.	Ebben a jelentésben a Bizottság megvizsgálja legalább a pénzügyi tranzakciós adónak a belső piac megfelelő működésére, a pénzügyi piacokra és a reálgazdaságra gyakorolt hatását, valamint figyelembe veszi a pénzügyi ágazat megadóztatásának nemzetközi összefüggésben történő előrehaladását. <u>Ezenkívül értékeli a jogkörátruházás során az irányelv egységes végrehajtására hozott intézkedéseit is.</u>

Kelt Brüsszelben, 2012. február 15-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Mercedes BRESSO

A Régiók Bizottsága véleménye – Az integráció új európai programja

(2012/C 113/04)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- kiemeli, hogy az Európa 2020 stratégia által kitűzött gazdasági, társadalmi és területi kohéziós célok megvalósításához elengedhetetlen, hogy a bevándorlók teljes mértékben részt vegyenek befogadó városuk és régiójuk gazdasági, társadalmi és politikai életében;
- úgy véli, hogy a többszintű kormányzás módszere a legalkalmasabb arra, hogy a legjobb eredményeket lehessen elérni a bevándorlók beilleszkedése terén;
- örömmel fogadja az Európai Bizottság álláspontját, amely szerint az integrációs politikákat helyi szinten, alulról építkező megközelítést követve kell kidolgozni;
- úgy véli, hogy a „területi paktumok” rugalmas keretet kínálnak az integrációs politikák megvalósításához, mivel lehetővé teszik az egyes területi egységeknek megfelelő tematikus intézkedések és prioritások alkalmazását, és mivel tekintetbe tudják venni a hatáskörök különböző kormányzati szintek közötti megoszlását, valamint a szubszidiaritás és az arányosság elvét;
- örömmel fogadja az Európai Bizottság azon kezdeményezését, hogy létre kell hozni az integráció „európai moduljait”;
- úgy véli, hogy ésszerű lenne stratégiai partnerségeket kialakítani az RB, az Európai Bizottság, valamint a városok és régiók európai hálózata között;
- e partnerséget a területi önkormányzatok integrációt támogató hálózatának kialakításával tartja megvalósíthatónak, amelyben részt vehet bármely kormányzati szint politikák kidolgozásában illetékes szereplője, valamint a civil társadalmi szervezetek. Az RB számít az Európai Bizottság politikai, gazdasági és operatív támogatására a stratégiai partnerség teljes körű végrehajtásában, és úgy ítéli meg, hogy a javaslatot be lehetne illeszteni a már létező struktúrák és kezdeményezések keretébe.

Előadó	Dimitrios KALOGEROPOULOS (EL/EPP), Aigaleo város önkormányzatának tagja
Referenciaszöveg	Az Európai Bizottság közleménye: A harmadik országbeli állampolgárok integrációjának európai programja COM(2011) 455 final

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Referenciakeret

1. megjegyzi, hogy a bevándorlás ma valóságos, az újságok címlapjaira is felkerülő jelenség az Európai Unió minden tagállamában, különösen az „arab tavasz” óta, amely új népességmozgásokat indított el Európa felé;

2. megállapítja, hogy a migránsok számának növekedése mellett az elmúlt évtizedben a migránsok típusait, valamint a migrációs áramlatok szerkezetét és sajátosságait tekintve is jelentős változások tapasztalhatók;

3. kiemeli, hogy a bevándorlók integrációjára vonatkozó stratégiák kapcsolódnak az európai bevándorlási politikához, melynek ahhoz, hogy hatékony legyen, koherensnek kell lennie, és magában kell foglalnia a bevándorlók származási és tranzit-országaiiban megvalósuló fejlesztési kezdeményezések támogatását;

4. úgy véli, hogy a bevándorlás széles körű növekedése hatékony politikák alkalmazását teszi szükségessé a harmadik országokból érkező legális bevándorlók szociális, gazdasági és kulturális integrációjának érdekében;

5. emlékeztet rá, hogy a migránsok integrációja elsősorban a tagállamok hatáskörébe tartozik. A nemzeti, regionális és helyi hatóságok felelőssége, hogy többek között az oktatás, az egészségügy, a lakhatás és a munkaerőpiac területén végrehajtsák az integrációs politikákat. A Lisszaboni Szerződés előírja ugyan az EU szerepének megerősítését a harmadik országokból származó bevándorlók integrációjával kapcsolatos politikában, de nem törekszik a tagállamok törvényi és rendeleti rendelkezéseinek harmonizációjára;

6. emlékeztet rá, hogy a Tanács által 2004-ben elfogadott tizenegy közös alapelv, valamint az Európai Bizottság által 2005-ben kiadott közös integrációs program egyaránt úgy minősíti az integrációt, hogy az „a bevándorlók és a tagállamok állampolgárai egymáshoz való alkalmazkodásának dinamikus, kétirányú folyamata”;

7. emlékeztet rá, hogy a beilleszkedés témájában, 2008 novemberében Vichyben tartott harmadik miniszteri konferencia résztvevői kiemelték, hogy biztosítani kell a területi önkormányzatok részvételét az integrációs politikák kialakításában, végrehajtásában és kiértékelésében, és hangsúlyozták, hogy ezek az önkormányzatok alapvető szerepet játszanak abban, hogy a migránsok be tudjanak illeszkedni a helyi közösség életébe;

8. emlékeztet rá, hogy a 2010 áprilisában, a spanyolországi Zaragoza városában a bevándorlás tárgyában tartott miniszteri

konferencia következtetései felhívják a figyelmet annak fontosságára, hogy hangsúlyozni kell a bevándorlás pozitív hatásait európai szinten, továbbá ki kell emelni az integrációt és a kulturális sokféleséget mint a fejlődés és a társadalmi kohézió motorját;

9. felhívja rá a figyelmet, hogy az utóbbi években az EU létrehozott néhány olyan hasznos eszközt, amelyek elősegítik, hogy a tagállamok kidolgozzák integrációs politikájukat, és sikeres fellépéseket hajtsanak végre. Létrejött a harmadik országok állampolgárainak beilleszkedését segítő európai alap, és megalakult az Európai Integrációs Fórum. Ez utóbbi rendszeres időközönként ül össze, és lehetővé teszi a civil társadalom és a bevándorló szervezetek képviselői számára, hogy részt vegyenek a politikai vitában. Ezenkívül már működik az európai integrációs portál, amely hatalmas mennyiségű információt tartalmaz az integrációról; valamint három útmutató is készült, amelyek hasznos példákat és bevált gyakorlatokat tartalmaznak;

10. az általa végzett konzultációt hasznosnak ítéli meg, és elégedetten állapítja meg, hogy annak eredményeit és a konzultáció kapcsán megfogalmazott javaslatokat az Európai Bizottság figyelembe vette az új európai integrációs program kidolgozása során; ⁽¹⁾

11. rámutat, hogy a harmadik országbeli állampolgárok integrációjának új európai programjában az Európai Bizottság olyan, folyamatosan változó folyamatként közelíti meg az integrációt, amely a különböző közigazgatási szintek közös felelőssége, és a célok megvalósítása érdekében az érintett felektől lankadatlan erőfeszítést és folyamatos együttműködést kíván;

12. megjegyzi, hogy a jelen vélemény „A helyi és regionális önkormányzatok az integrációs politikák előterében” című saját kezdeményezésű RB-veleményben kialakított keretre épül, és az RB-nek a jövő kihívásaira adott választát kívánja megfogalmazni, kiemelve a helyi és regionális közigazgatási szervek hozzájárulását a harmadik országból érkező, legális bevándorlók beilleszkedésével foglalkozó politikák kidolgozásához és végrehajtásához. A vélemény megfogalmazása ezenkívül arra is kitér majd, hogy hogyan lehetne stratégiai partnerséget kiépíteni az Európai Bizottsággal;

Alapelvek

13. úgy ítéli meg, hogy az integrációt olyan folyamat eredményének kell tekinteni, amely a harmadik országokból származó bevándorlókat alkalmassá teszi arra, hogy minden külső beavatkozástól függetlenül, önállóan éljék életüket, és a tartózkodási országukból származó polgárokéhoz, valamint az uniós polgárokéhoz hasonló társadalmi pozíciót töltsenek be;

⁽¹⁾ CdR 261/2011.

14. emlékeztet rá, hogy az integráció kétoldalú folyamat, amely kölcsönös szerepvállalást kíván meg, és egyaránt jár jogokkal és kötelezettségekkel mind a befogadó társadalom, mind pedig a bevándorlók számára. Feltételezi, hogy a bevándorlóknak szándékukban áll felelősséget vállalni a befogadó társadalomba való beilleszkedésükért, az uniós polgároknak pedig elfogadni és befogadni a bevándorlókat;

15. hangsúlyozza, hogy a beilleszkedést tartós, dinamikus folyamatként kell szemlélni és elismerni, nem pedig közties állapotként, amely a migránsoknak a befogadó társadalomba való beolvadását előzi meg;

16. hangsúlyozza, hogy a bevándorlóra vonatkozó integrációs politikáknak összhangban kell lenniük az alapvető európai uniós értékekkel, például az emberi jogok és a sokféleség tiszteletben tartásával, a diszkrimináció elleni küzdelemmel, az esélyegyenlőség és a tolerancia előmozdításával. Ezenkívül az EU alapvető politikáival is kompatibilisnek kell lenniük a kohézió, a foglalkoztatás, a fejlesztés, a külkapcsolatok, de a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülése területén is;

17. úgy véli, hogy az egyenlő elbánás elvének alkalmazása meghatározó a demokratikus rendszerek minősége szempontjából, és az Európai Unió kultúrájának egyik alapvető vívmányát, annak szerves részét jelenti;

Az integrációs politikák végrehajtása

18. kiemeli, hogy az Európa 2020 stratégia által kitűzött gazdasági, társadalmi és területi kohéziós célok megvalósításához elengedhetetlen, hogy a bevándorlók teljes mértékben részt vegyenek befogadó városuk és régiójuk gazdasági, társadalmi és politikai életében;

Módszer

19. úgy véli, hogy a többszintű kormányzás módszere a legalkalmasabb arra, hogy a legjobb eredményeket lehessen elérni a bevándorlók beilleszkedése terén. Az említett megközelítés meg kell, hogy feleljen a szubszidiaritás elvének, amely az Európai Unió, a tagállamok, valamint a helyi és regionális önkormányzatok együttműködését szabályozza;

20. örömmel fogadja az Európai Bizottság álláspontját, amely szerint az integrációs politikákat helyi szinten, alulról építkező megközelítést követve kell kidolgozni;

21. hangsúlyozza a holisztikus megközelítés szükségességét, amely a beilleszkedésnek nemcsak a gazdasági és szociális aspektusait veszi figyelembe, hanem a kulturális és vallási sokféleséggel, a polgársággal, illetve a politikai jogokkal kapcsolatos kérdéseket, valamint a legális bevándorlóknak a közéletben való részvételét is;

22. hangsúlyozza, hogy integrált megközelítésre van szükség, és úgy ítéli meg, hogy a migránsok beilleszkedését célzó erőfeszítések a politikák széles körére kiterjednek: az oktatásra, a foglalkoztatásra és a szociálpolitikára, a közegészségügyre, illetve a gazdasági, társadalmi és területi kohézióra, hogy csak néhány példát említsünk;

23. úgy ítéli meg, hogy eredményeket átfogó megközelítés révén lehet elérni, a helyi, regionális, nemzeti és európai szinten érintett szereplők részvétele mellett. Be kell vonni az Európai

Unió érintett intézményeit, a nemzeti, regionális és helyi önkormányzatokat, a nem kormányzati szervezeteket, a szociális partnereket és a civil társadalom képviselőit, illetve magukat a bevándorlókat is – legyen szó akár újonnan érkezett, akár egy-két generáció óta már letelepedett bevándorlókról –, valamint minden más, a sport, a kultúra és a társadalmi kohézió területén eredményesen tevékenykedő szereplőt;

24. úgy ítéli meg, hogy minden bevándorlóért erőfeszítéseket kell tenni, és felhívja a figyelmet, hogy nem jó útirányt jelent az, ha az integrációs politikák előnyeit csak azok a bevándorlók élvezhetik, akik nemrégiben érkeztek egy adott városba vagy régióba. Az integrációs intézkedéseknek a migránsok második, sőt harmadik generációját is meg kell célozniuk, mivel az effajta intézkedések szükségessége a megkülönböztetések elleni hatékony küzdelemhez;

25. felhívja a figyelmet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok nagy jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy a migránsok is egyenlő bánásmódban részesüljenek a munkaerőpiachoz, a közjavakhoz, valamint az egészségügyi és szociális védelmi szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén. Csak ezzel a megközelítéssel lehet eredményesen küzdeni a megkülönböztetés, a rasszizmus és az idegengyűlölet ellen;

26. kiemeli, hogy az integrációs politikáknak – kidolgozásuk során – a harmadik országokból származó bizonyos kiszolgáltatott kategóriák sajátosságait és igényeit is figyelembe kell venniük. Ilyen kategóriát alkotnak többek közt a nemzetközi védelemért folyamodók és az ilyen védelmet élvezők, a kísérő nélküli kiskorúak, a bevándorló nők, az idősek, a fogyatékkal élők, illetve az egyéb kiszolgáltatott csoportok tagjai, például a romák;

27. emlékeztet ugyanakkor arra, hogy a letelepedési és munkavállalási céllal másik tagállamba költöző uniós polgároknak is szükségük lehet a beilleszkedésüket segítő szolgáltatásokra, például nyelvtanulási lehetőségekre;

Eszközök, gyakorlati lépések

28. támogatja a migránsok munkaerőpiachoz való hozzáféréseinek megkönnyítését, valamint a szakképzettség elérését célzó intézkedések ösztönzését. A bevándorlók számára az, hogy munkát találjanak, a befogadó társadalomba való zökkenőmentes beilleszkedéshez vezető folyamat alapvetően fontos eleme;

29. kiemeli az integrációt célzó oktatás és különösen a befogadó ország nyelve megtanulásának szerepét, fenntartva ugyanakkor a bevándorlók számára az anyanyelvük tanulásához való jogot;

30. úgy véli, hogy a migránsok gyermekeinek oktatását prioritásnak kell tekinteni, és helyesli a sokszínűségnek a nemzeti oktatási rendszereken belül történő ösztönzését. Az oktatási rendszerek sokféleségének megerősítésével kapcsolatban az RB arra kéri a tagállamokat, illetve a helyhatóságokat, hogy vegyék tervbe a bevándorlók országából származó tanárok felvételét. Az RB reméli, hogy ezáltal az oktatási folyamat kulturális hídként működik majd a befogadó társadalom és a harmadik országok polgárai között, és egyúttal egy termelékeny és összetartó társadalom motorját alkotja majd;

31. támogatja a migránsok származási országukban végzett tanulmányainak és az ott megszerzett képzéseinek elismerésére és hitelesítésére irányuló erőfeszítéseket. Ennek köszönhetően egyszerűsödik a munkaerőpiacra való belépésük, és több lehetőségük nyílik részt venni a befogadó ország oktatási és képzési rendszerében;

32. megjegyzi, hogy a migránsok esélyegyenlőségének az oktatás, a képzés és a foglalkoztatás területén való előmozdítása a megfelelő megközelítés társadalmi kirekesztésük elkerülése érdekében. Úgy véli, hogy az erőszakos megnyilvánulások – amelyekkel számos európai város kénytelen szembenézni – úgy előzhetők meg a legjobban, ha a migránsoknak kedvező kilátásaik vannak arra, hogy a befogadó társadalomban egyenlő esélyekhez jussanak;

33. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a migránsok aktívan részt vegyenek a befogadó társadalom struktúráiban és intézményeiben, és úgy véli, hogy ha a migránsoknak megadják a lehetőséget arra, hogy helyi és regionális szinten teljes mértékben és akadálytalanul részt vegyenek a politikai életben, az jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy köztük és az őket befogadó társadalom között kialakuljon a bizalom légköre;

34. úgy véli, hogy kiemelt figyelmet kellene fordítani a migráns nőkre, nem csupán a gyermekek oktatásában és a kulturális modellek reprodukciójában játszott döntő szerepük miatt, hanem azért is, mert a kirekesztésnek, az erőszaknak és a megkülönböztetésnek ők vannak a leginkább kitéve;

35. úgy véli, hogy az interkulturális párbeszéd az integráció szempontjából igen fontos kérdés, és a helyi és regionális önkormányzatoknak továbbra is kezdeményezéseket kell tenniük a párbeszéd előmozdítására; emellett úgy gondolja, hogy a bevándorlók kultúrájának alaposabb ismerete hatékonyan járul hozzá a rasszizmussal és idegengyűlölettel kapcsolatos jelenségek elleni küzdelemhez;

36. úgy véli, hogy a média szerepe meghatározó abban, hogy felkeltse a közvélemény figyelmét a bevándorlás jelentősége, valamint a marginalizáció, a rasszizmus és az idegengyűlölet korlátozása iránt;

37. üdvözli az európai bizottsági közleményt, amely elismeri a migrációs politika külső dimenzióját, valamint azt, hogy a migránsok származási országaival együttműködést kell folytatni a beilleszkedésük előkészítését érintő fellépések terén;

Innovatív eszközök

38. úgy véli, hogy a „területi paktumok” rugalmas keretet kínálnak az integrációs politikák megvalósításához, mivel lehetővé teszik az egyes területi egységeknek megfelelő tematikus intézkedések és prioritások alkalmazását, és mivel tekintetbe tudják venni az egyes tagállamok alkotmányos rendjét, a hatáskörök különböző kormányzati szintek közötti megoszlását, valamint a szubszidiaritás és az arányosság elvét;

39. örömmel fogadja az Európai Bizottság azon kezdeményezését, hogy létre kell hozni az integráció „európai moduljait”. Úgy véli, hogy ezek hozzá fognak járulni a helyes gyakorlatok terjesztéséhez, és a nemzeti, regionális és helyi integrációs politikák kidolgozásának egy másik rugalmas eszközét jelentik

majd. Reméli, hogy a jelenlegi ismeretek rendszerezése igazodik majd a helyi igényekhez, és hogy azt az eredmények javítása érdekében használják fel;

A helyi és regionális önkormányzatok hozzájárulása

40. elégedetten állapítja meg, hogy az új európai menetrendben az integráció valamennyi érintett kormányzati szint közös felelősségeként jelenik meg, és a helyi és regionális önkormányzatoknak az integrációs politikák végrehajtásában betöltött fontos szerepe elismerést nyer;

41. üdvözli az Európai Bizottságnak azt a döntését, hogy lehetőséget ad helyi és regionális szereplők részvételére az uniós programok keretében kidolgozandó integrációs stratégiák meghatározásában, jobban összehangolja az Unió jelenlegi pénzeszközeivel kapcsolatos tervezést, és támogatja az intézkedések helyi szintű végrehajtását;

42. felhívja a figyelmet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok meghatározó szerepet töltenek be az ahhoz szükséges megfelelő körülmények kialakításában, hogy a harmadik országbeli állampolgárok hozzáférhessenek az oktatáshoz, az egészségügyi ellátáshoz, a foglalkoztatáshoz, a lakhatáshoz és más lakossági jellegű szolgáltatásokhoz, illetve az ezekkel kapcsolatos információkhoz, és ők alkotják az összekötő elemet, amelynek révén erős és konstruktív kapcsolatot lehet kiépíteni a befogadó társadalommal. Ez a feladat további költségeket ró a régiókra és a településekre, amelyeknek gyakran meg kell küzdeniük az integráció kihívásaival;

43. rámutat, hogy a helyi és regionális önkormányzatok szolgáltatásnyújtóként tevékenykednek, és vállalatokkal, illetve más kormányzati szintekhez tartozó szervezetekkel szoros együttműködésben dolgoznak az integrációs politikák végrehajtásán. Saját hatásköreiken belül helyi szinten hozzájárulnak a vállalatok társadalmi felelősségvállalásának erősítéséhez;

44. emlékeztet a helyi és regionális önkormányzatok szerepére az európai szakértelem és gyakorlat alkalmazása terén, amely a legjobb gyakorlatok cseréje, illetve a közösségi programok (pl. CLIP, ERLAIM, ROUTES, City2City, EURO CITIES – Integrating Cities) végrehajtásában való részvételük által elért eredmények megismertetése, valamint az államok közötti regionális hálózatok működése alapján történik;

45. úgy ítéli meg, hogy a helyi és regionális önkormányzatok döntő mértékben járulnak hozzá azoknak a feltételeknek a kialakításához, amelyek a harmadik országok polgárai számára az információhoz, munkaügyi, oktatásügyi, egészségügyi, lakhatási, kulturális szolgáltatásokhoz, valamint egyéb közjavakhoz való hozzáféréshez szükségesek, megteremtve ezáltal annak lehetőségét, hogy ezek a személyek a befogadó társadalommal stabil kapcsolatot építsenek ki;

46. megjegyzi, hogy polgárközeli helyzetükből fakadóan a helyi és regionális önkormányzatok különleges jelentőséget tulajdonítanak a polgárokkal, a migránsok szervezeteivel, valamint a nem kormányzati szervezetekkel való együttműködésnek, kommunikációnak és információcserének. Ezáltal lényeges mértékben hozzájárulnak a bizalmi légkör kialakításához, a befogadó társadalmon belüli kohézió fenntartásához, következésképpen pedig a bevándorlásnak a fejlődés és haladás tényezőjeként való elismeréséhez;

Az eredmények nyomon követése

47. örömmel fogadja a közös európai mutatók kialakítását, amelyekről a tagállamok Zaragozában megállapodtak, és úgy ítéli meg, hogy azok az integrációs politikák nyomon követésének és kiértékelésének hatékony eszközévé válhatnak;

48. különösen fontosnak tartja a harmadik országok állampolgárainak beilleszkedését segítő európai alap hozzájárulását az integrációs politikák kidolgozásához és végrehajtásához, és emlékeztet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok, noha igen fontos szerepet játszanak az integrációs politikák végrehajtásában, jelenleg nem vesznek részt aktívan sem a finanszírozási prioritások meghatározásában, sem pedig az eredmények értékelésében. Úgy gondolja, hogy az RB-nek az eredmények értékelésében való részvétele elősegítené a célratörőbb megközelítések meghatározását és a következetesebb integrációs stratégiák támogatását;

Stratégiai partnerség az Európai Bizottsággal

49. meglelégedéssel fogadja az Európai Bizottság azon álláspontját, amely szerint a helyi szintű fellépések az integrációs stratégia lényeges vetületét jelentik. A szubszidiaritási elvre és a többszintű kormányzás módszerére alapozva úgy véli, hogy egyszerű lenne olyan kezdeményezéseket elindítani, amelyek az RB, az Európai Bizottság, valamint a városok és régiók európai hálózata közötti stratégiai partnerség létrehozására irányulnak, azzal a céllal, hogy felhasználják a területi önkormányzatok jelentős tapasztalatait, elősegítsék a bevált gyakorlatok és nézőpontok cseréjét, valamint hogy javítsanak a kezdeményezések koordinációján és az eredmények terjesztésén;

Javaslatok a célkitűzések megvalósításához

50. úgy véli, hogy a migránsok integrációja az Európai Unió egyik fő prioritása kell hogy legyen, és támogatja az Európai Unió azon kezdeményezéseit, amelyek javaslatok kidolgozására, új eszközök létrehozására és hatékony politikák megvalósítására irányulnak;

51. úgy véli, hogy a gazdasági és demográfiai fejlődési folyamatok közös európai stratégia kidolgozását teszik szükségessé, amelynek célja a migrációs áramlások kiegyensúlyozott kezelése és az integráció elősegítése;

52. hangsúlyozza, hogy közös cselekvésre van szükség, és a helyi, regionális, nemzeti és uniós szintű integráció révén támogatni kell az érintett felek közötti együttműködést és párbeszédet;

53. felkéri a tagállamokat és az érintett regionális önkormányzatokat, hogy indítsanak olyan kezdeményezéseket, amelyek elősegítik a migránsok szaktudásának értékelését és elismerését;

54. a migránsok specifikus csoportjai szükségleteihez illeszkedő nyelvtanulási programok kidolgozását javasolja;

55. helyi és regionális szintű innovatív integrációs intézkedések meghozatalának ösztönzését javasolja annak érdekében, hogy a bizonyos régiók előtt álló demográfiai kihívásokra hatékony választ lehessen adni;

56. arra biztatja a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy ösztönözzék a helyi vállalkozásokat arra, hogy helyi szinten fokozzák társadalmi felelősségvállalásukat;

57. felkéri a tagállamokat és az Európai Bizottságot, hogy nyújtsanak politikai és gazdasági támogatást azoknak a területi önkormányzatoknak, amelyek meghatározó szerepet játszanak az integrációs politikák végrehajtásában;

58. úgy véli, hogy az integrációs folyamatnak a származási országokban kell kezdődnie, és az EU külső határainak mindkét oldalán levő helyi és regionális önkormányzatok közötti, határon átnyúló, már meglévő együttműködési kezdeményezések felhasználását javasolja;

59. azt javasolja, hogy a területi önkormányzatok képviselői között az európai szomszédügyi politika keretében megvalósuló érintkezések során vizsgálják meg a munkavállalás céljából történő bevándorlás és integráció kérdését. Úgy véli tehát, hogy a helyi és regionális önkormányzatok euro-mediterrán közgyűlése (ARLEM), valamint a keleti partnerség helyi és regionális önkormányzatainak konferenciája (CORLEAP) – újonnan létrehozott éves konferencia – hasznos eszközei e témák elmélyítésének;

60. úgy véli, hogy az integrációs politikáknak vonatkozniuk kell az ideiglenes és a körkörös migránsokra is. Emlékeztet ugyanakkor arra, hogy a körkörös migráció nem helyettesítheti az állandó jellegű migrációt, és annak tanulmányozását javasolja, hogy milyen módon vonhatók be mind a származási ország, mind a befogadó ország helyi és regionális önkormányzatai a mobilitást célzó partnerségekbe, és az azokról folytatott tárgyalásokba;

61. újfent kéri, hogy a regionális önkormányzatok aktívan részt vehessenek az integrációs stratégiák kidolgozásának korai szakaszában, valamint végrehajtásuk teljes időtartama alatt;

62. kéri, hogy az RB részt vehessen az Unió integrációs pénzügyi eszközei területét érintő prioritások meghatározásában, valamint az integrációs programok eredményeinek az értékelésében;

63. támogatja egy migrációs és menekültügyi alap létrehozását, és a megfelelő finanszírozás érdekében kéri a szükséges források biztosítását, továbbá a migránsok helyi és regionális szintű beilleszkedésének tényleges ösztönzését, beleértve regionális szintű projektek finanszírozását is. A belügyek területén rendelkezésre álló kiadási eszközök általánosabb keretét illetően rámutat arra, hogy biztosítani kell a megfelelő egyensúlyt egyrészt a biztonságra és a határok védelmére fordított kiadások, másrészt pedig olyan területek kiadásai között, mint például a migránsok integrációja és a menedékkérők befogadásának feltételei, amelyekhez a területi önkormányzatok egyértelmű többletértékkel tudnak hozzájárulni;

64. aktívabb szerepet kíván betölteni az európai szintű tevékenységek koordinációjában. Ehhez kéri, hogy az RB – a területi önkormányzatok képviselőjeként – aktív résztvevője lehessen

az európai miniszteri konferenciáknak, javasolja az „Integrációs fórum” tevékenységeiben való részvétele megerősítését, és kész arra, hogy lényeges szerepet vállaljon a „területi paktumok” népszerűsítésében;

65. kész hozzájárulni az integráció területén elkönyvelt haladás nyomán követésére szolgáló európai rendszer létrehozásához, amely rendszer közös mutatókat fog alkalmazni;

66. úgy véli, hogy könnyebbé kell tenni az olyan új eszközök használatát, mint például a „területi paktumok”, és biztosítani kell finanszírozásukat a strukturális alapokból, valamint az új programozási időszakban a tematikus finanszírozás révén;

67. javasolja, hogy hozzák létre a harmadik országokból származó bevándorlók integrációjáért járó díjat, amelyet bevándorlóknak és/vagy a bevándorlók integrációjának folyamatában

részt vevő szereplőknek (helyi vagy regionális önkormányzatok, szervezetek, szövetségek, alapítványok stb.) ítélnék majd oda. Ezt a kezdeményezést be lehetne illeszteni az olyan létező rendezvények sorába, mint például az ENSZ égisze alatt sorra kerülő „Migránsok nemzetközi napja”;

68. stratégiai partnerséget kíván kialakítani az Európai Bizottsággal, valamint a városok és régiók európai hálózatával a migránsok integrációjának megkönnyítése és a hatékony politikák elősegítése érdekében. E partnerséget a területi önkormányzatok integrációt támogató hálózatának kialakításával tartja megvalósíthatónak, amelyben részt vehet bármely kormányzati szint politikák kidolgozásában illetékes szereplője, valamint a civil társadalmi szervezetek. Az RB számít az Európai Bizottság politikai, gazdasági és operatív támogatására a stratégiai partnerség teljes körű végrehajtásában, és úgy ítéli meg, hogy a javaslatot be lehetne illeszteni a már létező struktúrák és kezdeményezések keretébe.

Kelt Brüsszelben, 2012. február 15-én.

*a Régiók Bizottsága
elnöke*
Mercedes BRESSO

A Régiók Bizottsága véleménye – Az „Európa kulturális fővárosa” kezdeményezés jövője

(2012/C 113/05)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- leszögezi, hogy az EKF olyan értékes kezdeményezés, amely kiemeli az európai kultúrák gazdagságát, sokféleségét és közös vonásait; egyben megjegyzi, hogy a program nagyban hozzájárult egy európai identitás kialakulásához egy olyan időszakban, amely gyors kulturális növekedést hozott az Európai Uniónak;
- rámutat, hogy a cím növekvő presztízse nyomán a kultúra hangsúlyosabban szerepel a tagállamok, régiók és városok politikai programjában is;
- ismételten leszögezi, hogy a kultúrák közötti párbeszéd a társadalmi és területi kohézióval karöltve segíthet a magán-, társadalmi és polgári élet alapvető értékeinek – amilyen például a szolidaritás, a felelősségvállalás, a tolerancia, a tisztelet – továbbításában. Ezen túlmenően elősegítheti a különböző kulturális háttérű egyének és csoportok közötti kommunikáció és a szolidáris együttélés képességét;
- megjegyzi, hogy az EKF-címmel kitüntetett városokban jelentősen megerősödött a kulturális ágazat, és tartósan nőtt az emberek kulturális programokban való részvételi aránya, különösen a fiatalok körében;
- hangsúlyozza, hogy az EKF-programnak olyan folyamatnak kell lennie, amelynek során oktatási programok, a részvétel fokozására irányuló intézkedések, illetve a helyi és európai kérdésekkel kapcsolatos ismeretterjesztés révén szélesedik a helyi célközönség.

Előadó Anton ROMBOUITS (NL/EPP), Hertogenbosch polgármestere

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános megjegyzések

1. üdvözlöi, hogy az Európai Bizottság új jogi kereten dolgozik az „Európa Kulturális Fővárosa” (EKF) kezdeményezéséhez, illetve hogy 2010–2011 során online konzultációt és nyilvános üléseket szervez. Megismétli a *„Javaslat európai parlamenti és tanácsi határozatra a Kultúra Európai Fővárosa eseménysorozat 2005–2019. évekre szóló közösségi cselekvési programjának megállapításáról szóló 1419/1999/EK határozat módosításáról”* témájában írt véleményében⁽¹⁾ megfogalmazott, a vitához való hozzájárulására irányuló kötelezettségvállalását;

2. hangsúlyozza, hogy az EKF-programot 2019 után is folytatni kell;

3. leszögezi, hogy az EKF olyan értékes kezdeményezés, amely kiemeli az európai kultúrák gazdagságát, sokféleségét és közös vonásait; egyben megjegyzi, hogy a program nagyban hozzájárult egy európai identitás kialakulásához egy olyan időszakban, amely gyors kulturális növekedést hozott az Európai Uniónak;

4. rámutat, hogy a cím növekvő presztízse nyomán a kultúra hangsúlyosabban szerepel a tagállamok, régiók és városok politikai programjában is. Úgy véli továbbá, hogy a kultúrával kapcsolatos kutatás és az erre a területre irányuló beruházások jó eszközei annak, hogy biztosítsuk a jólétet és a társadalmi kohéziót a városokban és régiókban, valamint nemzeti és európai szinten is;

5. véleménye szerint ha lehetőséget biztosítunk a fiatalok számára arra, hogy sokféle kulturális programban részt vehessenek, azzal kitágítjuk látóterüket, és segítünk nekik legyőzni az előítéleteiket és félelmeiket mindazzal szemben, ami számukra idegen és ismeretlen, ezzel is elősegítve a multikulturális párbeszéd kibontakozását;

6. ismételten leszögezi, hogy a kultúrák közötti párbeszéd a társadalmi és területi kohézióval karöltve segíthet a magán-, társadalmi és polgári élet alapvető értékeinek – amilyen például a szolidaritás, a felelősségvállalás, a tolerancia, a tisztelet, a társadalmi fejlődésre való törekvés, valamint a társadalmi és kulturális sokféleség megértése – továbbításában. Ezen túlmenően elősegítheti a különböző kulturális háttérű egyének és csoportok közötti kommunikáció és a szolidáris együttélés képességét;⁽²⁾

7. elismeri, hogy az EKF-programnak mélyreható gazdasági, társadalmi és kulturális vetülete van. Maga a cím komoly lendületet ad a kreatív ágazatnak, amelynek önmagában is fontos gazdasági szerepe van Európában, és amely gazdaságilag élénkíti más ágazatokat is;

8. megjegyzi, hogy az EKF-címmel kitüntetett városokban jelentősen megerősödött a kulturális ágazat, és tartósan nőtt az emberek kulturális programokban való részvételi aránya, különösen a fiatalok körében;

9. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok ismerik a legjobban Európa kulturális fővárosainak (és az erre a címre pályázó városoknak) a mindennapi életét és helyzetét, és a szubszidiaritás elvének teljes tiszteletben tartásával ők tudnak a leginkább segíteni az EKF-program kialakításában és megvalósításában. Ráadásul a tagállamok többségében a helyi és regionális önkormányzatok közvetlenül is felelősek a kulturális programok megfelelő szervezéséért és lebonyolításáért, így komoly ismeretekkel és tapasztalattal rendelkeznek, ez pedig segítséget jelent új innovatív és kreatív módszerek kialakításában;

Javaslatok

A. A kulturális főváros rendszerének továbbvitele és elmélyítése

10. osztja az Európai Bizottság következtetését, hogy az EKF-címmel változatlanul nagy a megbecsülése, kiterjedt kulturális programokat generál, és jelentős hatásokat ér el.⁽³⁾ Ezért a kezdeményezés folytatását sürgeti, amelynek továbbra is ösztönöznie kellene a polgárok részvételét és a hosszú távú fejlődést. Megjegyzi, hogy a 2019 utáni EKF-nek kiegyensúlyozott megközelítés alkalmazására kell törekednie a kultúra területén, amelyet nemcsak a befektetések kézzel fogható és számszerűsíthető megtérülésének érdekében kellene támogatni, hanem saját belső értéke miatt is;

11. úgy véli, hogy az EKF-program segíthet felépíteni a jövő Európáját. Figyelmet kell szentelni minden olyan trendnek, mint a nacionalizmus, az individualizmus és a fogyasztói társadalom, illetve a társadalmi infrastruktúrák bomlásnak indulása. A globalizáció, a fokozott mobilitás és a nyitott határok gazdagítják világnézetünket. Az európaiak egyben „a világ polgárai” is, de ugyanakkor meg kell tartani és védeni kell a helyi kultúrákat. Európának lehetővé kell tennie, hogy a kialakulóban levő inkluzív európai identitás mellett virágozzanak a helyi kultúrák is. Az ipari, társadalmi és környezeti innováció elengedhetetlen az európai versenyképességben rejlő lehetőségek kiaknázásához, ami segít majd a területi kohézió megszilárdításában;

12. megjegyzi, hogy az EKF-programnak a helyi és regionális kulturális környezetre kell épülnie; nagyon fontos tehát, hogy a polgárokat és a területen működő valamennyi állami és magán-szereplőt bevonják a projekt összes különböző szakaszába. Hangsúlyozza, hogy az EKF-programnak olyan folyamatnak kell lennie, amelynek során oktatási programok, a részvétel fokozására irányuló intézkedések, illetve a helyi és európai kérdésekkel kapcsolatos ismeretterjesztés révén szélesedik a helyi

⁽¹⁾ CdR 393/2003 fin.

⁽²⁾ CdR 251/2008 fin.

⁽³⁾ A 2010-es Európa Kulturális Fővárosa („Essen a Ruhr-vidékért”, Pécs és Isztambul) eseménysorozat utólagos értékelése, COM(2011) 921 final.

célközönség. Európa kulturális fővárosait jobban be kell vonni az EU által a jelenlegi és jövőbeli kulturális programjainak végrehajtása céljával vállalt fellépésekbe és kezdeményezésekbe, fokozatosan kiegészítve ezt annak lehetőségével is, hogy ezek a városok a fenti tevékenységek megvalósításának a színhelyeivé is váljanak;

13. elismeri, hogy az EKF-kezdeményezés hatékonyan bizonyult olyan programok kidolgozásában, melyek ösztönzik a befogadást és a kultúrák közötti párbeszédet, és megjegyzi, hogy számos korábbi kulturális főváros-rendezvényre olyan városokban került sor, melyeket érint a társadalmi kohézió és az integráció problematikája. A kultúrához való hozzáférés többek között a felelősségérzet és a polgári tudatosság fokozásának, az egyéni és a kollektív jólétnek, a társadalmi mobilitásnak és a szolidaritásnak az alapvető eleme. Emiatt az EKF-program középpontjában a polgároknak és a civil társadalomnak kell állnia;

14. ismételten kijelenti, hogy a kulturális ágazat jelentősen hozzájárul az Európa 2020 stratégiában megfogalmazott célok megvalósításához. Felhívja a figyelmet arra, hogy a kulturális turizmus óriási lehetőségeket biztosít számos régió gazdasági fejlődése számára. Figyelmeztet azonban arra, hogy ne csupán a kultúra gazdasági fontosságára helyezjük a hangsúlyt. Ugyanilyen lényeges a kultúrának a dinamikus életkörülmények létrehozásában betöltött szerepe, amely a fejlődés előfeltétele; ⁽⁴⁾

15. egyetért azzal az elgondolással, hogy az EKF-rendszernek 2019 után is folytatódnia kellene, és azt javasolja, hogy azt úgy szélesítsék ki, hogy jobban összpontosíthasson az európaiak sokrétű kulturális identitásának/identitásainak feltérképezésére és felfedezésére. Ennek érdekében a programnak tartalmilag nyitottabbnak kellene lennie más, nem európai kultúrák és partnerek felé, hogy még hatékonyabban lehessen hangsúlyozni az európai kultúrák értékét és gazdagságát;

B. Többéves keret

16. megjegyzi, hogy az EKF-kezdeményezés az elmúlt 25 év során egy nyári fesztiválból egy olyan egész éven át tartó kulturális programmá nőtte ki magát, amely a kulturális, társadalmi és gazdasági fejlődés fontos elemeit foglalja magában. Egyes városok úgy bővítették ki az EKF-program keretét, hogy programjuk a konkrét rendezvény előtti és utáni évekre is kiterjedt. Ez a módszer rendkívül sikeresnek bizonyult abban, hogy ösztönözzék a helyi közösséget a magához az EKF-évhez kapcsolódó rendezvényekben való részvételre, hogy serkentsék a kulturális fejlődést és részvételt, illetve hogy nemzetközi szinten ismeretbővebbé tegyék a programot, és együttműködést alakítsanak ki;

17. megismétli, hogy a többéves módszer sikeresnek bizonyult, mivel segít megszilárdítani az adott városban és régióban elért eredményeket, illetve azokat az új (európai) hálózatokat, melyek az EKF-címhez kapcsolódóan alakultak ki. Abban is

segítségét jelent – különösen ezekben a pénzügyileg nehéz időkben –, hogy a kulturális beruházások hosszabb távon is napirenden legyenek a politikában. A jelenlegi „város és polgárok”-kritérium alapján a programnak fenntarthatónak kell lennie, és a hosszú távú kulturális és szociális fejlesztések szerves részét kell képeznie. Ugyanakkor az EKF-programok többsége még mindig az év során rendezett kulturális fesztiválokban merül ki. Ehhez egy Európa jelenlegi, múltbeli és jövőbeli kulturális fővárosai között folytatott strukturáltabb együttműködés pozitívan hozzájárulhat;

18. továbbra is úgy véli, hogy a városoknak egy hosszú távú fejlesztési stratégia részeként kellene használniuk ezt a programot, hogy fenntarthatóbb módszereket ösztönözzenek a kulturális fejlesztés terén, és hogy megerősítsék az EKF-program határait és utóhatásait, ahogy az a „*Javaslat európai parlamenti és tanácsi határozatra a 2007 és 2019 közötti időszakban megvalósítandó »Európa kulturális fővárosa« rendezvénysorozat létrehozásával kapcsolatos közösségi fellépésről*” témájában írt véleményében is szerepel. Az RB megerősíti, hogy e hosszú távú stratégiák kifejlesztéséhez, továbbá az új helyi és regionális kihívások ezáltal megválaszolásához megegyezésen alapuló közép- és hosszú távú kulturális politikák megfogalmazása és továbbfejlesztése szükséges, ami csupán egyértelmű intézményi szándék, valamint az állami és a magánszférához tartozó szociális szereplők teljes körű szerepvállalása esetén kivitelezhető;

19. tudomásul veszi, hogy az EKF-címet egy adott évre adják. Emlékeztet azonban arra, hogy fontos, hogy a programokat többéves keretben és kulturális, gazdasági, szociális és vidékfejlesztési szempontokból egy hosszú távú politika részeként kezeljék;

20. hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak kellő figyelmet kell szentelniük az „Európa kulturális fővárosa” kezdeményezésnek, különösen a fenntarthatóságát illetően. Az adott tagállamnak minden egyes „Európa kulturális fővárosa” kezdeményezés keretében születő projektet megfelelően támogatnia kell, valamint ezt a kezdeményezést be kellene építenie politikáiba és hosszú távú stratégiáiba;

C. A környező térség részvételének ösztönzése

21. elismeri, hogy az EKF-program a részt vevő városok és régiók típusának szempontjából is sokat fejlődött. Az első időszakban a tagállamok által jelölt városok általában a fővárosok vagy más nagyvárosok voltak. Idővel aztán egyre többször adták kisebb városoknak a címet („második városoknak” vagy regionális kulturális központoknak). Ahogy csökkent a pályázó városok mérete, úgy lett egyre fontosabb a környező régiók bevonása is. A városok találkozóhelyek; továbbá kereskedelmi, ipari, oktatási vagy közigazgatási központok, amelyek egy régió középpontjában helyezkednek el, tükrözve annak jellegzetességeit. Megjegyzi, hogy ennek a folyamatnak az elismeréseként 2007 után az EKF-programba bekerült a regionális vetület szempontja is. Ezért hangsúlyozza, hogy hozzáadott értékkel bír az EKF-címhez kötődő regionális megközelítés ösztönzése, ideértve annak mérlegelését is, hogy fő kulturális

⁽⁴⁾ CdR 172/2007 fin.

súlypontként egy adott régiót jelöljenek ki úgy, hogy a régió legfontosabb városa rendelkezik az adminisztratív hatáskörökkel;

22. hangsúlyozza, hogy a jövőben a pályázó városokat még határozottabban kell ösztönözni arra, hogy vonják be a környező térséget – vagy határvárosok esetében euróregiót – az EKF-programba, mégpedig olyan partnerségi megállapodások megkötése révén, amelyek a kezdeményezés minden szakaszában garantálják a közös munkavégzést. Elismeri a politikai és pénzügyi kötelezettségvállalásokat hosszú távon garantáló szilárd irányítási rendszer jelentőségét, amelyben alapvető tényezőnek kell lennie a pártokon túlmutató, erős politikai támogatásnak, ideértve a költségvetés, a művészi szabadság és a polgári részvétel garantálását is;

23. hangsúlyozza, hogy egy nyílt innovációs ökoszisztéma keretében a különböző hálózatok és az innovatív városok nagyon fontos szerepet játszanak a modern gazdaságokban, hiszen a városok, a régiók, valamint az egyetemi létesítmények, a kutatóintézetek és a vállalkozások egyre nagyobb mértékben együttműködnek egymással stratégiai kérdésekben a méretgazdaságosság és a diverzifikáció, a tudás sokrétű felhasználása, valamint az infrastrukturális tervezések koordinálása érdekében. Kéri, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat szorosan vonják be a jogi keretek és finanszírozási programok kidolgozásába;

24. ismét felhívja a figyelmet a program európai vetületére.⁽⁵⁾ Egyetért azzal, hogy az EKF-kezdeményezés célja az európai szintű együttműködés ösztönzése, az európai kultúra gazdagságának hangsúlyozása, valamint a polgárok bevonása és aktivizálása. Megismétli, hogy ha ösztönöznék a környező térség aktív részvételét az EKF-programban, az még jobban segítené ennek a célnak a megvalósulását, és garantálná, hogy a kedvező hatások (tágabb) regionális környezetben is érezhetőek legyenek;

25. megismétli, hogy az Európai Bizottságnak oda kellene figyelnie az EKF rendszerében bekövetkezett új fejleményekre, illetve alaposan tanulmányoznia és támogatnia kellene ezeket. Felhívja az Európai Bizottság figyelmét arra, hogy programjainak kidolgozása során vegye figyelembe a városok és régiók közötti partnerségeknek a társadalom egészére nézve jelentős kulturális potenciálját, és karolja fel a jó minőséget képviselő új fejlődési folyamatokat;⁽⁶⁾

D. Az előválogatásban való részvétel ösztönzése

26. elismeri, hogy az EKF-kezdeményezés az egyik legsikeresebb uniós program, mivel rendkívüli lehetőséget teremt a vendéglátó városnak és a környező régióknak, sőt, a pályázó városoknak is a jelentős kulturális, társadalmi és gazdasági előrelépésre, néhány év alatt olyan átalakulást érve el, melyhez normál esetben egy nemzedéknyi idő kell;

27. ösztönzi ezért, hogy sokféle profilú pályázót bátorítsanak arra, hogy jelentkezzenek az EKF-címre. Megjegyzi, hogy az

elmúlt évek tapasztalatai szerint a gazdaság és a presztízs szempontjából már maga a jelentkezés ténye is kedvező hatással van a pályázó városokra. A címért való versengés új (nemzetközi) hálózatokat és jobb együttműködést is szül a régióban a partnerek között;

28. elismeri, hogy az egyre nagyobb számú jelentkező gondot okoz a tagállamoknak és az európai zsűrirendszernek. A versennyel egyre nagyobb pályázási költségek és szervezési problémák járnak. Az RB sürgeti, hogy az Európai Bizottság értékelje kedvezően a pályázók növekvő számát, és a 2019 utáni kiválasztási eljárást ennek megfelelően alakítsa;

29. hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottságnak, a tagállamoknak és a pályázó városoknak szorosan együtt kellene működniük abban, hogy közismertté tegyék a címet a városokban és a régiókban. Az Európai Bizottságnak tovább kell emelnie az EKF-cím értékét, a tagállamoknak széles körben népszerűsíteniük kellene a versenyt nemzeti szinten, a városokra pedig kiemelt felelősség hárul abban, hogy felhasználják a polgárokkal való közvetlen kapcsolatukat arra, hogy információt és tájékoztatást nyújtsanak a kezdeményezés előnyeiről. Ha ugyanis a polgárok nincsenek tökéletesen tisztában az EKF-cím célkitűzéseivel, a városok nehezen fogják tudni megnyerni a lakosság támogatását jelentkezésükhöz. Ez számos potenciális pályázót elriaszthat a jelentkezéstől;

30. rámutat, hogy stabilabb keretre lenne szükség a versenyhez. Azt javasolja, hogy a „versenyt” olyan módon szervezzék, hogy valamennyi pályázó város hozzájárulhasson a kultúra fejlesztéséhez európai, nemzeti és/vagy regionális szinten. A jelentkezés részeként tervezett tevékenységeket úgy lehetne kialakítani, hogy azokkal bemutassák, hogy az egyes városok vagy régiók miként járulnak hozzá a kultúrpolitikai célok megvalósulásához. Mindez kiegészülhetne azzal is, hogy valamennyi város vállalja ennek a munkának az elvégzését a konkrét EKF-év előtti években (függetlenül attól, hogy ki nyer). A versennyel kapcsolatos egyértelműbb keret segítene a városok és régiók közötti súrlódások csökkentésében és abban, hogy a jelöltek hozzájáruljanak a tágabb uniós és nemzeti menetrendekhez. Ez alapvetően az együttműködés jegyében kibontakozó egészséges versenyszellem ösztönzését jelenti;

31. az RB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy ösztönözze a tagállamokat arra, hogy nemzeti önkormányzataik és intézményeik révén minden lehetséges módon támogassák azt a várost, amely elnyerte a Kulturális Főváros címet;

E. Kiválasztási eljárás

32. támogatja a tagállamok rotációjának rendszerét, amelyet jelenleg (2007 óta) használnak az EKF-cím odaítéléséhez. Elismeri, hogy ez a rendszer egyenlő esélyeket biztosít a kisebb városoknak és tagállamoknak arra, hogy költségvetésük szűkössége ellenére elnyerjék a címet;

⁽⁵⁾ CdR 393/2003 fin.

⁽⁶⁾ CdR 172/2007 fin.

33. kéri az Európai Bizottságot, hogy vegye fontolóra, hogy az EKF új jogalapjában újfent lehetővé teszi nem uniós városok számára a cím megpályázását. Az Isztambul 2010 tapasztalatai ebbe az irányba mutatnak; ⁽⁷⁾

34. ismét kijelenti, hogy a múlt bevett gyakorlatának megfelelően az RB zsűriben részt vevő képviselője továbbra is egy megválasztott tag kell hogy legyen. Elismeri ugyanakkor, hogy a zsűriben való részvétel nem „tiszteletbeli” pozíció, és hogy az jelentős munkateherrel jár, illetve hatalmas felelősséget jelent a pályázó városokkal szemben. Arra kéri az Európai Bizottságot, hogy erősítse meg a Régiók Bizottsága szerepét az Ellenőrző Bizottságban, és hogy ez utóbbi bizottság a jövőben is aktív szerepet játsszon annak biztosításában, hogy a jelölt városok kulturális programjai között a szinergiahatások a program előkészítési szakaszában kidolgozásra kerüljenek. ⁽⁸⁾ Úgy véli, hogy tárgyilagosabb értékelési kritériumok megállapítására kell törekedni, amelyekből tanulhatnak az elutasított pályázó városok, és amelyekre támaszkodhatnak a jövőbeli pályázók.

Kelt Brüsszelben, 2012. február 15-én.

*a Régiók Bizottsága
elnöke*

Mercedes BRESSO

⁽⁷⁾ A 2010-es Európa Kulturális Fővárosa („Essen a Ruhr-vidékért”, Pécs és Isztambul) eseménysorozat utólagos értékelése, COM(2011) 921 final.

⁽⁸⁾ CdR 251/2005 fin.

A Régiók Bizottsága véleménye – Az EGTC-rendelet felülvizsgálata

(2012/C 113/06)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- üdvözli, hogy az Európai Bizottság javaslata az 1082/2006/EK rendelet rendelkezéseinek gondolatrendszerébe illeszkedik, és elősegíti az európai területi együttműködési csoportosulások (a továbbiakban: csoportosulás) létrehozását és működését;
- azt javasolja, hogy tegyék világossá az egyezmény jóváhagyásának vagy a csoportosulás létrehozására irányuló kérelem elutasításának kritériumait;
- az „EGTC-formanyomtatvány” alapján történő értesítéssel és a Hivatalos Lapban történő közzététellel erősíteni kívánja az RB szerepét, amely a csoportosulások nyilvántartásának vezetéséért és platformjának szervezéséért már eddig is felelős volt;
- felhívja az Európai Bizottság figyelmét arra, hogy az egyezményben rendkívül bonyolult, mi több, lehetetlen előre meghatározni azon európai, nemzeti és regionális jogszabályok teljes listáját, amelyek a csoportosulások tevékenységeire vonatkoznak majd;
- azt javasolja, hogy az új rendeletnek a jelenleg hatályban lévő 1082/2006/EK rendelet rendelkezéseinél kedvezőbb rendelkezései a már létrehozott csoportosulásokra is vonatkozzanak;
- nyomatékosan kéri, hogy a csoportosulásban való részvételre jogosult vállalkozások típusát az általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott vállalkozásokra is terjesszék ki.

Előadó	Michel DELEBARRE (FR/PES), Dunkerque város polgármestere
Referenciaszöveg	Az európai területi együttműködési csoportosulásról szóló, 2006. július 5-i 1082/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek („EGTC-rendelet”) a csoportosulások létrehozásának és működésének egyértelművé tétele, egyszerűsítése és javítása tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat
	COM(2011) 610 final – 2011/0272 (COD)

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. üdvözli, hogy az Európai Bizottság javaslata az 1082/2006/EK rendelet rendelkezéseinek gondolatrendszerébe illeszkedik, és elősegíti az európai területi együttműködési csoportosulások (a továbbiakban: csoportosulás) létrehozását és működését;

2. üdvözli, hogy az Európai Bizottság figyelmet fordít a Lisszaboni Szerződés vívmányainak és különösen a területi kohézióra vonatkozó célkitűzésnek a beillesztésére;

3. üdvözli, hogy az Európai Bizottság javaslatában számos ajánlást figyelembe vettek a Régiók Bizottsága korábbi véleményeiből; ⁽¹⁾

Az európai területi együttműködési csoportosulások eredményeinek összegzése

4. hangsúlyozza, hogy kevesebb mint négy év alatt huszonöt csoportosulás jött létre; ezek 15 tagállamban több mint 550 helyi és regionális önkormányzatot tömörítenek, és több mint 22 millió európai polgárt érintenek;

5. üdvözli, hogy 2011. október 1-jéig a tagállamok több mint fele engedélyezte a csoportosulások létrehozását (Ausztria, Belgium, Ciprus, Franciaország, Görögország, Hollandia, Luxemburg, Magyarország, Németország, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Szlovákia és Szlovénia);

6. emlékeztet arra, hogy a tagállamok mintegy tíz csoportosulás létrehozását tervezik vagy vizsgálják;

7. úgy véli, hogy a csoportosuláshoz való csatlakozásnak önkéntes alapon kell történnie: együttműködési eljárásaik véglegesítése és hivatalossá tétele érdekében kizárólag azok a területek vagy hálózatok folyamodnak ehhez az eszközhöz, amelyek számára a csoportosulás létrehozása meghatározó előnnyel jár;

8. úgy véli, hogy az európai területi együttműködési intézkedések esetében fontos, hogy azokat mindig a projekt partnereinek egy „vezető” által irányított politikai, technikai és közigazgatási koordinációja alapján valósítsák meg;

9. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a csoportosulást mint az európai területi együttműködési politika végrehajtá-

sának választható eszközét fokozottabban vegye figyelembe, és nagyobb mértékben illessze be a 2014 és 2020 közötti időszak kohéziós politikájára vonatkozó jogalkotási intézkedésekbe;

10. hangsúlyozza, hogy a létrehozott vagy megalapítás alatt álló csoportosulások sokféle partnerrel, feladattal és beavatkozási területtel rendelkeznek, ami bizonyítja az ebben az együttműködési eszközben rejlő nagy lehetőségeket és az eszköz rugalmasságát;

11. véleménye szerint a csoportosulás igénybevételének egyik előnye a többszintű kormányzási projektek irányítása számára az lehet, hogy lehetővé teszi egy határokon átnyúló vagy euro-regionális terület irányításával kapcsolatban hatáskörrel rendelkező valamennyi szereplő bevonását;

12. kiemeli, hogy ez az EGTC-eszköz sokoldalú, és a több tagállamot érintő területeken lehetőséget biztosít az európai polgárok szolgálatában álló infrastruktúrák és általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésére;

13. sajnálja, hogy az Unió ágazati politikáiban – a kohéziós politikától eltekintve – még ritkán tesznek említést a csoportosulásról. Kiemeli továbbá, hogy az EGTC-eszköz lehetőséget ad a kezdeményezésekre és pályázati felhívásokra való jelentkezésre és az uniós programok konkretizálására. Hangsúlyozza azt is, hogy el kellene ismerni, hogy a csoportosulások jogosultak részt venni a kezdeményezésekben és pályázati felhívásokban;

14. megjegyzi, hogy az EGTC-t még csak kismértékben integrálták az európai és nemzeti jogrendekbe;

15. összeállított egy listát, amely felsorolja a 27 tagállam által kijelölt, csoportosulás alapítása iránti kérelmek átvételét és elbírálását végző 79 illetékes hatóságot;

16. megállapítja, hogy az 1082/2006/EK rendelet értelmezésével kapcsolatos kérdésekre ezek az illetékes hatóságok eltérő válaszokat adhatnak, ahogyan azt a csoportosulások személyzetére vonatkozó jog vagy az olyan csoportosulások kérdése szemlélteti, amelyek tagjai korlátozott felelősséggel rendelkeznek;

17. támogatja az Európai Bizottságnak az európai területi együttműködési csoportosulásról (EGTC) szóló 1082/2006/EK rendelet alkalmazására vonatkozó jelentésében szereplő következtetéseit;

⁽¹⁾ CdR 308/2007 fin és CdR 100/2010 fin.

18. tudatában van annak, hogy a rendeletjavaslatnak lehetővé kell tennie, hogy a csoportosulás a területi együttműködési intézkedések megvalósítása szempontjából vonzóbbá és hatékonyabbá váljon, korlátozva a jogi és pénzügyi kockázatokat a csoportosulás jövőbeli tagjai, alkalmazottai és szerződő felei számára, és nem foglalva állást a csoportosulásra alkalmazandó jogrendszer megválasztása tekintetében;

19. véleménye szerint folytatni kell a Régiók Bizottságának⁽²⁾ a csoportosulásokkal foglalkozó platformja (lásd: www.cor.europa.eu) által végzett munkát a csoportosulások figyelemmel kísérése, valamint a legjobb gyakorlatokról és a meglévő vagy alapítás alatt álló csoportosulások közös kihívásairól folytatott eszmecsere lehetővé tétele, továbbá az EGTC-knek az EU ágazati politikáiban történő szélesebb körű alkalmazása érdekében; azt ajánlja, hogy az EGTC-platform 2014-től hasonló szerepet tölthessen be, mint az Európai Bizottság által az Európai Regionális Fejlesztési Alapról szóló rendeletre vonatkozó javaslatban előterjesztett városfejlesztési platform;

20. azt óhajtja, hogy ezek a munkák illeszkedjenek az Európai Bizottság és a Régiók Bizottsága közötti együttműködési megállapodás keretébe;

21. kiemeli annak fontosságát, hogy ezt a konkrét és az EU költségvetése szempontjából különösebb hatással nem járó rendeletet mielőbb elfogadják, nem várva arra, hogy a 2013-at követő időszakra szóló kohéziós politikára vonatkozó jogalkotási csomag egésze elfogadást nyerjen. Ez lehetővé tenné a rendelet minél előbbi hatálybalépését, és új EGTC-projektek kidolgozásának fellendülését egy biztonságos jogi keretben;

A rendeletjavaslat elemzése

22. támogatja az Európai Bizottság azon javaslatainak gondolatrendszerét, amelyek lehetővé teszik, hogy az 1082/2006/EK rendelet rendelkezéseit hozzáigazítsák a meglévő csoportosulások gyakorlatához, és javítsák azok működését;

23. hangsúlyozza, hogy ezek a javaslatok lehetővé teszik a csoportosulások európai jogalapjának megerősítését, mivel európai szinten egységes megoldásokat biztosítanak;

24. üdvözli, hogy a csoportosulások résztvevőinek és partnerkapcsolatainak körét többek között a 2004/17/EK irányelv szerinti közvállalatokra is kibővítik;

25. ezért azt javasolja, hogy a csoportosulásban való részvételre jogosult vállalkozások típusát az Európai Unió működéséről szóló szerződés⁽³⁾ 106. cikke (2) bekezdésének alkalmazására vonatkozó határozatban⁽⁴⁾ meghatározott általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott vállalkozásokra is terjesszék ki;

26. támogatja az Európai Bizottságnak a csoportosulásalapítási eljárás egyszerűsítésére vonatkozó javaslatát, amely a megállapodás hat hónapos határidőn belüli jóváhagyásán alapul;

27. úgy véli, hogy azon szabály enyhítése, hogy a csoportosulások feladatainak összhangban kell lenniük a tagok hatásköreivel, hozzájárul majd ahhoz, hogy új többszintű kormányzási formák jelenjenek meg;

28. ezért azt javasolja, hogy tegyék világossá az egyezmény jóváhagyásának vagy a csoportosulás létrehozására irányuló kérelem elutasításának kritériumait;

29. hangsúlyozza, hogy az EGTC a tagjai nevében hajt végre feladatokat, de nem jár el a hatáskörükben. Az EGTC nem a tagok hatásköreinek összevonását szolgáló eszköz, hanem együttműködési programok és projektek végrehajtására való;

30. üdvözli, hogy a rendeletjavaslat a csoportosulások személyzetének szerződéseire alkalmazandó nemzeti szabályokra vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz, amelyek önmagukban olyan magasabb szintű jogszabálynak minősülnek, amely az ezen a területen létező különböző nemzeti jogok fölött áll;

31. üdvözli, hogy az EU külső határain különleges rendelkezéseket vezetnek be, és hogy a tengerentúli területeket bevonják a csoportosulások partnerkapcsolataiba;

32. támogatja az olyan „kétoldalú” csoportosulás létrehozásának lehetőségét, amely csak egy tagállamból származó tagok és egy harmadik országból vagy tengerentúli területről származó tagok között jön létre;

33. e rendelkezés maradéktalan végrehajtása érdekében szükségesnek tartja, hogy az ilyen típusú csoportosulás alapítását ne bízzák az egyes tagállamokra, hanem a létesítés különböző eseteit objektív módon határozzák meg a rendeletben;

34. előrelépésnek tartja azt a javaslatot, hogy az új csoportosulásokra vonatkozó információkat a jelenlegi gyakorlattal ellentétben ne a Hivatalos Lap S sorozatában (Szerződési hirdetmények), hanem a Hivatalos Lap C sorozatában (Közlemények és információk) tegyék közzé a rendeletjavaslat mellékletében szereplő formanyomtatvány segítségével;

35. mindazonáltal emlékeztet arra, hogy a csoportosulások közvetlenül nem kérhetik ezt a közzétételt;

36. következőképpen a rendeletjavaslatban foglaltakkal ellentétben azt javasolja, hogy ne az Európai Bizottság, hanem a csoportosulások nyilvántartásának vezetésével és a csoportosulások platformjának szervezésével megbízott Régiók Bizottsága biztosítsa ezt a közzétételt;

37. az Európai Bizottsággal együtt úgy véli, hogy hasznos lenne olyan rendelkezéseket előírni, amelyek alapján egy csoportosulás meghatározhatja az általa kezelt infrastruktúra használatáért fizetendő tarifákat és díjakat;

⁽²⁾ A Régiók Bizottsága Elnökségének 127. ülése, 2011. január 26., 6. pont, CdR 397/2010.

⁽³⁾ Ez a cikk az általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott egyes vállalkozásoknak közszolgáltatással járó ellenértékelés formájában nyújtott állami támogatásokra vonatkozik.

⁽⁴⁾ C(2011) 9380 final, az elfogadás időpontja: 2011. december 20.

38. úgy véli, hogy ezt a rendelkezést azokra az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokra is ki kell terjeszteni, amelyeket a csoportosulásoknak kell működtetniük vagy nyújtaniuk;

39. minden csoportosulás számára közös jogi megoldást kíván biztosítani ahhoz, hogy egy közös projekt végrehajtása érdekében együttműködési egyezmények jöjjenek létre az azonos határon vagy azonos transznacionális együttműködési térségben található csoportosulások között;

40. úgy véli, hogy a csoportosulásoknak arra is alkalmasnak kell lenniük, hogy olyan jogi személyekkel kössenek együttműködési egyezményt, amelyek alkalmoszerűen kívánnak együttműködni egy projektben anélkül, hogy a csoportosulás minden feladata tekintetében csatlakoznának ahhoz;

41. felhívja az Európai Bizottság figyelmét arra, hogy az egyezményben rendkívül bonyolult, mi több, lehetetlen előre meghatározni azon európai, nemzeti és regionális jogszabályok teljes listáját, amelyek a csoportosulások tevékenységeire vonatkoznak majd;

42. támogatja az Európai Bizottság azon javaslatait, amelyek a csoportosulások felelősségi rendszerére vonatkozó rendelkezések tisztázására, különösen egy biztosítási rendszer bevezetésére irányulnak;

43. mindazonáltal emlékeztet arra, hogy a „korlátolt felelősségű vállalkozások” rendszeréből származó „korlátolt felelősség” fogalma csak az uniós országok egy kisebb hányadában létezik;

44. úgy véli, hogy csak a csoportosulás potenciális hitelezőinek áll érdekében az, hogy a csoportosulás tagjai pénzügyi kötelezettségvállalásainak terjedelmét előre megismerjék;

45. azt javasolja, hogy az új rendeletnek a jelenleg hatályban lévő 1082/2006/EK rendelet rendelkezéseinél kedvezőbb rendelkezései a már létrehozott csoportosulásokra is vonatkozzanak;

46. felkéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek javaslatot egy nem kötelező jellegű egyezmény- és alapszabálymintára, amelyet a csoportosulások létrehozására vonatkozó engedélyezési eljárás megkönnyítése és felgyorsítása érdekében a rendelet mellékletében kell szerepeltetni.

II. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

1. cikk (3) bekezdés

Egy f) pont beszúrása

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
	<u>f) általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 106. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott vállalkozásoknak közszolgáltatással járó ellentételezés formájában megítélt állami támogatásokra történő alkalmazásáról szóló határozatjavaslatban meghatározott kritériumoknak megfelelően közszolgáltatással járó ellentételezésekkel finanszírozott vállalkozások; ⁽¹⁾</u>

⁽¹⁾ COM(2011) 146 végleges

Indokolás

Lásd a jelen vélemény 24. pontját.

2. módosítás

1. cikk (4) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
(2) A csoportosulás állhat olyan tagokból, amelyek csak egy tagállam területén és egy harmadik ország vagy tengerentúli terület területén találhatók, amennyiben az adott tagállam az ilyen csoportosulást a harmadik országgal vagy tengerentúli területtel megvalósuló területi együttműködése vagy kétoldalú kapcsolatai szempontjából összeegyeztethetőnek tartja.	(2) A csoportosulás állhat olyan tagokból, amelyek csak egy tagállam területén és egy harmadik ország vagy tengerentúli terület területén találhatók, amennyiben az adott tagállam az ilyen csoportosulást a tagállamnak megküldött egyezménytervezetben szereplő célkitűzést és feladatokat összeegyeztethetőnek tartják:

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
	<p>a) <u>a tagállamnak</u> a harmadik országgal vagy tengerentúli területtel megvalósuló területi együttműködése <u>szempontjából</u>, vagy</p> <p>b) <u>a harmadik országgal vagy tengerentúli területtel megvalósuló európai területi együttműködési program szempontjából</u>, vagy</p> <p>c) <u>a tagállamnak a harmadik országgal vagy tengerentúli területtel való kétoldalú kapcsolatai szempontjából összeegyeztethetőnek tartja.</u></p>

Indokolás

Az olyan csoportosulás létrehozásának engedélyezését vagy elutasítását lehetővé tevő kritériumoknak, amelyek tagjai csak egy tagállamból és egy harmadik országból vagy tengerentúli területről származnak, objektívnak kell lenniük, és meg kell felelniük a módosításban megfogalmazott három eset egyikének. Az ilyen típusú csoportosulás létrehozása nem bízható az egyes tagállamokra.

3. módosítás

1. cikk (5) bekezdés a) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
<p>(3) A leendő tag által a (2) bekezdés értelmében küldött értesítést követően az érintett tagállam jogrendjének figyelembevételével jóváhagyja az egyezményt és a leendő tag részvételét a csoportosulásban, kivéve, ha úgy ítéli meg, hogy e részvétel nem felel meg e rendeletnek, a csoportosulás tevékenységeire vonatkozó más uniós jogszabályoknak, vagy a leendő tag hatáskörére vonatkozó nemzeti jognak, vagy e részvétel nem indokolt az adott tagállam közérdeke alapján. Ilyen esetben a tagállamnak meg kell indokolnia a hozzájárulás megtagadását, vagy javaslatot kell tennie az egyezményben szükséges módosításokra, hogy lehetővé tegye a leendő tag részvételét.</p>	<p>(3) A leendő tag által a (2) bekezdés értelmében küldött értesítést követően az érintett tagállam jogrendjének figyelembevételével <u>által kijelölt illetékes hatóság</u> jóváhagyja az egyezményt és a leendő tag részvételét a csoportosulásban, kivéve, ha <u>az alábbi feltevések valamelyike alapján</u> úgy ítéli meg, hogy e részvétel:</p> <p>a) nem felel meg e rendeletnek, a csoportosulás tevékenységeire vonatkozó más uniós jogszabályoknak, vagy</p> <p>b) <u>nem felel meg</u> a leendő tag hatáskörére vonatkozó nemzeti jognak <u>a 7. cikk (2) bekezdésében foglalt rendelkezések tiszteletben tartása mellett</u>, vagy</p> <p>c) e részvétel nem indokolt az adott tagállam közérdeke <u>vagy közrendje</u> alapján.</p> <p>Ilyen esetben a <u>tagállam által kijelölt illetékes hatóságnak</u> meg kell indokolnia a hozzájárulás megtagadását, vagy javaslatot kell tennie az egyezményben szükséges módosításokra, hogy lehetővé tegye a leendő tag részvételét.</p>

Indokolás

Az értesítést az Európai Unióban a 27 tagállam által kijelölt és a rendeletben feltüntetendő 79 illetékes hatóság egyike részére kell megtenni.

A rendeletjavaslat szerint tagállamonként egy tag hatásköre elegendő az ugyanezen tagállamból származó összes tag csatlakozásának igazolásához (7. cikk (2) bekezdés). A 4. cikknek a tagok hatáskörei és a csoportosulás célja közti megfelelés ellenőrzésére vonatkozó (3) bekezdésének rendelkezéseit összhangba kell hozni a 7. cikk (2) bekezdésével.

A közérdek által nem indokolt részvétel kifogásolása redundáns annak vizsgálatával, hogy a tag részvétele összhangban van-e a rendelet rendelkezéseivel, mivel a rendelet 1. cikkének (2) bekezdése már meghatározza a csoportosulás beavatkozási területét.

4. módosítás

1. cikk (6) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
<p>Az 5. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„5. cikk</p> <p>Jogi személyiség megszerzése és a Hivatalos Lapban való kihirdetés</p> <p>(1) Az egyezményt és az alapszabályt és azok bármely későbbi módosítását az abban a tagállamban alkalmazandó nemzeti jognak megfelelően kell bejegyezni vagy kihirdetni (vagy mindkettőt), amelyben a csoportosulás a létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkezik. A csoportosulás a bejegyzés vagy a kihirdetés napján – attól függően, hogy melyik történik előbb – szerez jogi személyiséget. A tagok tájékoztatják az érintett tagállamokat, a Bizottságot és a Régiók Bizottságát az egyezmény bejegyzéséről vagy kihirdetéséről.</p> <p>(2) A csoportosulás biztosítja, hogy az egyezmény bejegyzését vagy kihirdetését követő tíz munkanapon belül az e rendelet mellékletében foglalt sablon szerint készített kérelmet megküldi a Bizottságnak. A Bizottság ezt követően továbbítja a kérelmet az Európai Unió Kiadóhivatalához, hogy közleményt tegyen közzé, amelyben bejelentésre kerül a csoportosulás létrehozatala, az e rendelet mellékletében foglalt részletes információkkal együtt.”</p>	<p>Az 5. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„5. cikk</p> <p>Jogi személyiség megszerzése és a Hivatalos Lapban való kihirdetés</p> <p>(1) Az egyezményt és az alapszabályt és azok bármely későbbi módosítását az abban a tagállamban alkalmazandó nemzeti jognak megfelelően kell bejegyezni vagy kihirdetni (vagy mindkettőt), amelyben a csoportosulás a létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkezik, <u>majd pedig a többi olyan tagállamban kell kihirdetni, ahol EGTC- tagok működnek.</u> A csoportosulás a bejegyzés vagy a kihirdetés napján – attól függően, hogy melyik történik előbb – szerez jogi személyiséget, <u>abban a tagállamban, amelyben a csoportosulás székhelye van.</u> A tagok tájékoztatják az érintett tagállamokat, a Bizottságot és a Régiók Bizottságát az egyezmény bejegyzéséről vagy kihirdetéséről.</p> <p>(2) A csoportosulás biztosítja, hogy az egyezmény bejegyzését vagy kihirdetését követő tíz munkanapon belül az e rendelet mellékletében foglalt sablon szerint készített kérelmet megküldi a <u>Bizottságnak Régiók Bizottságának.</u> A Bizottság <u>Régiók Bizottsága</u> ezt követően továbbítja a kérelmet az Európai Unió Kiadóhivatalához, hogy közleményt tegyen közzé, amelyben bejelentésre kerül a csoportosulás létrehozatala, az e rendelet mellékletében foglalt részletes információkkal együtt.”</p>

Indokolás

A csoportosulások nyilvántartásának vezetésével és a csoportosulások platformjának szervezésével megbízott Régiók Bizottságának feladata annak biztosítása, hogy az egyezményt a C sorozatban közzétegyék, mivel ezt a közzétételt maguk a csoportosulások nem kérhetik.

A Régiók Bizottsága és az Európai Bizottság közti együttműködésnek és információcserének a két intézmény közötti együttműködési megállapodás keretébe kell illeszkednie.

Ha az egyezményt és az alapszabályt csak abban a tagállamban tennék közzé, amelyben a csoportosulás a létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkezik, az megkülönböztetést jelentene, és nem felelne meg az átláthatósággal és a polgárok tájékoztatáshoz való jogával kapcsolatos követelménynek.

5. módosítás

1. cikk (8) bekezdés b) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
<p>b) A (4) bekezdés az alábbi albekezdéssel egészül ki:</p> <p>„A csoportosulásnak a 10. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett közgyűlése azonban meghatározhatja a csoportosulás által kezelt infrastruktúra használatának feltételeit és kondícióit, beleértve a felhasználók által fizetendő tarifákat és díjakat is.”</p>	<p>b) A (4) bekezdés az alábbi albekezdéssel egészül ki:</p> <p>„A csoportosulásnak a 10. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett közgyűlése azonban meghatározhatja a csoportosulás által kezelt infrastruktúra <u>vagy egy általanos gazdasági érdekű szolgáltatás</u> használatának feltételeit és kondícióit, beleértve a felhasználók által fizetendő tarifákat és díjakat is.”</p>

Indokolás

Lehetőséget kell adni a csoportosulásoknak arra, hogy az általuk szervezett általános érdekű gazdasági szolgáltatások tarifáit és díjait a vonatkozó infrastruktúra kezelése nélkül meghatározzák.

6. módosítás

1. cikk (8) bekezdés

Egy c) pont beszúrása

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
	<p>c) <u>Az (5) bekezdés az alábbi albekezdéssel egészül ki:</u></p> <p><u>A csoportosulások vagy az érintett aláíró szervezetek közös feladatai közé tartozó európai területi együttműködési projekt végrehajtása érdekében minden csoportosulás egyezményt köthet egy másik csoportosulással vagy bármely olyan szervezettel, amely egy csoportosulás tagja lehet.</u></p> <p><u>Az egyezménynek meg kell jelölnie legalább az együttműködés célkitűzéseit, a feladatoknak az aláíró felek közötti megosztását, az aláíró felek kötelezettségvállalásának várható időtartamát és összegét, valamint az egyezményre alkalmazandó jogot.</u></p>

Indokolás

A közös együttműködési projektek véghezvitele érdekében meg kell teremteni azt az európai jogalapot, amely alapján a csoportosulások partnerségeket alakíthatnak ki más csoportosulásokkal vagy más jogi személyekkel.

7. módosítás

1. cikk (9) bekezdés h) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
<p>h) a csoportosulás tevékenységeire alkalmazandó konkrét uniós vagy nemzeti jog, ez utóbbi lehet azon tagállam joga, ahol a csoportosulás alapszabály szerinti szervei hatáskörüket gyakorolják, vagy ahol a csoportosulás tevékenységeit végzi;</p>	<p>h) a csoportosulás tevékenységeire alkalmazandó konkrét uniós vagy nemzeti jog, ez utóbbi lehet azon tagállam joga, ahol a csoportosulás alapszabály szerinti szervei hatáskörüket gyakorolják, vagy ahol a csoportosulás tevékenységeit végzi;</p>

Indokolás

Szinte teljesen lehetetlen előre meghatározni azon európai, nemzeti és regionális jogszabályok listáját, amelyeket a csoportosulásnak a feladatai ellátása során és a teljes beavatkozási területén alkalmaznia kell majd.

8. módosítás

1. cikk (12) bekezdés b) pont (2a) albekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
<p>(2a) Ha a csoportosulás legalább egy tagjának felelőssége azon nemzeti jog következtében korlátolt vagy kizárt, amelynek alapján létrehozták, az egyezményben a többi tag is korlátozhatja felelősségét.</p> <p>Annak a csoportosulásnak a megnevezésében, amelynek tagjai korlátolt felelősséggel rendelkeznek, fel kell tüntetni a „korlátolt” szót.</p>	<p>(2a) Ha a csoportosulás legalább egy tagjának felelőssége azon nemzeti jog következtében korlátolt vagy kizárt, amelynek alapján létrehozták, az egyezményben a többi tag is korlátozhatja felelősségét.</p> <p><u>Az olyan csoportosulás által készített pályázatokban és megkötött szerződésekben, amelyek tagjai korlátolt felelősséggel rendelkeznek, fel kell tüntetni azt, hogy a csoportosulás „korlátolt” szót felelősséggel rendelkezik, és/vagy azokat a tagokat, akik korlátolt felelősséggel rendelkeznek, valamint a csoportosulás által esetlegesen kötött biztosítási szerződés adatait.</u></p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
<p>A korlátolt felelősségű tagokból álló csoportosulás egyezményét, alapszabályát és pénzügyi kimutatásait legalább olyan mértékben közzé kell tenni, mint a csoportosulás létesítő okirat szerinti székhelye szerinti tagállamban alapított, korlátolt felelősségű tagokból álló, más jogalanyok egyezményét, alapszabályát és pénzügyi kimutatásait.</p> <p>A korlátolt felelősségű tagokból álló csoportosulások esetében a tagállamok előírhatják a csoportosulás számára megfelelő biztosítás megkötésének kötelezettségét a tevékenységeivel járó kockázatok fedezése céljából.</p>	<p>A korlátolt felelősségű tagokból álló csoportosulás egyezményét, alapszabályát és pénzügyi kimutatásait legalább olyan mértékben közzé kell tenni, mint a csoportosulás létesítő okirat szerinti székhelye szerinti tagállamban alapított, korlátolt felelősségű tagokból álló, más jogalanyok egyezményét, alapszabályát és pénzügyi kimutatásait.</p> <p>A korlátolt felelősségű tagokból álló csoportosulások esetében a tagállamok előírhatják a csoportosulás számára megfelelő biztosítás megkötésének kötelezettségét a tevékenységeivel járó kockázatok fedezése céljából.</p>

Indokolás

Csak a csoportosulás potenciális hitelezőinek áll érdekében az, hogy a csoportosulás tagjai pénzügyi kötelezettségvállalásainak terjedelmét előre megismerjék; ezért a csoportosulás megnevezéséhez toldott „korlátolt” szó alapján nem lehet felmérni a tagok pénzügyi kötelezettségvállalásainak terjedelmét és azokat a biztosításokat, amelyekkel a csoportosulás esetlegesen rendelkezik.

9. módosítás

1. cikk (14a. bekezdés)

Véleménytervezet	Módosítás
	<p><u>Az Európai Bizottság megbízza a Régiók Bizottsága által működtetett EGTC-platformot azzal, hogy kövesse nyomon a már létező vagy kialakítás alatt álló csoportosulások tevékenységeit, szervezze meg a bevált gyakorlatok cseréjét, tárja fel a közös kihívásokat, és tegyen javaslatot a csoportosulásoknak az Unió különböző ágazati politikáiba történő jobb integrálására.</u></p>

Indokolás

Javaslat új cikk beillesztésére az 1082/2006/EK jelzésű EGTC-rendeletbe (ez a cikk a rendelet 17. cikke lenne). A módosítási javaslat összhangban van a 19. ponthoz előterjesztett módosító indítvánnyal.

10. módosítás

2. cikk

Új pont beszúrása az 1. pont után

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
	<p><u>2. Az e rendelet hatálybalépését megelőzően létrejött csoportosulások egyezményük és/vagy alapszabályuk módosításakor alkalmazhatják e rendelet rendelkezéseit úgy, hogy azt feltüntetik a csoportosulás egyezményének és alapszabályának módosítására illetékes szerv határozatában.</u></p>

Indokolás

E rendeletnek az 1082/2006/EK rendelet rendelkezéseinél kedvezőbb rendelkezéseit a már létrehozott csoportosulásokra is alkalmazni kell.

11. módosítás

MELLÉKLET

Az Európai Bizottság által javasolt szöveghez képest javasolt módosításokat színes kiemeléssel jelöljük.

Módosítás

MELLÉKLET

Sablon az 5. cikk (2) bekezdése alapján benyújtandó információkhoz
EURÓPAI TERÜLETI EGYÜTTMŰKÖDÉSI CSOPORTOSULÁS (EGTC) LÉTREHOZÁSA

Az Európai Parlament és a Tanács 2006. július 5-i 1082/2006/EK rendelete

(HL L 210, 2006.7.31., 219. o.)

Annak a csoportosulásnak a megnevezésében, amelynek tagjai korlátozott felelősséggel rendelkeznek, fel kell tüntetni a „korlátozott” szót (12. cikk (2) bekezdés).

A csillag jel kötelezően kitöltendő mezőket jelöl.*

IV. TAGOK*

IV. 1) A Csoportosulásban résztvevő tagok száma*:

IV. 2) A csoportosulás tagjainak állampolgársága*:

BE BG CZ DK DE EE IE EL ES FR IT CY LV LT

LU HU MT NL AT PL PT RO SI SK FI SE UK Más: _____

IV. 2) Információ tagról*

Hivatalos név*:

Postai cím:

Város:

Postai irányítószám:

Ország*:

Kapcsolattartási pont(ok):

Telefonszám:

Kinek a kezéhez:

E-mail:

Fax:

Internetcím(ek) (ha van)

A tag típusa*:

Tagállam

Nemzeti hatóság

Regionális hatóság

Helyi hatóság

Közjogi intézmény

Közvállalkozás

Az alábbiak társulása:

• Tagállam(ok) Összesen:*

• Nemzeti hatóság(ok) Összesen:*

• Regionális hatóság(ok) Összesen:*

• Helyi hatóság(ok) Összesen:*

• Közjogi intézmény(ek) Összesen:*

• Közvállalkozás(ok) Összesen:*

Harmadik ország vagy tengerentúli terület

A Régiók Bizottsága véleménye – Gyermekszegénység

(2012/C 113/07)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- ismételten hangsúlyozza a helyi és regionális önkormányzatoknak a gyermekszegénység és a gyermekek kizsákmányolása elleni küzdelemben játszott kiemelkedő szerepét, valamint jelentős felelősségüket a marginalizálódás és a társadalmi kirekesztés megelőzése érdekében végzett munkában; egyetért azzal, hogy a gyermekszegénység többdimenziós jelenség, amely többdimenziós választ igényel, és úgy véli, hogy a gyermekszegénység leküzdéséhez létfontosságú lehet, hogy javulást érhünk el néhány kulcsfontosságú kérdésben, például hogy megállapodás szülessen a minimáljövedelemtől és a minőségi minimumkövetelményekről;
- hangsúlyozza a fizetett munka fontosságát, ám egyúttal azt is kijelenti, hogy a munkahely önmagában nem garantálja a szegénységből való kiemelkedést, és hogy további intézkedések szükségesek a munkavállalói szegénység leküzdéséhez;
- hangsúlyozza, hogy minden tagállamnak el kellene ismernie, hogy a gyermekszegénység és a társadalmi kirekesztés fontos akadályok, melyeket fel kell számolniuk annak érdekében, hogy elérhessék az Európa 2020 stratégiában foglalt, a foglalkoztatási aránnyal, a kutatásba, a fejlesztésbe, az energiákba és a fenntartható fejlődésbe történő beruházással kapcsolatos céljaikat;
- aggodalmának ad hangot, amiért a pénzügyi és gazdasági válság, illetve egyes tagállamok erre tett válaszlépései az abszolút szegénységnek, a munkavállalói szegénységnek és a fiatalok munkanélküliségének növekedését eredményezik.

Előadó Doreen HUDDART (UK/ALDE), Newcastle város tanácsának tagja

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános bevezető megjegyzések

1. támogatja az Európai Bizottság azon szándékát, hogy 2012-ben a gyermekszegénység elleni küzdelemhez és a gyermekjólét elősegítéséhez kapcsolódóan ajánlást tesz közzé, valamint örül a lehetőségnek, hogy jelen előretekintő véleményével hozzájárulhat a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai platformja céljainak a megvalósításához; egyetért az ajánlás részeként meghatározott három politikaterülettel: *megfelelő erőforrások; a szolgáltatásokhoz való hozzáférés; valamint a gyermekek és fiatalok aktív részvétele*; megjegyzi, hogy bár az EU állam- és kormányfői határozott politikai kijelentésekben vállalták, hogy a gyermekszegénységet kiemelten kezelik, ez nem minden esetben eredményezett következetesen erőforrásokat, fellépéseket, célkitűzéseket és ellenőrzést az összes uniós tagállamban;

2. ismételten hangsúlyozza a helyi és regionális önkormányzatoknak a gyermekszegénység és a gyermekek kizsákmányolása elleni küzdelemben játszott kiemelkedő szerepét, valamint jelentős felelősségüket a marginalizálódás és a társadalmi kirekesztés megelőzése érdekében végzett munkában; egyetért azzal, hogy a gyermekszegénység többdimenziós jelenség, amely többdimenziós választ igényel, és úgy véli, hogy a gyermekszegénység leküzdéséhez létfontosságú lehet, hogy javulást érjünk el néhány kulcsfontosságú kérdésben, például hogy megállapodás szülessen a minimáljövdelemről és a minőségi minimumkövetelményekről;

3. felhívja a figyelmet arra, hogy a gyermekszegénység nem egy marginális vagy járulékos probléma, amely a gazdasági növekedéssel megszűnik; ⁽¹⁾ a 2000–2008 közötti időszakban megvalósuló fokozott növekedés nem befolyásolta jelentősen a gyermekszegénységi szinteket; megjegyzi, hogy a gyermekszegénység szégyenfolt volt az EU társadalma számára a gazdasági válság előtt, és félt, hogy egyes tagállamoknak a válságra adott válaszlépései akaratlanul is növelhetik a gyermekszegénység szintjét; elismeri, hogy léteznek olyan gyermekcsoportok, amelyek nagymértékben ki vannak téve a súlyosabb vagy akár a mélyszegénység kockázatának, hangsúlyozza ugyanakkor, hogy a gyermekek a társadalom olyan csoportját képezik, amely gyakran nagyobb mértékben ki van téve a szegénység kockázatának, mint a lakosság általában;

4. a szegénység egyik definíciója az alábbi:

Egyének, családok vagy népességi csoportok akkor tekinthetők szegénységben élőknek, ha nem rendelkeznek azokkal az erőforrásokkal, amelyek révén olyan éltrendjük lehet, olyan tevékenységekben vehetnek részt, illetve olyan életkörülményeket és komfortot élvezhetnek, ami a

társadalmukban megszokott, vagy legalábbis széles körben elvárt vagy elismert. Forrásaik olyan mértékben alatta vannak az átlagos egyéni vagy családi szintnek, hogy a gyakorlatban kirekesztődnek a szokásos életviteli minták, hagyományok és tevékenységek gyakorlásából; ⁽²⁾

5. megjegyzi, hogy a szegénység legszélesebb körben használt küszöbértéke a tagállamokban és az Unióban is a „háztartási mediánjövedelem 60 %-a alatti” szint; úgy véli azonban, hogy a humán fejlettségi mutatónak megfelelően ⁽³⁾ több kritériumot kellene használni az abszolút szegénység mérésére, így például a társadalmi befogadást, a szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a képzettségi szintet, a születéskor várható élettartamot mérő mutatókat. Üdvözli, hogy az Európa 2020 stratégia jobban rávilágít a szegénységre és a társadalmi kirekesztésre, és egyetért azzal, hogy a szociális dimenzióknak központi szerepet kell kapnia a stratégiában. Emlékeztet azonban arra, hogy a szegénység 20 millió gyermeket veszélyeztet az Európai Unióban;

6. hangsúlyozza, hogy a szegénység rendkívül súlyos hatással lehet a gyermekekre és gyermekkori élményeikre, valamint jövőbeli esélyeikre; üdvözli az arra való utalásokat, hogy a gyermekszegénységet „A szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai platformja” kiemelt kezdeményezés prioritásaként kell kezelni. Sajnálja azonban, hogy ennek kapcsán csak korlátozott kötelezettségvállalásokat tesznek, és a kezdeményezés nem tartalmaz konkrét célokat a gyermekszegénységgel kapcsolatosan;

7. üdvözli az amellel tett kötelezettségvállalást, hogy 2012 júniusában ajánlást és közleményt tesznek közzé a gyermekszegénységről és a gyermekjólétről; támogatja a gyermekszegénységről és a gyermekjólétről szóló ajánlás javasolt keretét; elismeri, hogy ebben a folyamatban fontos a szegénységben élő gyermekek részvétele, és üdvözli, hogy az aktív részvétel részét képezi ennek a keretnek; ugyanakkor azt ajánlja, hogy a javaslat és a közlemény hangsúlyozza az olyan humanitárius szervezetek értékét, mint az UNICEF, valamint azt a szerepet, amely a helyi és regionális önkormányzatokra hárul olyan szolgáltatások nyújtásában, amelyek biztosítják a gyermekek védelmét a szegénység és az ahhoz társuló anyagi szűkölködés ellen;

8. megjegyzi, hogy a jelenlegi pénzügyi válság társadalmunk legkiszolgáltatottabb helyzetű tagjait sújtotta a leginkább, hogy a válság az adatok tanúsága szerint aránytalanul súlyosan érintette a gyermekeket, különösen pedig a fiatalokat; ⁽⁴⁾ emlékeztet ezenkívül arra, hogy bizonyos kiszolgáltatott társadalmi csoportokhoz tartozó gyermekek – így az utcagyerekek, illetve az

⁽¹⁾ *Can Higher Employment Levels Bring Lower Poverty in the EU? Regression based simulations of the Europe 2020 target* [Csökkenteni fogja-e a magasabb foglalkoztatási szint a szegénységet az Unióban? Az Európa 2020 célkitűzés regresszióin alapuló szimulációja], 6068. sz. vitaanyag, Institute for the Study of Labor (Bonn).

⁽²⁾ *Poverty in the United Kingdom* [Szegénység az Egyesült Királyságban], Peter Townsend, 1979.

⁽³⁾ A humán fejlettségi mutató kiszámításához az ország vagy régió egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelme mellett figyelembe veszik az oktatásban eltöltött évek várható számát és az átlagos iskolázottságot, valamint a születéskor várható élettartamot.

⁽⁴⁾ *How the economic and financial crisis is affecting children & young people in Europe* [A gazdasági és pénzügyi válság gyermekekre és fiatalokra gyakorolt hatása Európában], EUROCHILD, 2011.

egyedülálló szülők által, nagycsaládban, valamint bevándorló vagy etnikai kisebbséghez tartozó, például roma családban nevelt gyermekek még inkább ki vannak téve a marginalizáció, a szegénység és a társadalmi kirekesztődés kockázatának; rámutat, hogy bár a globalizáció és az országok közötti fokozott együttműködés jelentős előnyökkel járhat az egyének számára, ezek sok esetben egyenlőtlenül oszlanak meg. Törekedni kell arra, hogy senki ne rekesztődhessen ki az előnyök élvezetéből;

9. megjegyzi, hogy az EU-ban az elmúlt néhány évben a gyermekszegénység problémájának megoldására irányuló határozott politikai szándék és az EU állam- és kormányfőinek azt támogató politikai nyilatkozatai nem eredményezték a gyermekszegénység szintjének jelentős csökkenését. Hangsúlyozza, hogy a kérdés megoldása iránti politikai támogatásnak következetesen erőforrásokat, fellépéseket és célkitűzéseket kellene eredményeznie az összes uniós tagállamban;

10. hangsúlyozza a fizetett munka fontosságát, ám egyúttal azt is kijelenti, hogy a munkahely önmagában nem garantálja a szegénységből való kiemelkedést, és hogy további intézkedések szükségesek a munkavállalói szegénység leküzdéséhez; ⁽⁵⁾

11. hangsúlyozza, hogy minden tagállamnak el kellene ismernie, hogy a gyermekszegénység és a társadalmi kirekesztés fontos akadályok, melyeket fel kell számolniuk annak érdekében, hogy elérhessék az Európa 2020 stratégiában foglalt, a foglalkoztatási aránnyal, a kutatásba, a fejlesztésbe, az energiákba és a fenntartható fejlődésbe történő beruházással kapcsolatos céljaikat;

12. egyetért azzal, hogy elfogadhatatlan, hogy a 21. században a világ egyik leggazdagabb régiójában 20 millió gyermek éljen szegénységben, vagy legyen kitéve ennek a veszélynek, valamint azzal, hogy ⁽⁶⁾ a szegénység nem egyszerűen az alacsony jövedelmet és a nélkülözést jelenti, hanem a lehetőségek, a tisztelet, a jó egészségi állapot, az oktatás és a tisztességes lakhatás, az alapvető önbecsülés és a társadalmi tevékenységekben való részvétel hiányát is;

13. hangsúlyozza, hogy az ENSZ közgyűlése is elismeri a gyermekek szegénységének sajátos jellegét. Az ENSZ hangsúlyozza azt is, hogy a gyermekszegénység több, mint csupán pénzihiány. A gyermekszegénység kizárólag a gyermekeknek az ENSZ gyermekjogi egyezményében rögzített számos jogától való megfosztásaként értelmezhető. Az egyezmény rögzíti, hogy minden gyermeknek joga van olyan életszínvonalhoz, amely lehetővé teszi a testi, szellemi, lelki, erkölcsi és társadalmi fejlődését (27. cikk). A gyermekszegénység az esetek többségében az ENSZ gyermekjogi egyezményében rögzített, az élethez, a védelemhez, a fejlődéshez és a részvételhez való jogoktól való megfosztást is jelenti;

14. hangsúlyozza, hogy számos kutatás tanúsága szerint a gyermekes családokra irányuló hatékony újraelosztási politika fontos szerepet tölt be a gyermekszegénység csökkentésében. A szociális transzferek az EU egészében akár 44 %-kal is csökkentik a gyermekszegénységet;

⁽⁵⁾ Lásd például: *A Living Wage for Newcastle* [Létminimum Newcastle-ben], <http://www.newcastle.gov.uk/news-story/a-living-wage-newcastle>.

⁽⁶⁾ *Poverty: the facts, 5th Edition* [Szegénység: a tények, 5. kiadás], Flaherty, J., Veit-Wilson, J., Dornan, P., *Child Poverty Action Group*, 2004.

Az Unió politikája

15. hangsúlyozni kívánja, hogy alaposabban meg kell értenünk a gyermekszegénység, ⁽⁷⁾ a gyermekek kizsákmányolása, a társadalmi kirekesztés és az általánosabb szociális egyenlőtlenségek elleni küzdelemben való befektetésben rejlő előnyöket a költség-haszon szempontjából; megemlíti, hogy az egész társadalom javára válik, ha nagyobb az egyenlőség és kisebb a marginalizáció, a kirekesztés és a szegénység, valamint kiemeli a gyermekekbe és családokba való korai befektetés pénzügyi, gazdasági és társadalmi előnyeit; ⁽⁸⁾

16. egyetért a Tanácsnak a gyermekszegénység kezeléséről és a gyermekjólét elősegítéséről szóló, 2011. június 17-i következtetéseivel, melyek a gyermekszegénység elleni küzdelem prioritásként történő kezelését szorgalmazzák; egyetért a szociális védelemmel foglalkozó bizottság 2011. február 15-i véleményével is, amely pedig azt szorgalmazza, hogy a gyermekszegénység elleni küzdelmet minden releváns területen prioritásként kezeljék;

17. egyetért azzal, hogy már jelentős ismeretanyag áll a rendelkezésünkre az Unión belüli gyermekszegénységről, aggodalommal állapítja meg, hogy a gyermekszegénység szintje az uniós tagállamokban 11–33 % között mozog; és források felhasználását javasolja a rendelkezésre álló információk megértéséhez, terjesztéséhez és használatához, valamint a bevált gyakorlatok tagállamok közti cseréjéhez;

18. aggodalmának ad hangot, amiért a pénzügyi és gazdasági válság, illetve egyes tagállamok erre tett válaszlépései az abszolút szegénységnek, a munkavállalói szegénységnek és a fiatalok munkanélküliségének növekedését eredményezik; ⁽⁹⁾

19. hangsúlyozza, hogy fontosak az olyan politikák, amelyek a generációról generációra örökített szegénység felszámolását célozzák. Ehhez olyan átfogó politikákra van szükség, amelyek nemcsak a szülők foglalkoztatásának biztosítására szolgáló, hanem közvetlenül a gyermekekre fókuszáló oktatási és szociális intézkedéseket is magukban foglalnak;

20. kéri, hogy az Európai Bizottság és a tagállamok fokozottabban mértékben ismerjék el azt, hogy a szegénység a társadalom egésze számára közös felelősség és kihívás, és nem szabad a szegénységben vagy társadalmi kirekesztésben élők szegényfoltjának vagy kudarcának tekinteni;

21. ismét arra kéri az Európai Bizottságot, hogy biztosítsa, hogy a strukturális alapok lehetőséget kínáljanak a szociális lakásügy javítására, a társadalmi befogadással kapcsolatos politikákban játszott szerepének megszilárdítása érdekében, illetve hogy erősítse meg, hogy a szociális lakásügy közszolgálati feladatai tagállami szinten határozandók meg;

22. egyetért azzal, hogy a szegénység enyhítéséhez és megelőzéséhez holisztikus és integrált megközelítésre van szükség, amely tekintettel van a különböző csoportok igényeire és a felmerülő sajátos kihívásokra;

⁽⁷⁾ *Estimating the cost of child poverty* [A gyermekszegénység költségének becslése], Hirsch, D., *Joseph Rowntree Alapítvány*, 2008.

⁽⁸⁾ Lásd például: *Early Intervention: Smart Investment, Massive Savings* [Korai beavatkozás: Intelligens befektetés, jelentős megtakarítás], Cabinet Office (Egyesült Királyság), 2011.

⁽⁹⁾ *How the economic and financial crisis is affecting children & young people in Europe* [A gazdasági és pénzügyi válság gyermekekre és fiatalokra gyakorolt hatása Európában], EUROCHILD, 2011.

Megfelelő források

23. támogatja azt a nézetet, hogy a jövedelmi szegénység a szociális nélkülözésnek egyik leginkább látható jele, amely a gyermekeket a felnőttektől eltérő módon érinti; ⁽¹⁰⁾ ez azonban a gyermekszegénységnek csak az egyik olyan tényezője a sok közül, amellyel foglalkozni kell; egyetért azzal, hogy hiányzik a konszenzus a gyermekjogok érvényesüléséhez szükséges minimumkövetelményekre vonatkozóan, illetve szorgalmazza, hogy az Unió a tagállamaival együtt mérje fel, milyen lehetőségei vannak a probléma kezelésére az olyan kulcsterületeken, mint a jövedelemtámogatás, vagy pedig a szolgáltatásokhoz való hozzáférésnek és a gyermekek részvételének az elősegítése;

24. megállapítja, hogy a legalacsonyabb gyermekszegénységi rátával a szociális juttatásokra legtöbbet fordító országok rendelkeznek; egyetért azzal, hogy a tagállamoknak, ahol szükséges, meg kellene fontolniuk a családi pótlék növelését, a generációk közötti szolidaritás jeleként, amely a gyerekek értékének az elismerése és Európa jövőjébe való befektetés;

25. üdvözlöi azt a javaslatot, hogy dolgozzanak ki egy keretet annak általános biztosítására, hogy a teljes háztartás (szülők és gyermekek) bevételeit figyelembe véve valamennyi gyermekre jusson egy megfelelő minimumjövedelem;

26. olyan, preventív közpolitikák fontosságát hangsúlyozza, amelyek – a gyermekek társadalmi kirekesztésének és szegénységének következményeire történő összpontosítás helyett – ésszerű gyermekjóléti intézkedésekbe ruháznak be, támogatják a gyermekek önállóságra való nevelését, hogy azok később képesek legyenek beilleszkedni a társadalomba és megállják a helyüket a munkaerőpiacon is;

27. emlékeztet a transzferen kívüli források jelentőségére; a szülők munkaerő-piaci részvétele csak abban az esetben segítheti a gyermekek szegénységből való kiemelését, ha ehhez megfelelő jövedelemmel rendelkeznek, és összeegyeztethető egymással a szülők eltérő munkaidő-beosztása; felhívja a tagállamokat, hogy üdvözöljék azt a javaslatot, hogy ajánlás készüljön a megfelelő jövedelemszintekre vonatkozó jogszabályokról és a „tisztességes” munka biztosításáról, ⁽¹¹⁾ és javasolja, hogy ezen ajánlásba integrálják a foglalkoztatás védelmére vonatkozó jogszabályokat; kiemeli ugyanakkor, hogy egyesek nem állnak a munkaerőpiac rendelkezésére és nem munkaképesek, a transzferek kapcsán pedig el kell ismerni ezt;

28. elismeri, hogy a gyermekes családok jövedelemtámogatásának leghatékonyabb módját az általános gyermekellátási juttatások jelentik, és hogy ezeket a legrászorulóbbakra irányuló célzott támogatásokkal kellene összekötni; ⁽¹²⁾

29. további felvilágosítást kér a „megfelelő” kifejezéssel kapcsolatban, és arra ösztönzi a tagállamokat és az Európai Bizottságot, hogy állapodjanak meg az uniós követelményekben, vagy vezessenek be egy elfogadott módszertant annak érdeké-

ben, hogy meghatározzák az egy gyermek utáni költségeket és definiálják a gyermekszegénység megelőzéséhez és leküzdéséhez megfelelő forrásokat; javasolja, hogy a majdani definíció tartalmazza a következőket: *ki számára megfelelő, mennyi időre megfelelő, mihez megfelelő és ki határozza meg, hogy mi a megfelelő;* ⁽¹³⁾

30. határozottan támogatja azt a javaslatot, hogy különös figyelemre intsek a tagállamokat annak érdekében, hogy amikor azok a juttatási rendszerben a jogosultsági feltételeket szigorítják és szankciókat alkalmaznak, azzal ne a gyermekeket büntessék, és ne vegyék el tőlük a szükséges forrásokat; megjegyzi, hogy ez a megközelítés gyakran hozzájárul a szegénységben élő családok és gyermekek megbélyegzéséhez és ahhoz a felfogáshoz, hogy a szegénységet személyes kudarcok vagy hibák okozzák; megjegyzi, hogy a gazdasági válság következtében számos tagállamban jelentősen megnövekedett a munkanélküliség, stagnál a háztartások jövedelme és növekednek a megélhetési költségek; hangsúlyozza, hogy a tanácsadó szolgálatok fontos szerepet tölthetnek be a háztartások jövedelmének lehető legmagasabbra növelésében, és megjegyzi, hogy egyes tagállamokban ezek a szolgálatok veszélyben lehetnek;

31. egyetért azzal, hogy a gyermekek és a társadalom jóléte érdekében nagyon fontos, hogy a szülők jól össze tudják hangolni a munkát és a családot, mivel mind a jövedelmi szegénység, mind pedig az idő hiánya negatív hatással lehet a gyermekek fejlődésére; továbbá azzal is egyetért, hogy a bizonytalan foglalkoztatás, a társas életet figyelembe nem vevő munkaidő, valamint a rosszul fizetett munka káros hatással lehet a szülők életére és a gyermekek fejlődésére; ⁽¹⁴⁾

A szolgáltatásokhoz való hozzáférés

32. üdvözlöi, hogy nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy fejlődésük igen fontos szakaszában minden gyermek számára garantálják a minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférést, és megjegyzi, hogy az egészségügyi szolgáltatások, a nevelési és családi támogatás, az oktatás, a lakhatás és a védelem kulcsfontosságú szolgáltatások, amelyeket a leggyakrabban helyi és regionális önkormányzatok nyújtanak;

33. elismeri a kora gyermekkori oktatás-nevelésnek és gyermekgondozásnak, valamint a megfelelő szolgáltatások minőségének jelentőségét; hangsúlyozza, hogy a hatékony, korai beavatkozás és a gyermek- és serdülőkort végigkísérő (és főként a *kritikus pillanatokban* ⁽¹⁵⁾ biztosított) támogatás jelentős, kedvező hatással lehet a gyermekek fejlődésére; megjegyzi, hogy egyes helyi és regionális önkormányzati szolgáltatások, például az óvodák, iskolák, könyvtárak és iskola utáni klubok létfontosságúak a gyermekjólét javításához, számos tagállamban azonban veszélyben forognak a megszorító programok miatt; ⁽¹⁶⁾

⁽¹⁰⁾ *Child poverty – family poverty: Are they one and the same?* [Gyermekszegénység – családi szegénység: Ugyanaz a jelenség?], az EURO-CHILD politikai álláspontja, 2011.

⁽¹¹⁾ Lásd például: *The low-pay, no-pay cycle: understanding recurrent poverty* [Az alacsony bér / nincs bér ciklus: a visszatérő szegénység megértése], Shildrick, T et al, *Joseph Rowntree Alapítvány*, 2010.

⁽¹²⁾ Lásd például: *Child benefits in the European Union* [Gyermekellátási juttatások az Európai Unióban], J. Bradshaw, *Poverty* (139), CPAG, 2011.

⁽¹³⁾ *What do we mean by 'adequate' benefits?* [Mit értünk „megfelelő” juttatások alatt?], J. Veit-Wilson, 14. fejezet in: J. Strelitz and R. Lister (szerk.), *Why Money Matters. Family income, poverty and children's lives.* [Miért fontos a pénz? Családi jövedelem, szegénység és a gyermekek élete], Save the Children, London, 125–132. o.

⁽¹⁴⁾ Lásd például: *Precarious work: risk, choice and poverty traps* [Bizonytalan foglalkoztatás: kockázat, választás és szegénységi csapda], R. MacDonald, in: *Handbook of Youth and Young Adulthood: New perspectives and agendas* [Az ifjúság és a fiatal felnőttkor kézikönyve: Új perspektívák és menetek], A. Furlong, 2009.

⁽¹⁵⁾ *Understanding youth exclusion: critical moments, social networks and social capital* [A fiatalkori kirekesztés megértése: kritikus pillanatok, közösségi hálózatok és szociális tőke], Shildrick, T.A. & MacDonald, R., *Youth & Policy*, 2008.

⁽¹⁶⁾ Ua.

34. üdvözli azt a javaslatot, amely az oktatásnak a szegényeségi ciklus megelőzésében és megszakításában játszott szerepe erősítésére irányul, megszüntetve az oktatáshoz való hozzáférés pénzügyi akadályait, egyenlő lehetőségeket biztosítva, és előteremtve a szükséges kiegészítő támogatást az esetleges hátrányok kompenzálásához; elismeri az oktatáshoz való egyenlő hozzáférést célzó olyan, minden esetben a helyi és regionális önkormányzatok által biztosított intézkedések jelentőségét, mint például az ingyenes étkeztetés, ingyenes tankönyvek és oktatási anyagok, valamint az iskolai kiránduláson vagy kulturális tevékenységekben való részvétel pénzügyi támogatása az alacsony jövedelmű és szegénység által veszélyeztetett családok gyermekei számára;

35. hangsúlyozza, hogy a gyermekgondozás fontos szerepet tölthet be a gyermekszegénység kezelésében. A gyermekgondozás a gyermekek számára azt jelenti, hogy kapcsolatba kerülhetnek más gyerekekkel és az intézmény dolgozóival, és ez előnyükre válhat. Ezáltal javulhat kognitív, nyelvi, érzelmi és szociális fejlődésük, ennek hatásai pedig hosszú távúak;

36. kiemeli, hogy a szegénység tönkretetheti a gyermekek egészségét;⁽¹⁷⁾ aggodalmát fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy az Európai Bizottság az egészség terén mutatkozó egyenlőtlenségekről szóló közleményében nem szentel kellő figyelmet a gyermekek egészségügyi ellátáshoz való hozzáférésének, valamint hogy a politikai prioritások és a kötelezettségvállalás szintje nem elegendő az egészség terén mutatkozó egyenlőtlenségek feloldásához; azt javasolja, hogy az ajánlásban és a közleményben hangsúlyozzák a gyermekek egészsége – beleértve a mentális egészséget is – javításának fontosságát; egyetért azzal, hogy a gyermekekre különös figyelmet kell fordítani az egészségügyi egyenlőtlenségek csökkentését célzó széles körű erőfeszítések során, és hogy biztosítani kell az egészségügyi ellátáshoz való általános hozzáférést a szegények és a társadalomból kirekesztett csoportok, s bennük valamennyi gyermek számára;

37. aggodalommal látja, hogy az olyan környezetvédelmi problémák, mint a szennyezés, a közlekedés, a szennyezett termőföld és a nem biztonságos ivóvíz gyakran aránytalan mértékben érintik a szegénységben élő gyermekeket; üdvözli azt a javaslatot, amely felszólít arra, hogy tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy elkerüljük a szegénységben élő és a társadalomból kirekesztett gyermekek „gettósodását”, és elősegítsük a társadalmi keveredést a lakhatás területén; üdvözli azt a javaslatot, hogy a tervezésbe vonják be a gyermekeket, családjukat és közösségeiket is; javasolja, hogy tekintettel a gyermekjogok elsődlegességére, az ajánlásban fontolják meg a gyermekek lakhatásával kapcsolatos minimumkövetelmények bevezetését;

38. egyetért azzal, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy gyermekek ne szakadjanak el családjuktól azért, mert a családnak nincsenek elegendő forrásai a gyermekek gondozásához, és megállapítja, hogy a megfelelő források garantálása biztosítaná, hogy ne történjen ilyen; figyelmeztet arra, hogy ne fokozzuk a szegénységhez kapcsolódó megbélyegzést azzal, hogy a szegénységet túl szorosan összekapcsoljuk a családon

belüli erőszakkal, és hangsúlyozza a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepét a gyermekvédelemben;

Gyermekek és fiatalok aktív részvétele

39. határozottan támogatja, hogy a javasolt ajánlás kiemeli a gyermekek és a fiatalok aktív részvételét; egyetért azzal, hogy a minden gyermekre vonatkozó részvétel akadályokba ütközik, és hogy ez többszörösen érvényes a hátrányos helyzetű gyermekekre, akiket a hagyományos konzultációs módszerekkel esetleg nem lehet megszólítani, ugyanakkor támogatni kell az aktív részvételi hozzáállást a családokon, közösségeken, NGO-kon és a magánszektoron belül, az elkötelezettség erősítése érdekében az egész társadalomban;

40. annak biztosítását javasolja, hogy a gyermekek részt vehessenek a saját életüket befolyásoló döntések meghozatalában és befolyásolásában, az egészségre, a társasági életre és személyes fejlődésre pozitív hatással bíró sport- és szabadidős tevékenységekben, valamint a készségek javítását szolgáló, a kultúrák és a kulturális sokszínűség jelentőségét kiemelő kulturális eseményeken, egy befogadóbb és kevésbé diszkriminatív társadalom megteremtése érdekében;

41. kéri az államokat, valamint a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy járuljanak hozzá ahhoz, hogy a gyermekek és fiatalok számára tanulási, fejlődési és szabadidős környezet, valamint változatos lehetőségek álljanak rendelkezésre, amelyek aktív részvételük előfeltételei;

42. egyetért azzal, hogy a gyermekszegénység elleni küzdelem egyik akadálya az, hogy ez a téma és annak a gyermekekre, azok családjaira és a társadalom egészére gyakorolt hatása nem szerepel sem a közfigyelem, sem a politika középpontjában; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy mindezt erősíti a szegénységnek a médiában való korlátozott és egyes esetekben negatív megjelenése, a gyermekjogok csekély ismertsége és támogatása, valamint a hosszú távú perspektíva hiánya és a rövid távú választási előnyök hajszolása (a fiatalok nem szavazók); megjegyzi, hogy számos országban a politikai kultúrának nem része a gyermekekre való külön odafigyelés vagy a gyermek teljes értékű embernek való tekintése;

43. kiemeli a helyi és regionális önkormányzatok annak biztosítása érdekében végzett munkáját, hogy a gyermekeket figyelembe vegyék a döntéshozatali folyamatokban az életüket érintő kérdésekben, sok még azonban a tennivaló annak érdekében, hogy az ENSZ gyermekjogi egyezménye 12. cikkének megfelelően garantáljuk a gyermekek azon jogát, hogy meghallgassák a véleményüket az őket érintő kérdésekben;

Ajánlások

44. ajánlja, hogy „A szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai platformja” kiemelt kezdeményezés prioritásai közé vegyenek fel egy a gyermekszegénységhez kapcsolódó konkrét célkitűzést, és hogy fogadjanak el átfogó stratégiát a gyermekszegénység és a társadalmi kirekesztés ellen, amely a nemzeti, regionális és helyi szintet is összefogja, és illeszkedik az Európa 2020 stratégia tágabb keretébe, továbbá alakítsanak ki egy megbízható mutatókon alapuló nyomonkövetési keretet, amely kapcsolódik az UNCRC meglévő jelentéstételi mechanizmusaihoz;

⁽¹⁷⁾ Lásd például: *Health Consequences of Poverty for Children* [A szegénység hatása a gyermekek egészségére], Spencer, N., *End Child Poverty* [Számoljuk fel a gyermekszegénységet!], 2008.

45. emlékeztet annak szükségességére, hogy a tagállamok jelentést tegyenek kifejezetten a gyermekszegénységre vonatkozóan, és javasolja, hogy – olyan diagnosztikai eszközök kifejlesztését követően, melyekkel felmérhető a kockázat mértéke és súlyossági foka, és amelyek használata célszerű volna a helyi és regionális önkormányzatok számára – ezt vegyék fel a tagállamoknak az Európa 2020 stratégiához kapcsolódó jelentéstételi kötelezettségei közé; hangsúlyozza, hogy az RB 2011. április 19-i gyorsfelmérése szerint a jövőbeli regionális programokon belüli kötelező prioritások esetleges bevezetését számos válaszadó pozitív fejleményként látja, amely helyi, regionális és országos szinten is jobban felhívhatja a figyelmet a szegénység és a társadalmi kirekesztés problémájára;

46. javasolja, hogy a strukturális alapok felhasználása során vegyék figyelembe olyan projektek és szolgáltatások fontosságát, amelyek a gyermekszegénység leküzdését és a gyermekek és családtagjaik jólétének elősegítését célozzák, főképp olyan gyermekek vagy fiatalok esetében, akinek helyzetét egyéb tényezők – testi vagy mentális rendellenességek, kizsákmányoltság, szerfűg-

gőség, bevándorló háttér, bűnözés stb. – még kiszolgáltatottabbá teszik; valamint hogy növeljék mindezen gyermekek és családjaik részvételét, és küzdjenek a negatív hozzáállás és a szegénység miatti megbélyegzés ellen;

47. azt ajánlja, hogy a nemzeti és európai szintű politikák helyi szintű végrehajtásában kritikus szerepet betöltő helyi és regionális önkormányzatokat vonják be aktívan a családok támogatására, a szolgáltatások biztosítására, a gyermekek és a fiatalok aktív részvételére vonatkozó döntések és politikák kialakításába;

48. azt ajánlja, hogy a bevált gyakorlatok megosztása céljából az Európai Bizottság kezdeményezzen és folytasson párbeszédet a Régiók Bizottságával, valamint különítsen el eszközöket arra, hogy az RB, olyan szervezetekkel együttműködve, mint a Eurocities és a Eurochild, jelentéseket tehessen közzé a gyermekszegénység ellen fellépő, a tagállamok helyi és regionális önkormányzatai által véghezvitt sikeres projektekről.

Kelt Brüsszelben, 2012. február 15-én.

*a Régiók Bizottsága
elnöke*

Mercedes BRESSO

A Régiók Bizottsága véleménye – A környezeti zajjal foglalkozó irányelv – A követendő út

(2012/C 113/08)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- üdvözli azokat a tényleges előnyöket, amelyeket az irányelv hozott, azonban csalódottságának ad hangot amiatt, hogy sem az irányelv, sem pedig a végrehajtásáról szóló jelentés nem tesz semmiféle konkrét utalást a helyi és regionális önkormányzatokra, sem pedig azok kulcsszerepére a túlzott zajkibocsátás elleni küzdelemben;
- véleménye szerint a zajszennyezés főként helyi probléma, amelynek megoldására azonban elsősorban európai szinten kell törekedni. Ebben az összefüggésben az RB sürgeti az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki ambiciózus európai zajkibocsátási politikát olyan európai intézkedések formájában, melyek helyi szinten kezelik a problémát;
- javasolja, hogy az Európai Bizottság – a helyi és regionális önkormányzatokra vonatkozó alapos hatásvizsgálatot követően – határozzon meg a WHO egészségügyi ajánlásain alapuló küszöb- és célértékeket;
- hangsúlyozza, hogy átfogó jogi keretrendszer kidolgozása révén össze kell kapcsolni a zajforrással kapcsolatos kérdéseket szabályozó különböző jogalkotási eszközöket, komplementaritást kell biztosítani közöttük, és pótolni kell a jogalkotási hiányosságokat, különösen a gépjárművek (főként a személygépkocsik és a kamionok), utak, vasútvonalak és repülőterek esetében;
- hangsúlyozza, hogy fontos a helyi és regionális önkormányzatokat pénzügyi támogatással és technikai útmutatással ellátni, valamint egymást kiegészítő uniós és nemzeti intézkedéseket hozni a zajszennyezésre vonatkozó uniós politika alkalmazása érdekében;
- kéri, hogy a zaj és a zajszennyezés kérdéskörét illesszék be valamennyi vonatkozó politikai folyamatba és kezdeményezésbe, elsősorban a jövőbeli 7. környezetvédelmi cselekvési programba, valamint az EU környezetvédelemmel és egészségüggyel foglalkozó második cselekvési tervébe, illetve az EU regionális fejlesztési programjai és területrendezési politikái keretében zajló fenntartható közlekedési kezdeményezésekbe;
- javasolja, hogy az Európai Bizottság terjessze ki a többszintű kormányzás koncepcióját más területekre, így a zajra is. A Polgármesterek Szövetsége viszonyítási alap lehetne ebben a vonatkozásban.

Előadó	José MACÁRIO CORREIA (PT/EPP), Faro polgármestere
Referenciaszöveg	A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a 2002/49/EK irányelv 11. cikkével összhangban a környezeti zajjal foglalkozó irányelv végrehajtásáról
	COM(2011) 321 final

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

A. Általános megjegyzések

1. hangsúlyozza a zajszennyezés elleni küzdelem, valamint az Unió zajjal kapcsolatos szakpolitikája kidolgozásának jelentőségét, mely az Európai Parlament és a Tanács 2002/49/EK irányelvének, azaz a környezeti zajról szóló irányelvnek a formájában 2002. június 25-én került elfogadásra;

2. üdvözli azokat a tényleges előnyöket, amelyeket a zajterképek elkészítése, a közös mutatók kidolgozása, az európai lakosság zajnak való kitétségének a feltérképezése, illetve a cselekvési tervek elkészítésében illetékes szervek felállítása terén hozott az irányelv;

3. üdvözli az irányelv végrehajtásáról szóló európai bizottsági jelentést, melyet jó kiindulópontnak tekint az irányelv szükséges felülvizsgálatához;

4. sajnálattal tölti el, hogy egyes tagállamoknak nem sikerült elkészíteniük a kért zajterképeket a meghatározott határidőre, és hogy jogsértési eljárást kellett indítani Málta esetében;

5. csalódottságának ad hangot amiatt, hogy sem az irányelv, sem pedig a végrehajtásáról szóló jelentés nem tesz semmiféle konkrét utalást a helyi és regionális önkormányzatokra, és hangsúlyozza az utóbbiak kulcsszerepét a túlzott zajkibocsátás elleni küzdelemben; szeretné, ha ezentúl bevonnák a jövőbeli politikák kidolgozásába;

6. az RB szerint a zajszennyezés főként helyi probléma, amelynek megoldására azonban elsősorban európai szinten kell törekedni. Ebben az összefüggésben az RB sürgeti az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki ambiciózus európai zajkibocsátási politikát olyan európai intézkedések formájában, melyek helyi szinten kezelik a problémát;

7. megismétli, hogy célokot kell kidolgozni a beépített területeken, közparkokban vagy más háborítatlan területeken az agglomerációban, a vidéki térségekben, illetve az iskolák, kórházak és más zajérzékeny épületek és területek környékén tapasztalható zaj elleni küzdelem keretében;

8. megjegyzi, hogy az Európai Bizottság a zaj egészségre gyakorolt hatásainak felsorolásakor elmulasztja világosan kiemelni a zajnak való kitétség leggyakoribb hatásai közé tartozó fülzúgást (tinnitus), illetve zaj iránti túlérzékenységet (hyperacusis), amelyet gyakran a hallóképesség magas zajszinteknek való kitétség miatt bekövetkező csökkenése okoz. A

lakosság legalább 10 %-a szenved ezen ártalmak egyikében vagy mindkettőben, és a jelenség a magas zajszintek miatt a fiatalok körében egyre gyakoribb. Igen fontos tehát a nagyközönség tájékoztatása arról, hogy milyen egészségi problémákat okozhat a zajnak való kitétség;

9. megjegyzi, hogy a területet érintő korábbi és jövőbeli uniós kezdeményezések felsorolásában nem szerepelnek az egyes nyilvános területeken, például diszkóknak tapasztalható magas zajszintek csökkentésére irányuló fellépések;

10. hangsúlyozza, hogy figyelembe kell venni az Egészségügyi Világszervezet (WHO) nemrégiben közzétett adatait a zajterképeken alkalmazott értékeket/zajszinteket illetően, melyek szerint az L_{NIGHT} mutató értékeit 40 dB-re kell csökkenteni, továbbá tekintetbe kell venni a közúti, vasúti és légiközlekedési zaj társadalmi költségeit is. Szorgalmazza, hogy a WHO nemrégiben közzétett adatait építsék be azokba a kitétség-költség görbékbe is, amelyek a közlekedési zajból adódó társadalmi költségek kiszámításának alapjául szolgálnak;

11. kéri, hogy a zaj és a zajszennyezés kérdéskörét illesszék be valamennyi vonatkozó politikai folyamatba és kezdeményezésbe, elsősorban a jövőbeli 7. környezetvédelmi cselekvési programba, valamint az EU környezetvédelemmel és egészségüggyel foglalkozó második cselekvési tervébe, illetve az EU regionális fejlesztési programjai és területrendezési politikái keretében zajló fenntartható közlekedési kezdeményezésekbe;

B. A zaj forrásánál történő kezelése

12. hangsúlyozza, hogy átfogó jogi keretrendszer kidolgozása révén össze kell kapcsolni a zajforrással kapcsolatos kérdéseket szabályozó különböző jogalkotási eszközöket, komplementaritást kell biztosítani közöttük, és pótolni kell a jogalkotási hiányosságokat, különösen a gépjárművek (főként a személygépkocsik és a kamionok), utak, vasútvonalak és repülőterek esetében;

13. elismeri, hogy fontos orvosolni a jelenlegi irányelv számos hiányosságát, és úgy véli, hogy szükséges és célravezető összehasonlító módszertanok kidolgozása a zajszintmérés, a hálózatoknak a zajszint mérésére és figyelésére – szabványosított kritériumokkal – történő felhasználása, a küszöb- vagy célértékek, a jelentéstételi és értékelési módszerek, valamint a végrehajtás tekintetében;

14. megismétli, hogy a forrásánál kell kezelni a zajt, és kiemeli a megelőzés költséghatékonyágát a technikai előrelépések alkalmazása és a zajszennyezés-ellenőrzés kibocsátási határértékeinek tiszteletben tartása mellett, a következmények lehető legkisebbre való csökkentését tartva szem előtt;

15. hangsúlyozza a közlekedési zaj zajforrásnál való csökkentésének előnyeit mint a területi önkormányzatok és a közúti hatóságok kiadásai csökkentésének eszközét, elsősorban a zajvédelmi falak és a hangszigetelés kialakításával kapcsolatban;

16. kiemeli annak fontosságát, hogy beépítsük a zajártalmak mérséklésének célkitűzését a területrendezési és városfejlesztési politikákba, elsősorban annak érdekében, hogy forrásánál csökkentjük a közúti közlekedésből és a lakókörnyezetből eredő zajt;

17. aláhúzza annak jelentőségét, hogy a zajscökkentést beépítsék a versenyképes és erőforrás-hatékony közlekedési rendszer célkitűzéseibe, ahogyan azt az Európai Biztonság Útiterve az egységes európai közlekedési térség megvalósításához – *Úton egy versenyképes és erőforrás-hatékony közlekedési rendszer felé* című fehér könyvében meghatározta; javasolja fenntarthatóság, energiahatékonyság és levegőminőség keretében hozott intézkedések zajscökkentés alapján történő alkalmazását és értékelését. Az RB azt is javasolja, hogy a fehér könyv végrehajtása érdekében ütemtervet, intézkedéseket és értékelési tényezőket tartalmazó cselekvési tervet dolgozzanak ki;

18. az RB nézete szerint egy ambiciózus európai zajkibocsátási politikának legalább a következő intézkedéseket kellene magában foglalnia:

- az új járművek vonatkozásában: kibocsátási normákat minden (földön és föld alatt, vízen és víz alatt, levegőben stb. történő használatra szánt) jármű- és géptípus számára;
- a jelenlegi járművek vonatkozásában: intézkedéseket, amelyek az idősebb járművek és gépek kevésbé zajszennyező modellekre való lecserélésére, illetve a vasúti járműveknek a zaj csökkentését szolgáló technológiákkal való modernizálására irányulnak;
- a tesztesési módszerek megújítását. Az RB azt javasolja, hogy a járművek és gépek tesztelésére olyan módszereket dolgozzanak ki, amelyek a kibocsátásokat valós körülmények között (*real life conditions*) tesztelik;
- kevésbé zajszennyező gumiabroncsok ki- és továbbfejlesztését;

19. kéri, hogy a közlekedési ágazat gondoskodjon a zajártalom-csökkentési célkitűzések megvalósításáról, esetleg olyan gazdasági eszközök segítségével, mint a – közúti vagy vasúti – pályahasználati, hajózási, illetve – légi – hálózat-hozzáférési díjak, annak érdekében, hogy az okozók felvállalják az általuk előidézett zajból eredő költségeket;

20. javasolja, hogy összehangolt stratégiát és ambiciózusabb zajscökkentő intézkedéseket dolgozzanak ki a gépjárművekből származó zajjal foglalkozó 70/157/EGK irányelv felülvizsgálata során, a gumiabroncsok által okozott zajjal foglalkozó 2001/43/EK irányelvben és a 97/24/EK irányelv által szabályozott L kategóriás járművek által okozott zajjal kapcsolatos javaslatokban; és kéri, hogy hozzanak intézkedéseket annak biztosítására, hogy a repülőterek közelében lakók éjjeli nyugalma alapvetően legalább hét órán át zavartalan legyen;

21. üdvözli a gumiabroncsok új címkézési rendszerével kapcsolatos legutóbbi előrelépéseket, melynek révén a fogyasztó-

tók, a flottamenedzserek és az állami hatóságok kiválaszthatják majd a zaj szempontjából legjobb teljesítményt nyújtó gumiabroncsokat; ezzel kapcsolatban javasolja, hogy a címkék tegyék lehetővé a fogyasztó számára azt is, hogy egy adott gumiabroncs zajteljesítményét az üzemanyag-fogyasztási értékekkel összevegye; továbbá javasolja, hogy a címkék kapcsolódjanak olyan, világosan kidolgozott európai járműszabványokhoz, amelyek révén – megfelelő útburkolat-technológiák alkalmazása mellett – a felére csökkenthetők a zajszintek (10 dB); emlékeztet egyben azokra a különleges szabályozásokra, amelyek az északi tagállamokban – a közlekedésbiztonság szükséghelyzetekben való garantálása érdekében – bizonyos gumiabroncsok használatának lehetőségére, így például a téli és egyéb szélsőséges körülmények között alkalmas szöges vagy anélküli gumiabroncsok használatára vonatkoznak;

22. a zajmentes burkolóanyagok fejlesztése során figyelembe kell venni a helyi időjárási és klímaviszonyokat, valamint a burkolatok kopásálló képességének javítását az esetleges csúszásmentesítő kezelésekkel (sózás, szöges téli gumi) szemben;

23. hangsúlyozza, hogy a kültéri használatra tervezett berendezések zajkibocsátására vonatkozó 2000/14/EK irányelv igen fontos intézkedés;

24. elfogadja, hogy szükség van a meglévő gördülőállomány mielőbbi cseréjére vagy kiigazítására legkésőbb 2020-ig, valamint a halkabb berendezések használatának ösztönzésére. Piaci alapú eszközöket, például vasúti pályahasználati díjakat kellene alkalmazni annak biztosítására, hogy az okozó fizesse meg az általa okozott zajártalom költségét. Ha a piaci alapú intézkedések elégtelennek bizonyulnak, középtávon további intézkedések is szóba jöhetnek, például a zajmentes technológiákkal fel nem szerelt gördülőállomány használatának betiltása. Az RB ebben az összefüggésben külön fel kívánja hívni a figyelmet az EU vasúti zajjal kapcsolatos szakpolitikájának felülvizsgálatára, valamint a Németországban és Hollandiában már futó, a vasúti közlekedés keltette zajjal kapcsolatos kísérleti projektekre;

25. felhívja a figyelmet arra, hogy csendesebb közlekedési módok, köztük a hibrid és elektromos autók, illetve a halkabb és fenntarthatóbb tömegközlekedés ösztönzése révén fontos javítani a városi térségek helyzetét;

26. javasolja, hogy fogadjanak el várostervezési intézkedéseket, köztük villamosokra és más tömegközlekedési, köztük földalatti eszközökre, a gépjárműforgalomnak és a járművek sebességének a korlátozására, a kerékpározás és a gyaloglás, illetve a zöld közbeszerzés előmozdítására vonatkozókat, valamint biztosítsák, hogy a helyi és regionális önkormányzatok megfelelő ösztönzőket és adekvát tájékoztatást kapjanak az EU finanszírozási mechanizmusaival kapcsolatban;

C. A környezeti zajról szóló jövőbeli irányelv által kezelendő kihívások

27. kéri, hogy az irányelvvel való szélesebb körű és eredményesebb összhang, valamint az eredmények tagállamok közötti összehasonlíthatósága érdekében vizsgálják felül az irányelv V. mellékletét, mely röviden felsorolja a zajjal kapcsolatos cselekvési tervek minimumkövetelményeit, valamint a VI. mellékletet, mely meghatározza az Európai Bizottságnak e célból elküldendő információkat;

28. javasolja, hogy európai szinten szabványosítsák a zajjal kapcsolatos cselekvési tervek kidolgozását és/vagy aktuális végrehajtását megkönnyítő eszközöket és módszereket, az érdekelt felek – köztük kutatóintézetek, egyetemek, helyi és regionális önkormányzatok – széles körének bevonása mellett, egyetlen európai uniós ügynökség koordinálása alatt;

29. ebben az összefüggésben utal arra, hogy egyes esetekben a zajjal kapcsolatos cselekvési terv kidolgozásában illetékes szerv ugyanakkor nem felelős a terv végrehajtásáért is, és kéri, hogy erre a problémakörre fokozott figyelmet fordítsanak;

30. javasolja, hogy az Európai Bizottság terjessze ki a többszintű kormányzás koncepcióját más területekre, így a zajra is. A Polgármesterek Szövetsége lehetne a viszonyítási alap ebben a vonatkozásban;

31. kéri, hogy minél előbb végelegesítsék a CNOSSOS-EU projektet (közös zajértékelési módszerek Európában) annak érdekében, hogy harmonizált értékelési módszert lehessen bevezetni minden zajtérkép vonatkozásában a közúti, vasúti és ipari zaj, valamint a repülőgépek által okozott zaj esetében;

32. javasolja, hogy az Európai Bizottság – a helyi és regionális önkormányzatokra vonatkozó alapos hatásvizsgálatot követően – határozzon meg a WHO egészségügyi ajánlásain alapuló küszöb- és célértékeket, cselekvésre kötelezve ezáltal a tagállamokat, mihelyt egy zaj szintje elér egy adott értéket;

33. az RB fenntartásokkal fogadja a zajszennyezésre vonatkozó európai immisziós határértékeket, amennyiben azok nem képezik részét egy átfogó zajkibocsátási politikának. A helyi és regionális önkormányzatoknak ugyanis ezeket az európai normákat kell alkalmazniuk, míg a helyi és regionális intézkedések sokszor nem elegendőek ehhez. Ilyen immisziós határértékek esetleges bevezetését egy átfogó európai zajkibocsátási politika keretében lehet elképzelni, amely világosan összekapcsolja a kibocsátási és az immisziós politikát. Az RB a következőket javasolja:

— zajjal foglalkozó tematikus stratégia kidolgozása (ütemtervvel, intézkedésekkel és értékelési tényezőkkel), amely egy európai zajpolitika kialakítását célozza;

— a környezeti zajra vonatkozó irányelv ugyanolyan ambíciózus legyen, mint a zajforrásokra vonatkozó uniós intézkedések;

— uniós kibocsátási politika kidolgozása, melynek az irányelv felülvizsgálata előtt kell történnie. Eltart néhány évig ugyanis, amíg a zajforrásokra vonatkozó uniós intézkedések kifejtik hatásukat;

— a környezeti zajra vonatkozó irányelv felülvizsgálata.

34. hangsúlyozza, hogy fontos a jövőbeli zajpolitikáról szóló zöld könyvben már szereplő, és a WHO újabb tanulmányaiban a védelemmel kapcsolatos célkitűzéseként megerősített irányadó értékek visszaállítása, melyek kimaradtak a vizsgált

irányelvből, valamint hogy tekintettel kell lenni arra, hogy a különböző forrásokból származó zajok összeadódva fejtik ki hatásukat. Azt is hangsúlyozza, hogy az új elképzelések tervezését a WHO hosszú távú célértékeire kell alapozni;

35. nagyobb szinergiákat javasol a zajjal és a levegőminőséggel kapcsolatos politikák között (mind a levegőminőségre vonatkozó uniós irányelv, mind a környezeti zajra vonatkozó irányelv tartalmaz kötelezettségeket cselekvési tervekkel kapcsolatosan), ezáltal hatékonyabb közös politikai fellépést lehetne megvalósítani;

36. javasolja, hogy a helyi és regionális önkormányzatokra vonatkozó alapos hatásvizsgálatot követően határozzanak meg célkitűzéseket a zajnak való kitétség mérséklésére – ahogyan az a légköri és klímaszennyezés esetében történt –, a célkitűzések között szerepeljen az 55 dB éjszakai zajszintnek kitett emberek számának legalább 15 %-kal való csökkentése 2023-ig;

37. úgy ítéli meg, hogy a jövőbeli zajtérképek elkészítésekor érdemes megfontolni az L_{DEN} (nappali-esti-éjszakai zajmutató) 40 dB-re és az L_{NIGHT} 35 dB-re történő csökkentését;

38. kéri az irányelvben szereplő néhány fogalom pontosítását, különösen az „agglomeráció” és a „háborítatlan területek” esetében;

D. A helyi és regionális önkormányzatok szerepe

39. hangsúlyozza, hogy fontos a helyi és regionális önkormányzatokat pénzügyi támogatással és technikai útmutatással ellátni, valamint egymást kiegészítő uniós és nemzeti intézkedéseket hozni a zajszennyezésre vonatkozó uniós politika alkalmazása érdekében;

40. megismétli, hogy fontos hálózatot létrehozni a helyi és regionális önkormányzatok számára az információ- és tapasztalatcsere, illetve a legjobb gyakorlatok elfogadása céljából, mely naprakész, minden nyelven elérhető tájékoztatást biztosít;

41. javasolja, hogy több és jobb információval lássák el a helyi és regionális önkormányzatokat, valamint biztosítsanak számukra támogatási eszközöket és irányutmutatást a különböző forrásból eredő kumulatív zaj kombinált térképen való megjelenítésével kapcsolatban. A szubszidiaritás elvéből kiindulva az egyes helyi önkormányzatokra kell hagyni, hogy a belátásuk szerinti lehető legjobb módon folytassanak információs kampányt;

42. javasolja, hogy indítsanak helyi és regionális szintű figyelemfelkeltő és tájékoztatási kampányokat a zajjal kapcsolatban, valamint tartsanak nyilvános konzultációkat és meghallgatásokat a helyzet alaposabb megértése és az emberek idevonatkozó ismereteinek bővítése érdekében;

43. erőteljesebb partnerségeket javasol a helyi és regionális önkormányzatok, a helyi NGO-k és a polgári érdekképviselői szövetségek között, például díjak és jutalmak odaítélése révén, melyek szintén hozzájárulhatnak az EU-szerte alkalmazott kreatív vagy költséghatékony intézkedések előtérbe állításához;

E. Záró ajánlások

44. hangsúlyozza, hogy a zajszintre vonatkozó határértékek nemcsak a magas szintű védelem biztosítása, hanem a zajvédelem miatt fellépő belső piaci versenytorzulások elkerülése céljából van szükség. Alapvető azonban a szubszidiaritás elvének betartása a küszöb- és/vagy célértékek meghatározása során, az irányelv végrehajtásakor és a zajszinthatárok túllépése esetén további intézkedések bevezetésének megfontolása

kapcsán, tekintettel arra, hogy az ilyen intézkedések milyen hatással vannak a helyi és regionális önkormányzatokra, valamint az európai éghajlati és más viszonyok sokszínűségére;

45. kiemeli, hogy a vállalkozásoknál és a közigazgatásnál újonnan jelentkező többletköltségeknek és adminisztratív terheknek arányosnak kell lenniük a környezeti előnyökkel.

Kelt Brüsszelben, 2012. február 16-án.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Mercedes BRESSO

A Régiók Bizottsága véleménye – A felsőoktatás modernizációja

(2012/C 113/09)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- örömmel veszi, hogy az Európai Bizottság aktívabb szerepre törekszik a felsőoktatási intézmények és a különféle országos, regionális és helyi hatóságok támogatásában a felsőoktatási modernizációs menetrend végrehajtása terén,
- egyetért az Európai Bizottság azon állításával, amely szerint a felsőoktatásba történő összberuházások Európában túl alacsonyak, és elismeri, hogy nemcsak a tagállamoknak, hanem sok esetben a regionális önkormányzatoknak is fel kell vállalniuk azt a felelősséget, hogy a felsőoktatásba irányuló beruházásokat állami eszközökkel erősítsék,
- arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy a konkrét programok és intézkedések meghatározásakor még több figyelmet fordítson arra a prioritásra, amelyet maga is kiemelt a tagállamok és a felsőoktatási intézmények számára, azaz a felsőoktatásban való részvétel növelésére, és a felsőoktatás „társadalmi vetületének” ehhez szükséges megerősítésére,
- úgy véli, hogy a felsőoktatás jelentősége abban is látható, ahogyan a felsőoktatási intézmények eleget tesznek a tipikusan regionális vagy helyi szükségleteknek, és így nagymértékben hozzájárulnak a helyi vagy regionális fejlődéshez,
- megjegyzi, hogy még sok mindent kell tenni a tanulási mobilitás és a határokon átnyúló együttműködés lehetőségeinek kiterjesztése és egyidejű további elmélyítése érdekében, hogy így jelentősen megnöveljük ennek többletértékét,
- újfent megjegyzi, hogy fontos oktatási és képzési hatáskörök tartoznak a helyi és regionális önkormányzatokhoz, mint ahogy az ifjúságpolitika és a foglalkoztatáspolitikában is, ezért hangsúlyozza, hogy a szubszidiaritás elvének teljes tiszteletben tartása mellett a helyi és regionális önkormányzatokra így kulcsfontosságú szerep hárul a szóban forgó modernizációs menetrend megvalósításában.

Előadó	Mia DE VITS (BE/PES), a flamand parlament képviselője
Referenciaszöveg	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – <i>Az európai felsőoktatási rendszerek által az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés terén tett hozzájárulás növelése</i>
	COM(2011) 567 final

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. Általános megjegyzések

1. üdvözli „Az európai felsőoktatási rendszerek által az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés terén tett hozzájárulás növelése” című közleményt, amelyben az Európai Bizottság felvázolja a felsőoktatás reformjának fő szakpolitikai céljait. Az RB nagyra értékeli, hogy az Európai Bizottság ily módon további lendületet kíván adni a bolognai folyamattal és az európai felsőoktatási térség, valamint az európai kutatási térség létrehozásával megkezdett, ám még messze nem befejezett reformoknak, és hogy ezeknek a reformoknak egyúttal kiemelt helyet biztosít az Európa 2020 stratégia szélesebb keretében, illetve az ebben foglalt fő kezdeményezések keretén belül;

2. egyetért a közleményben alkalmazott megközelítéssel, amelynek keretében az Európai Bizottság egyrészt felsorolja azokat a fő szakpolitikai célkitűzéseket, amelyeket ennek az évtizednek a végére mind a tagállamoknak, mind pedig a felsőoktatási intézményeknek meg kellene valósítaniuk, másrészt felvázolja, hogy milyen módon segítheti a tagállamokat és a felsőoktatási intézményeket a szóban forgó modernizációs menetrend végrehajtásában;

3. megerősíti, hogy – olyan politikáról lévén szó, amelyben az EU-nak koordinációs és támogató jogkörei vannak – a felsőoktatási reformok végrehajtásáért elsősorban a tagállamok és maguk a felsőoktatási intézmények felelősek, bár a kihívások és a szakpolitikai válaszok túlnyúlnak az országhatárokon. Ehhez kapcsolódóan az RB újfent megjegyzi, hogy fontos oktatási és képzési hatáskörök tartoznak a helyi és regionális önkormányzatokhoz, mint ahogy az ifjúságpolitika és a foglalkoztatáspolitikai esetében is. Az RB hangsúlyozza, hogy a szubszidiaritás elvének teljes tiszteletben tartása mellett a helyi és regionális önkormányzatokra így kulcsfontosságú szerep hárul a szóban forgó modernizációs menetrend megvalósításában;

4. megjegyzi, hogy a felsőoktatás modernizációjára javasolt stratégia szemmel láthatóan nem okoz problémát a szubszidiaritás és az arányosság elvének betartását illetően;

5. hangsúlyozza, hogy az oktatásnak, a felsőoktatást is beleértve, elsősorban széles körű és általános képzést kell nyújtania az emberek számára, amelynek keretében képességeiket teljes mértékben kibontakoztathatják, és olyan nyitott, erős és sokoldalú személyiségekké fejlődhetnek, akik társadalmi felelősségüket maradéktalanul felvállalják. Az oktatás kétségkívül gazdasági jelentőséggel is bír, azonban nem ez az egyetlen jelentősége. Az oktatás gazdasági szempontból való megközelítése ezért mindig és óhatatlanul csak egy nem teljes értékű megköze-

lítés lehet. Ez azonban nem jelenti azt, hogy bizonyos kontextusban a gazdasági megközelítés nem lehet ésszerű, sőt akár szükséges is;

6. a fentiekől függetlenül teljesen egyetért azzal az állítással, hogy az oktatásnak és képzésnek központi szerepet kell kapnia annak érdekében, hogy Európában megvalósuljon az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés; és utal arra, hogy az európai felsőoktatási intézmények potenciálja még nincs teljesen kiaknázva társadalmi szerepük betöltését illetően;

2. Főbb kérdések a tagállamok és a felsőoktatási intézmények számára

2.1 A felsőoktatásban való részvételi arány növelése az Európa által igényelt diplomások és kutatók képzése érdekében

7. egyetért azzal az elemzéssel, amely szerint a képzettség átlagos szintjének Európában el kell érnie azt a célkitűzést, hogy 2020-ra a fiatalok 40%-a rendelkezzen felsőoktatási vagy ezzel egyenértékű végzettséggel, hogy teljesíteni tudjuk a tudásintenzív munkahelyek terén elvárt és szükséges növekedést, a fiataloknak jobb perspektívát tudjunk kínálni a magas színvonalú foglalkoztatásra, és így felvehessük a küzdelmet a munkanélküliség ellen is, különösen ha az a fiatalokat is érinti;

8. meg van győződve arról, hogy ha a felsőoktatási szolgáltatók széles körben használnak innovatív ikt-megoldásokat, az hozzájárulhat ahhoz, hogy az oktatás könnyebben elérhető legyen, és növekedjen a részvételi arány – például a gyéren lakott területeken, szigeteken, hegyvidéki területeken, valamint a legkülső régiókban élő diákok körében;

9. kiemelten egyetért azzal az állítással, hogy a társadalom nagyobb keresztmetszetét kell a felsőoktatásba vonzani, és sajnálattal látja, hogy különböző népességszociális csoportok még mindig jelentősen alulreprezentáltak a felsőoktatásban. Az RB utal arra, hogy ez az alulreprezentáltság – mely egyébiránt fel nem vállalható makacssággal még markánsabban jelentkezik az egyetemi oktatók körében – nemcsak szociális problémák elé állít minket, hanem gazdasági szempontból nézve a tehetségek céltalan elpazarlását is jelenti;

10. ezért azt ajánlja, hogy ne csak azt kövessék nyomon, hogy a tagállamok milyen mértékben érnek el haladást a részvételi arány és – ami legalább ilyen fontos – a felsőoktatás sikerének növelése tekintetében, hanem azt is, hogy a tagállamok és a felsőoktatási intézmények milyen mértékben képesek az alulreprezentált csoportokból származó hallgatókat és a nem „hagyományos” hallgatókat a felsőoktatásba vonzani, ráadásul úgy, hogy ez a klasszikus szereposztások újragondolásával történjen, ami által leküzdhető a sztereotip szakválasztások és a munkaerő-piaci szegregáció. A demográfiai

fejleményeket figyelembe véve az RB meg van győződve arról, hogy a részvételi arány szükséges, jelentős mértékű növelése fenntartható módon nem valósítható meg, amennyiben a tagállamoknak és a felsőoktatási intézményeknek nem sikerül ezt a „szociális dimenziót” felsőoktatási politikájuk középpontjába állítaniuk. Az RB továbbá úgy véli, hogy elkerülhetetlen lesz, hogy ezen a téren konkrét célkitűzéseket határozzanak meg, amelyeket természetesen hozzá kell igazítani az egyes tagállamok és az egyes tagállamokon belüli különféle régiók specifikus kontextusához; hangsúlyozza azonban, hogy a részvételi arány növekedéséhez az európai felsőoktatási intézmények finanszírozásának növelése is szükséges annak érdekében, hogy garantálható legyen a kutatás és az oktatás magas színvonala;

11. támogatja azt az európai bizottsági törekvést, hogy a pénzügyi támogatás valóban eljusson az alacsonyabb jövedelmű tanulókhöz. Az RB ezért aggodalommal szemléli különböző tagállamok arra irányuló döntését vagy megfontolásait, hogy megemeljék a tandíjakat, holott valamennyi európai tagállam aláírta a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányát, amelynek 13. cikke többek között a következőket állapítja meg: „*a felsőoktatást teljesen egyenlő feltételekkel a képesség alapján mindenki számára hozzáférhetővé kell tenni, minden megfelelő eszközzel, különösen az ingyenes oktatás fokozatos bevezetése útján*”. Az RB attól tart, hogy a tandíj megemlése a felsőoktatásban való részvétel pénzügyi küszöbét is megemeli majd, éppen egy olyan időszakban, amikor számos hallgatónak és családjaiknak a pénzügyi és gazdasági válság következményeivel kell szembesülniük;

12. utal arra, hogy a pénzügyi fizetőképességen kívül más elemek is (úgy mint a gondosan megválasztott szakirány; megfelelő alapképzés vagy ennek pótlása, ha ez hiányzik; szak- és pályafutási tanácsadás; időben történő átképzés egy alkalmasabb szakirányra vagy alkalmasabb képzésre a felsőoktatási tanulmányok megszakítását megelőzendő; a felsőoktatás hallgatócentrikusabb megközelítése stb.) döntő szerepet játszhatnak a felsőoktatáshoz való hozzáférésben és a felsőoktatásban való sikeres részvételben; továbbá arra kéri a tagállamokat és a felsőoktatási intézményeket, hogy erre szintén fordítsanak kellő figyelmet. Az RB sajnálattal látja, hogy túl kevés erre vonatkozó politikai információt gyűjtenek össze rendszeresen és osztanak meg a tagállamok között, ellentétben a felsőoktatás más területeivel, és ebben az összefüggésben úgy véli, hogy a bolognai folyamat keretében jelenleg létrejövő Felsőoktatási Szociális Dimenziójának Megfigyelőközpontja megérdemli a szükséges támogatást;

13. üdvözli az Európai Bizottság által javasolt intézkedéseket, amelyek az olyan hagyományosabb és formálisabb kritériumok helyett, mint a tanulmányi idő vagy egy adott képzési program oktatási óráinak száma, azt ajánlja, hogy olyan nemzeti képesítési rendszereket dolgozzanak ki, amelyek egyértelmű és szükség esetén kiegészítő jellegű továbbtanulási lehetőségeket biztosítanak a különböző képzettségi szintek között, valamint helyezték előtérbe a tanulmányi eredményeket, illetve a valóban megszerzett ismereteket és készségeket (többek között úgy, hogy a másutt megszerzett képesítéseket és korábban elsajátított készségeket az informális és nem formális tanulás keretében is elismerik). Az RB szerint az ilyen intézkedések eredményes eszközei lehetnek a készségek hatékonyabb felmérésének és a megfelelő képzettségi szintbe való besorolásnak, illetve annak,

hogy személyre szabott és megvalósítható utat kínáljanak fel a magasabb képzettség megszerzése felé;

14. nyomatékosan kéri az Európai Bizottságot, hogy a rugalmas képzési módokkal és képzési formákkal kapcsolatos haladó szellemű megközelítést maga is következetesen tartsa fenn, a szakmai képesítések elismeréséről szóló hatályos irányelv alkalmazása és az új vonatkozó irányelv kidolgozása során is;

2.2 A felsőoktatás minőségének és jelentőségének növelése

15. egyetért azzal, hogy a felsőoktatás, amennyiben a magas képzettséget igénylő munkakörök sikeres betöltéséhez szükséges tudás és átvihető kulcskompetenciák átadására irányul, nagymértékben profitál a munka világával és a munkaerő-piaci intézményekkel való szorosabb kapcsolatból. Ugyanakkor az RB szerint a munka világnak is nagyobb felelősséget kellene vállalnia a felsőoktatás tekintetében, többek között azáltal, hogy elegendő és színvonalas gyakornoki helyet kínál fel a hallgatóknak és az egyetemi oktatóknak, a felsőoktatási intézményekkel párbeszédet folytat a jövő karrierlehetőségeiről és az ehhez kapcsolódó képesítési követelményekről, valamint a diplomások általánosan felhasználható készségeit teljes mértékben elismeri; úgy véli továbbá, hogy szélesebb körben kellene kialakítani a vállalatok és egyetemek közötti kutatási partnerségeket is;

16. meggyőződése, hogy a helyi és regionális önkormányzatok, amelyek rendszerint kitűnő kapcsolatokat tartanak fenn a felsőoktatási intézményekkel és a munka világával, a lehető legjobb helyzetben vannak a szóban forgó párbeszéd ösztönzéséhez és lebonyolításához;

17. úgy véli, hogy a felsőoktatás jelentősége abban is látható, ahogyan a felsőoktatási intézmények eleget tesznek a tipikusan regionális vagy helyi szükségleteknek, és így nagymértékben hozzájárulnak a helyi vagy regionális fejlődéshez. Az RB ezt a regionális beágyazottságot tartja az egyik olyan dimenzióknak, amellyel a felsőoktatási intézményeknek küldetésüket és stratégiai prioritásait össze kell hangolniuk, és amelyben kiválóságra törekedhetnek, ezért kiemeli és támogatja az európai felsőoktatási intézmények sokféleségét és individualizmusát;

18. kéri, hogy az összes európai felsőoktatási intézményben széles körben vezessenek be ikt-megoldásokat; a végzettséggel rendelkezők arányának növekedését eredményezheti az, ha a felsőoktatási intézmények és az érintett nemzeti, regionális és helyi önkormányzatok közös informatikai platformot alakítanak ki;

2.3 A minőség javítása a mobilitás és a határokon átnyúló együttműködés által

19. egyetért azzal, hogy a jól átgondolt mobilitás és a határokon átnyúló együttműködés jelentős szerepet játszik az oktatás színvonalában és (számos szempontból) azoknak az embereknek az egyéni fejlődésében, akik ebből profitálhatnak. Az RB megállapítja, hogy többek között az Erasmus program és még inkább a bolognai folyamat hajtóerejének köszönhetően a tagállamok és a felsőoktatási intézmények ezen a téren hatalmas előrelépést értek el. Az RB szerint felbecsülhetetlen jelentőséggel bír, hogy ezeknek a programoknak és az együttműködésnek köszönhetően „Európa” sokak számára kézzelfogható és pozitív fogalomná vált;

20. ugyanakkor megjegyzi, hogy még sok mindent kell tenni a tanulási mobilitás és a határokon átnyúló együttműködés lehetőségeinek kiterjesztése és egyidejű további elmélyítése érdekében, hogy így jelentősen megnöveljük ennek többletértékét. Az Európai Bizottság joggal sorol fel számos olyan akadályt, amelyek különböző politikai szinteken és gyakran konkrét tagállami kontextusba ágyazottan jelentkeznek. Az RB szerint ennek a bonyolult rétegeztségnek nem szabad megakadályoznia a helyi és regionális önkormányzatokat, valamint a felsőoktatási intézményeket abban, hogy saját hatáskörükön belül megfelelő sürgősséggel kezeljék ezeket a problémákat;

21. sürgeti az oklevélmelléletek bevezetését valamennyi felsőoktatási intézményben, mivel ezek nagyon fontos lépést jelentenek a diplomák összehasonlíthatósága felé, és a diplomák elismerését nagyban megkönnyítik;

22. felhívja a figyelmet néhány meglévő, határokon átnyúló jellegű minőségbiztosítási kezdeményezésre a felsőoktatásban, és ezeket – az érintett tagállamok és régiók felsőoktatási rendszerre gyakorolt strukturális hatást is figyelembe véve – a határokon átnyúló együttműködés modelljeként ajánlja;

23. arra kéri az illetékes nemzeti hatóságokat – amelyek sok esetben a helyi és regionális önkormányzatok –, hogy tegyék könnyebbé és gyorsabbá a felsőoktatási végzettségek elismerését a hallgatók és az egyetemi oktatók előtt álló, jelentős mobilitási akadályok csökkentése érdekében; ennek a folyamatnak nem szabad aránytalanul magas költségekkel járnia a kérelmező számára, és nem lenne szabad négy hónapnál több időt igénybe vennie;

2.4 A tudásháromszög hatékonyabb felhasználása

24. teljes mértékben támogatja az oktatás, a kutatás és a gazdaság közötti „tudásháromszög” hatékonyabb fejlesztését és alkalmazását, és teljesen egyetért az Európai Bizottság elemzésével, amely szerint a felsőoktatási intézmények és a kutatóintézetek ösztönözhetik a gazdasági fejlődést a színhelyük szerinti régiókban, a régiók erősségeit globálisan ki tudják használni, illetve egy olyan tudáshálózat központjaként működhetnek, amely a helyi gazdaságot és a társadalmat szolgálja;

25. elismeri, hogy a fentiek még inkább érvényesek akkor, ha a helyi és regionális önkormányzatok stratégiaileg alkalmazzák támogatásukat, és tudatosan olyan kiemelten fontos területeket választanak, amelyek a saját régió egyedi erősségeiből, illetve szükségleteiből indulnak ki. A helyi és regionális önkormányzatokat, egyetemeket és helyi vállalatokat – ideértve az induló vállalkozásokat is – magukban foglaló tudás- és innovációs klaszterek kialakítását nyomatékosan ösztönözni kell;

26. megjegyzi, hogy az Európai Bizottság a közleményében igen egyoldalúan a munka világára, a piacképes termékekre és szolgáltatásokra, valamint a tudás értékesítésére összpontosít. Az RB hangsúlyozza, hogy a felsőoktatási intézmények, valamint a kutatóintézetek társadalmi szerepet is betölthetnek az olyan állami intézményekkel és a nonprofit szektorral szemben,

mint például a (kötelező) oktatás, az egészségügy és ápolás területe, szociális és jóléti létesítmények stb.;

2.5 Az irányítás és a finanszírozás javítása

27. egyetért az Európai Bizottság azon állításával, amely szerint a felsőoktatásba történő összberuházások globális szinten túl alacsonyak, és elismeri, hogy nemcsak a tagállamoknak, hanem sok esetben a regionális önkormányzatoknak is fel kell vállalniuk azt a felelősséget, hogy a felsőoktatásba irányuló beruházásokat állami eszközökkel erősítsék. Az RB nyomatékosan kéri a tagállamokat és adott esetben a regionális önkormányzatokat is, hogy a költségvetésekre nehezedő nyomás ellenére se veszélyeztessék a jövőt, hanem inkább hosszú távú növekedésbe ruházzanak be a jövőbeli növekedés zálogát képező szektorokat érintő megszorítások alkalmazása helyett. Az RB szerint az Európai Bizottság ezt konkrétan nyomon követheti, mégpedig oly módon, hogy az európai szemeszter keretében gondoskodik arról, hogy a megszorítások ne az Európa 2020 stratégia megvalósítása szempontjából kulcsfontosságú területeket érintsék;

28. az oktatást a közjavak egyikének tartja, így egyetért az Európai Bizottság azon állításával, hogy a fenntartható felsőoktatás legfontosabb alapja az állami beruházás, és a jövőben is óhatatlanul az kell, hogy maradjon;

29. elfogadja a pénzügyi eszközök diverzifikációjára való törekvést, például az infrastruktúrák finanszírozására alkalmas állami-magán partnerségek révén, azonban figyelmeztet arra, hogy az egyik lehetséges alternatív forrás megcsapolása, azaz a magánfinanszírozás arányának a tandíjak megemlése által való növelése, további nyomást gyakorolhat a költségvetésre. Az RB attól is tart, hogy ez a költségvetésre gyakorolt nyomás többek között a részvételi arány csökkenéséhez, a hallgatók szociális összetételének nem kívánt eltolódásához, valamint a tagállamok és régiók közötti kiegyensúlyozatlan mobilitási áramlatok kialakulásához, illetve megerősödéséhez vezethet. Az általános esélyegyenlőség előmozdítása és a kiválóságra való törekvés érdekében az RB a jövedelmet és a tanulmányi eredményt figyelembe vevő jobb ösztönző- és diákhitel-politika mellett foglal állást;

30. támogatja új finanszírozási mechanizmusok kidolgozását, illetve a már létezők továbbfejlesztését abból a célból, hogy ezek a teljesítményhez kötődjenek, elősegítsék a különféle stratégiai választásokat és a sokféleséget az intézményi profilban, illetve ösztönözzék a kiválóság valamennyi dimenzióját. Ugyanakkor az RB utal arra a tapasztalatra, hogy az ilyen jellegű mechanizmusokat átgondoltan és kellő óvatossággal kell bevezetni, többek között annak érdekében, hogy az alkalmazott szabályok és mutatók valóban elősegítsék a kívánt célok elérését, illetve hogy teljes mértékben meg lehessen felelni az intézmények között és az intézményeken belül megvalósítandó diverzifikációnak;

31. megjegyzi, hogy megnövekedett autonómiájuk nem menti fel a felsőoktatási intézményeket környezetükkel szembeni számadási kötelezettségük és felelősségük alól. Az RB ettől függetlenül elismeri, hogy az intézmények autonómiájának kiszélesítése általában kedvezően hat a magántőke bevonására, és így elősegíti, hogy – a kívánalmaknak megfelelően – többet ruházzanak be a felsőoktatásba;

3. Az uniós hozzájárulás: az átláthatóság, a diverzifikáció, a mobilitás és az együttműködés ösztönzése

32. örömmel veszi, hogy az Európai Bizottság aktívabb szerepre törekszik a felsőoktatási intézmények és a különféle országos, regionális és helyi hatóságok támogatásában a felsőoktatási modernizációs menetrend végrehajtása terén. Az RB szerint ez a támogatás – annak különféle formáiban – alapvetően fontos ahhoz, hogy az egyes hatóságok és felsőoktatási intézmények menetrendjeiben adott legyen a szükséges konvergencia, ugyanakkor kifejezésre jusson a kívánt diverzitás és egyéni jelleg;

33. arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy a konkrét programok és intézkedések meghatározásakor még több figyelmet fordítson arra a prioritásra, amelyet – helyesen – maga is kiemelt a tagállamok és a felsőoktatási intézmények számára, azaz a felsőoktatásban való részvétel növelésére, és a felsőoktatás „társadalmi vetületének” ehhez szükséges megerősítésére;

3.1 A reform támogatása a szakpolitikai tények feltárásával, elemzésekkel és átláthatósággal

34. többek között a bolognai folyamat nyomon követésének tapasztalatára építve megállapítja, hogy a tájékoztatás és a mobilizálás szempontjából kifejezetten hatásos, ha a reformmenetrendek alakulásának nyomon követéséhez viszonylag egyszerű összehasonlítható eredménytáblákat használunk, ezért javasolja az ilyen eszközök gyakoribb alkalmazását. Megjegyzi azonban, hogy a tagállami szintű eredménytáblák többnyire nem alkalmasak az egyes régiókon belüli dinamikák ábrázolására, így nem mindig méltányosak a regionális és helyi önkormányzatok politikáját illetően, különösen az olyan területek tekintetében, amelyek túlnyomórészt vagy akár egészében ezek hatáskörébe tartoznak;

35. támogatja az Európai Bizottság arra irányuló tervét, hogy az U-térképpel jobb áttekintést nyújtson a felsőoktatási intézmények profiljairól, az U-Multirankkel pedig egy teljesítményalapú, több dimenziós információs és rangsorolási eszközt hozzon létre. Ennek kapcsán gondoskodni kell arról, hogy ne keletkezzen aránytalanul nagy további adminisztrációs teher a felsőoktatási intézmények számára. Az RB magától értetődőnek tartja, hogy a regionális beilleszkedés és a helyi környezet melletti elkötelezettség azokhoz a dimenziókhöz tartozik majd, amelyek szerint a felsőoktatási intézményeket osztályozzák és rangsorolják;

36. üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló tervét, hogy az Eurostattal együttműködésben használhatóbb adatokat gyűjtsön a tanulási mobilitásról és a foglalkoztatási eredményekről a felsőoktatásban. Az RB utal rá, hogy az ilyen jellegű információk nemcsak a felsőoktatásban tanuló diákok és a felsőfokú diplomával rendelkezők körében népszerűek, hanem a középiskolásoknak is segítenek annak eldöntésében, hogy hol tanuljanak tovább;

37. kéri, hogy az Európai Bizottság – még mielőtt megkezdene az európai felsőoktatási nyilvántartás kidolgozását – alaposan gondolja át, hogy pontosan milyen célok elérésére

törekszik a szóban forgó eszközzel, és más kezdeményezések milyen mértékben felelnek már meg ezeknek a céloknak;

3.2 A mobilitás előmozdítása

38. teljes mértékben egyetért a mobilitás ösztönzésének jelentőségével, és ebben az összefüggésben felhívja az Európai Bizottság figyelmét a „Mozgásban az ifjúság” elnevezésű kiemelt kezdeményezésről kidolgozott, 2011. január 27–28-i RB-véleménynek „A mobilitáshoz kapcsolódó kezdeményezések tekintetében” alcímhez tartozó pontjaiban megfogalmazott, továbbra is érvényes megállapításokra; ⁽¹⁾

39. meggyőződése továbbá, hogy a jobb nyelvismeret célként való kitűzése nemcsak a cserelhetőségeket, de ezek színvonalát is fokozza, úgy véli, hogy az Európai Bizottság támogató szerepet játszhatna ezen a területen, és emlékeztet az európai többnyelvűségi politika céljára, miszerint minden európai beszéljen legalább két nyelvet anyanyelvén kívül;

40. az Európai Bizottsággal egyetértésben kívánatosnak tartja, hogy a diákok – társadalmi háttérüktől függetlenül – könnyebben hozzáférhessenek a más tagállamokban biztosított mesterképzésekhez, és megerősíti, hogy több pénzügyi támogatásra van szükség az ilyen diákok számára. Az RB tudomásul veszi azt az európai bizottsági javaslatot, hogy az Európai Beruházási Bankkal karöltve európai szintű diákhitelgarancia-keretet hozzanak létre. Az RB hangsúlyozza azonban, hogy az intézkedéseknek nem szabad a mobilitási hozzáférés kereskedelmi áruvá válásához vezetniük. A szóban forgó keret kidolgozása ki kellene, hogy egészítse a jelenlegi, már komoly érdemeket felmutató ösztöndíjprogramokat – pl. az Erasmust; ⁽²⁾

41. sajnálattal látja, hogy a nemzeti diákhitek mobilitásának hiánya gátat szab a hallgatói mobilitásnak; ragaszkodik ahhoz a kötelezettségvállaláshoz, hogy a diákhitek és ösztöndíjak odaítélése mentes legyen az állampolgárság szerinti hátrányos megkülönböztetés bármilyen formájától;

42. elismeri, hogy a mobilitás gondot is jelenthet bizonyos országok és – néha még nagyobb mértékben – bizonyos régiók számára. Az RB olyan tanulmányok esetén, amelyek bizonyos szolgáltatások nyújtására jogosítanak, mint például az orvosi tanulmányok, olyan hozzáférési szabályok elfogadását támogatja, amelyek figyelembe veszik a regionális szintet, és szükségesek a regionális orvosi ellátás biztosításához. Az RB ezenfelül kész arra, hogy közreműködjön e kérdéskör részletes elemzésében, és segítsen olyan tartós megoldások megtalálásában, amelyek minden érintett fél számára elfogadhatóak, és tiszteltben tartják az európai vívmányokat;

43. meg van győződve arról, hogy különleges intézkedéseket kell hozni annak biztosítása érdekében, hogy az oktatási célú mobilitás minden diák számára hozzáférhető legyen, társadalmi-gazdasági helyzetüktől vagy lakhelyük földrajzi elhelyezkedésétől függetlenül;

⁽¹⁾ CdR 292/2010 fin.

⁽²⁾ Ld. a Régiók Bizottsága „Mozgásban az ifjúság” kiemelt kezdeményezéséről szóló, az RB 88., 2011. január 27–28-i plenáris ülésén elfogadott véleményének (CdR 292/2010 fin) 20. pontját.

44. elismeri továbbá, hogy aggodalmak merülnek fel a határokon átnyúló oktatás bizonyos, franchise-megállapodás formájában működő típusainak színvonalával kapcsolatban, és a tagállamokat a szükséges intézkedések meghozatalára kéri – például az adott tagállamhoz tartozó felsőoktatási intézmények által a tagállam határain túl biztosított képzések minőségbiztosítását illetően –, hogy a tagállamok továbbra is teljes mértékben megbízhatóságot nyújtsanak egymás intézményeiben;

45. egyetért azzal, hogy még túlságosan sok akadályba ütközik a kutatók mobilitása, és kéri, hogy a tagállamok aktívan lépjenek fel a munkához kapcsolódó járulékos juttatások és a szociális jogok jobb szabályozása érdekében, hogy a kutatók biztosabbak lehessenek külföldi tartózkodásuk ilyen jellegű szempontjai felől, következésképpen kevésbé vonakodjanak a határokon átnyúló mobilitásban való részvételtől;

3.3 A felsőoktatás központi szerepe az innovációban, a munkahelyteremtésben és a foglalkoztathatóságban

46. érdeklődéssel várja a „stratégiai innovációs menetrend” elfogadását, és reméli, hogy megfelelő lendülettel hozzá lehet fogni az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) fejlesztési prioritásainak meghatározásához és újabb tudományos és innovációs társulások létrehozásához;

47. érdeklődéssel figyeli a felsőoktatási intézmények és az üzleti élet közötti „tudásszövetségek” fejlesztését, úgy véli azonban, hogy érdemes, sőt szükséges lenne hasonló szövetségeket létrehozni a felsőoktatási intézmények és a nonprofit intézmények/szervezetek között is. E tekintetben többek között azokra a kihívásokra gondol, amelyekkel Európa napjainkban szembesül: a népesség elöregedésére, a fiatalok arányának csökkenésére, a multikulturális társadalomra, az éghajlatváltozásra stb.;

48. üdvözlözi, hogy az Európai Bizottság szakmai gyakorlatokra vonatkozó minőségügyi keret kidolgozását tervezi, és meggyőződése, hogy az Európai Bizottság és a nemzeti, regionális vagy helyi szintű tagállami hatóságok ebben az esetben kiemelt figyelmet kell, hogy fordítsanak az említett keret megvalósításának aktív ellenőrzésére. Az európai szakmai gyakorlatok kínálatát központosító platform javasolt létrehozása kiváló eszköze lehet a szakmai gyakorlatok kínálatához való könnyű hozzáférés biztosításának, és annak, hogy a fiatalokat a más tagállamokban való szakmai gyakorlatokra való jelentkezésre ösztönözzék;

3.4 Az európai felsőoktatás nemzetközivé tételének támogatása

49. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a nemzetközi kapcsolatok fejlesztése és a határokon átnyúló együttműködés nem korlátozódhat az Európai Unió területére, hiszen az uniós határokon túl is számtalan tapasztalattal lehet gazdagodni. Az RB ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy igen jelentős együttműködési lehetőségek adódnak az EU-n belül, illetve kívül fekvő, egymással határos régiók között. Ennek kapcsán az EU-nak fejlesztenie kellene az európai egyetemek és a harmadik országok felsőoktatási intézményei közti együttműködést, többek közt azok irányításának és oktatási programjainak megerősítése végett, felhasználva ehhez az uniós oktatási intézmények által szerzett tapasztalatokat. Ehhez ösztönözni kell a határ menti régiók és a szomszédos harmadik országok egyetemei közti mobilitási programokat, valamint diák- és tanárcseréket, ami a helyes gyakorlatok átadását is segíti;

50. érdeklődéssel várja a konkrét javaslatokat azzal kapcsolatban, hogy az Európai Bizottság miként kívánja támogatni az európai felsőoktatási intézményeket a nemzetközi kapcsolatok fejlesztésére irányuló stratégiáik kidolgozásában és fejlesztésében, és reméli, hogy az Európai Bizottság minden érdekelt féllel párbeszédet kezdeményez erről a kérdéstről. Az RB felhívja a figyelmet arra, hogy a párbeszédbe a helyi és regionális önkormányzatokat is be kell vonni, mivel a felsőoktatási intézmények nemzetközi kapcsolatok fejlesztésére irányuló stratégiái gyakran szoros kölcsönhatásban vannak a székhelyüként szolgáló régió fejlesztési stratégiáival;

3.5 Az uniós finanszírozás hosszú távú hatásának és kiegészítő jellegének megerősítése

51. üdvözlözi azt a javaslatot, hogy a jelenlegi oktatási, szakképzési és ifjúságpolitikai programokat 2014-től pénzügyileg megerősített és adminisztratív szempontból egyszerűsített formában folytassák az „Erasmus mindenkinek” program keretében. Az RB reméli, hogy ez az új program nemcsak a cserekapcsolatok és együttműködések különféle formáinak kiszélesítését eredményezi, hanem színvonaluk emeléséhez is hozzájárul;

52. hasonló lelkesedéssel fogadja az Európai Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy a kutatásra és innovációra irányuló jelenlegi európai programokat az új „Horizont 2020” programban fogják össze;

53. felajánlja az Európai Bizottságnak, hogy a helyi és regionális önkormányzatok – mivel közel állnak a felsőoktatási intézményekhez – segítenek abban, hogy ezeket az intézményeket az „Erasmus mindenkinek” és a „Horizont 2020” lehetőségeinek teljes körű kihasználására ösztönözzék;

54. felhívja a figyelmet arra, hogy – ahogy azt már korábbi véleményekben is megállapította – a meglévő programokat körültekintően kell ezekbe az új programokba beemlíteni, nehogy az átrendezéskor értékes elemek menjenek veszendőbe a meglévő programokból;

55. támogatja azt a kapcsolatot, amelyet az Európai Bizottság egyfelől a (felső)oktatás, másfelől az uniós kohéziós politika, az Európai Regionális Fejlesztési Alap és az Európai Szociális Alap között létrehoz. Annak érdekében, hogy a kedvezményezettek minél eredményesebben és hatékonyabban alkalmazzhassák a szóban forgó eszközöket, az RB kéri, hogy az Európai Bizottság aktívan térképezze fel és terjessze a különböző tagállamokban és régiókban már bevált gyakorlatokat;

3.6 A következő lépések az intelligens, fenntartható és inkluzív európai felsőoktatás felé

56. reméli, hogy a konkrét programok és intézkedések meghatározásakor az Európai Bizottság fenntartja a nagyra értékelt párbeszédet az érintett szereplőkkel, köztük a regionális és helyi önkormányzatokkal; kéri, hogy az RB is legyen képviselve ebben a magas szintű csoportban;

57. tudomásul veszi azt a javaslatot, hogy a felsőoktatás modernizációjával kapcsolatos fő témakörök elemzésére magas szintű munkacsoportot hozzanak létre, és reméli, hogy a csoport felállításakor az Európai Bizottság megfelelően figyelembe veszi a közleményben vázolt különleges feladatokat; kéri, hogy az RB is legyen képviselve ebben a magas szintű csoportban;

58. határozottan kéri, hogy a modernizációs menetrend kidolgozásakor az Európai Bizottság gondoskodjon a szükséges szinergiáról a menetrend szempontjából fontos kiemelt kezdeményezések között, egyúttal vegye figyelembe többek között az RB-nek ezekkel a kiemelt kezdeményezésekkel kapcsolatban kidolgozott véleményeit.

Kelt Brüsszelben, 2012. február 16-án.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Mercedes BRESSO

A Régiók Bizottsága véleménye – Változtatási program – Az EU fejlesztéspolitikájának hathatósabbá tétele

(2012/C 113/10)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- osztja az Európai Bizottság arra irányuló politikai szándékát, hogy a gazdasági, társadalmi és pénzügyi válság körülményei közepette is fenntartsa az Unió vezető szerepét a világban tapasztalható szegénység elleni küzdelemben elsősorban azért, hogy elősegíti a millenniumi fejlesztési célok megvalósítását,
- egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy az EU-nak a millenniumi fejlesztési célok megvalósítása érdekében tett jelentős hozzájárulása ellenére a célok még messze nem teljesültek, ami az EU fejlesztési politikája jövőjének újragondolására késztet,
- megismétli azt a kérését, hogy az európai fejlesztéspolitika felülvizsgálata és az európai konszenzus során kapjon hangsúlyt a helyi és regionális önkormányzatok e területeken és e szakpolitikákban elfoglalt helye, az azokban betöltött szerepe és az általuk képviselt hozzáadott érték,; folytatja az Európai Bizottsággal fenntartott szoros együttműködését, és ennek jegyében javítja az olyan eszközök használatát, mint a „decentralizált együttműködés atlasza” vagy az internetes portál, és együttműködik a decentralizált együttműködési konferencia szervezésében,
- ismételten hangsúlyozza, hogy nagyobb súllyal és differenciáltabban kell figyelembe venni a helyi és regionális önkormányzatoknak az EU fejlesztéspolitikájában játszott szerepét mind a kompetenciák decentralizálása, az intézmények megerősítése vagy a helyi kormányzás területén szerzett politikai tapasztalatuk okán, mind amiatt a jelentős hozzáadott érték miatt, amellyel a harmadik országokat a fenti területeken és egyes stratégiai ágazatokban – mint a mezőgazdaság, a halászat és az akvakultúra – segíteni tudják; ezek az ágazatok ma, amikor az EU támogatni kívánja az élelmezésbiztonságot érintő kezdeményezéseket, nagy jelentőséggel bírnak,
- egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy az EU-nak továbbra is különös fontossággal kell kezelnie a saját szomszédságának, valamint Afrika Szaharától délre fekvő országainak fejlődéséhez nyújtott támogatást, ezért kéri, hogy vegyék figyelembe az ARLEM és a CORLEAP lehetőségeit.

Előadó	Jesús Gamallo ALLER (ES/EPP), Galicia regionális kormányának külügyekért és az Európai Unióval fenntartott kapcsolatokért felelős főigazgatója
Referenciaszöveg	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – „Változtatási program: az EU fejlesztéspolitikájának hathatósabbá tétele” COM(2011) 637 final

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános megjegyzések

1. elismeri a *Változtatási program: az EU fejlesztéspolitikájának hathatósabbá tétele* című legutóbbi európai bizottsági közlemény értékét. Ez a közlemény különböző javaslatokat tesz az együttműködési politikák fejlődésre gyakorolt hatásának a következő évtizedben megvalósítandó fokozására a szegénységnek a fenntartható fejlődés körülményei közötti felszámolására és a millenniumi fejlesztési célok megvalósítására irányuló uniós célkitűzések szem előtt tartásával;

2. oszítja az Európai Bizottság arra irányuló politikai szándékát, hogy a gazdasági, társadalmi és pénzügyi válság körülményei közepette is fenntartsa az Unió vezető szerepét a világban tapasztalható szegénység elleni küzdelemben elsősorban azáltal, hogy elősegíti a millenniumi fejlesztési célok megvalósítását;

3. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy az EU-nak a millenniumi fejlesztési célok megvalósítása érdekében tett jelentős hozzájárulása ellenére a célok még messze nem teljesültek, ami az EU fejlesztési politikájának a szegénység elleni hatékony küzdelem érdekében történő újragondolására késztet; ennek során a segítségnyújtást azokra a partnerországokra kell összpontosítani, ahol az nagyobb hatást fejthet ki, és a fejlesztés terén folytatott együttműködést – az inkluzív és fenntartható fejlesztés keretei között – az emberi jogok, a demokrácia és a jó kormányzás más kulcsfontosságú elemeinek támogatásában kell valóra váltani;

4. megismétli azt a kérését, hogy az európai fejlesztéspolitika felülvizsgálata és az európai konszenzus során kapjon hangsúlyt a helyi és regionális önkormányzatok e területeken és e szakpolitikákban elfoglalt helye, az azokban betöltött szerepe és az általuk képviselt hozzáadott érték, amint azt a CdR 312/2008, ⁽¹⁾ a CdR 116/2010 ⁽²⁾ és a CdR 408/2010 ⁽³⁾ számú vélemények már megfogalmazták; ennek értelmében, valamint abból a célból, hogy a fejlesztési együttműködés terén előmozdítsa az eszmecseréket, és a helyi és regionális önkormányzatok számára fórumot biztosítson a politikai véleménynyilvánításra, a Régiók Bizottsága kötelezettséget vállal arra, hogy folytatja az Európai Bizottsággal fenntartott szoros együttműködését, és ennek jegyében javítja az olyan eszközök használatát, mint a „decentralizált együttműködés atlasza” vagy az internetes portál, és együttműködik a decentralizált együttműködési konferencia szervezésében;

⁽¹⁾ A Régiók Bizottsága „Helyi hatóságok: a fejlesztés tevékeny szereplői” c. véleménye (CdR 312/2008 fin).

⁽²⁾ A Régiók Bizottsága „Tavaszi csomag: Az EU cselekvési terve a millenniumi fejlesztési célok megvalósítására” c. véleménye (CdR 116/2010 fin).

⁽³⁾ A Régiók Bizottsága „Az EU fejlesztéspolitikája az inkluzív növekedés és a fenntartható fejlődés támogatására – Az EU fejlesztéspolitikájának hathatósabbá tétele” c. véleménye (CdR 408/2010 fin).

5. örömmel fogadja, hogy az Európai Bizottság kiemeli a szereplőkre épülő megközelítést, viszont sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy nem történik utalás az európai helyi és regionális önkormányzatokra mint a fejlesztés kiemelkedő szereplőire, és csak más fórumokkal együtt említik őket;

6. ismételten hangsúlyozza, hogy nagyobb súllyal és differenciáltabban kell figyelembe venni a helyi és regionális önkormányzatoknak az EU fejlesztéspolitikájában játszott szerepét mind a kompetenciák decentralizálása, az intézmények megerősítése vagy a helyi kormányzás területén szerzett politikai tapasztalatuk okán, mind a miatt a jelentős hozzáadott érték miatt, amellyel a harmadik országokat a fenti területeken és egyes stratégiai ágazatokban – mint a mezőgazdaság, a halászat és az akvakultúra – segíteni tudják; ezek az ágazatok ma, amikor az EU támogatni kívánja az élelmezésbiztonságot érintő kezdeményezéseket, nagy jelentőséggel bírnak. Figyelembe kell venni a legkülső régiók sajátos esetét, amelyek – mint az EU-t a világgal összekapcsoló aktív határvidékek és határterületek – elősegíthetik az európai fejlesztéspolitika hatékonyságának növelését, amint azt a CdR 408/2010. sz. vélemény kifejtji;

7. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a szegénység elleni hatékony és eredményes küzdelemhez a szakpolitikák, eszközök és erőforrások megfelelő kombinációját kell választani, és támogatja az olyan közös kritériumokat és iránymutatásokat, amelyek lehetővé tennék annak meghatározását, hogy hogyan történjen a fejlesztéspolitika eredményességének és hatásának mérése; továbbá úgy véli, hogy az EU-nak hozzá kellene járulnia többek közt az OECD Fejlesztési Segítségnyújtási Bizottságán belül és más globális szereplőknél végzett munkákhoz;

Emberi jogok, demokrácia és a felelősségteljes kormányzás más fontos elemei

8. oszítja az Európai Bizottság véleményét, mely szerint a felelősségteljes kormányzás valamennyi eleme alapvetően fontos az inkluzív és fenntartható fejlődés szempontjából, ezért a partnerországok intézményeinek megerősítése és a hatékonyság, a demokrácia, az emberi jogok tiszteletben tartása és a jogállamiság területén elért teljesítményük javítása az egész fejlesztési stratégia egyik központi feladata;

9. hangsúlyozza, hogy amint a tapasztalatok is bizonyították, a demokratikusabb és a jogállamiságot és az emberi jogokat még inkább tiszteletben tartó, jobban irányított és a lakosság szükségleteihez és érdekeihez közelebb álló intézmények felállításának sikerében kulcsszerepet játszanak a decentralizációs folyamatok, amelyekben a helyi és regionális önkormányzatoknak kiemelt szerepet kellene betölteniük;

10. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy az EU-nak van még lehetősége a civil társadalommal, valamint a helyi és regionális önkormányzatokkal folytatott együttműködés bővítésére, hangsúlyozza azonban, hogy rendszeres, strukturált párbeszéd útján erősítenie kell kapcsolatait a civil szervezetekkel és ezekkel az önkormányzatokkal. Sajnálja, hogy ez a fejezet nem

emeli ki azt a központi szerepet, amelyet demokratikus és képviselői szereplőkként a helyi és regionális önkormányzatoknak játszaniuk kellene. Ez utóbbiak többek közt kiválósági klasztereket létesíthetnének a fejlődő országok helyi és regionális önkormányzataival; a Régiók Bizottsága az említett klaszterek létesítésének előmozdítása érdekében egy célzott pénzügyi eszköz létrehozására ösztönzi az Európai Bizottságot. Az RB arra ösztönzi továbbá az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki célkitűzéseket a helyi szint külön programok útján történő támogatására, hogy ezáltal az országstratégiák a decentralizációra kihatással levő kezdeményezések minél szélesebb skáláját eredményezhessék. Erre hivatkozván az RB örömmel fogadja a decentralizációra fordítandó hányad növelésére irányuló javaslatot, amely összhangban áll a szociális kohézióra és az emberi jogokra irányuló eszközökkel és célkitűzésekkel;

Inkluzív és fenntartható növekedés a humán fejlesztés szolgálatában

11. egyetért az Európai Bizottság azon szándékával, hogy az inkluzív és fenntartható növekedést elsősorban azokban az ágazatokban kívánja előmozdítani, amelyek biztosítják az integrációt (a szociális védelem, az egészségügy és az oktatás), illetve a fenntarthatóságot (a mezőgazdaság és a zöldenergia-ágazat), sajnálja azonban, hogy ebben a pontban nem történik utalás arra, hogy a jövedelem méltányosabb újraelosztása érdekében javításra szorul a fejlesztési eredmények újraelosztása;

12. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok az inkluzív és fenntartható növekedés koordinálásának alapvető szereplői, ezért részvételük a fejlesztés megvalósíthatósága szempontjából kulcsfontosságú, és aláhúzza, hogy a saját felelősség Párizsi Nyilatkozatban rögzített elvének alkalmazása szempontjából nagy jelentőséggel bírnak az európai helyi önkormányzatok és a kedvezményezett országok azonos jellegű önkormányzatai közötti kapcsolatok;

13. egyetért a gazdasági partnerségi megállapodások vagy más szabadkereskedelmi megállapodások részeként a versenyképességi hiányosságok kezeléséhez nyújtandó segítséggel, hangsúlyozza azonban, hogy tiszteletben kell tartani az EU kereskedelmi megállapodásainak – a partnerországokból származó termékekre vonatkozó származási szabályok alkalmazásával kapcsolatos – alapvető szabályait, mivel az ezektől való bizonyos eltérések károkat okozhatnak a belső piac működésében;

14. úgy véli, hogy az Európai Bizottságnak világosan el kellene magyaráznia, hogy milyen „új lehetőségeket kell feltárni a magánszektor bevonására”, mivel ezen az együttműködési területen – szemben az olyan, többoldalú donorokkal, mint a Világbank – Európa alig rendelkezik tapasztalattal, és a projektek magánszektorral való társfinanszírozására vonatkozó értékelések azt mutatják, hogy a finanszírozott intézkedések jelentős részénél nehéz kimutatni a fejlődés egyértelmű jeleit;

15. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy segíteni kell a mezőgazdasági ágazatot a fenntartható növekedés alapjainak lerakásában, azonban hozzáteszi, hogy a Régiók Bizottsága CdR 408/2010. sz. véleményének 39. pontjában rögzítettekkel összhangban a mezőgazdasági fejlődés és az élelmezésbiztonság a fejlesztési folyamat két alapeleme;

16. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy az EU-nak támogatnia kell a fenntartható gyakorlatokat, elsőbbséget adva a helyi szinten alkalmazott gyakorlatoknak, a kistermelői mezőgazdaságra és a vidéki megélhetésre, a termelői csoportok, ellátási és értékesítési láncok kialakítására helyezve a hangsúlyt, és folytatnia kell az élelmezésre és az élelmezésbiztonság irányítá-

sára vonatkozó előírások erősítésére, valamint az élelmiszerárak nemzetközi szintű volatilitásának csökkentésére irányuló munkát, ugyanakkor kéri, hogy ebben az esetben is vegyék figyelembe az európai régiók azon képességeit és tapasztalatait, amelyekkel az élelmiszer-ipari termékek elosztását szolgáló alapvető infrastruktúrák kialakítása, a talaj termelékenységének vizsgálata és az egyes növénykultúráknak a környezeti feltételekhez igazodó kezelése, a helyi, sérülékeny ökoszisztémák gondozása, valamint a lakosság ellátásának biztosítására vonatkozó tervek kidolgozása terén rendelkeznek;

17. egyetért azzal, hogy az energiaágazat fejlesztéséhez az EU-nak technológiát és szakértelmet, valamint finanszírozási forrásokat kell kínálnia, ösztönöznie kell a megújuló energiák fokozott igénybevételét, és az európai tapasztalatot ötvöznie kell a néhány partnerországban az ilyen energiátípusok használatához biztosított speciális körülményekkel;

18. ismételten hangsúlyozza, hogy célszerű lenne aláírni egy nemzetközi egyezményt a polgármesterek és a régiók között, hogy közös programok keretében valamennyi polgár energiaellátása biztosítható legyen, és ehhez rendelkezésre álljanak a megfelelő és célzott finanszírozási eszközök, amint azt a CdR 408/2010. sz. vélemény 37. pontja tartalmazza;

Differenciált fejlesztési partnerségek

19. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy az EU-nak továbbra is különös fontossággal kell kezelnie a saját szomszédságának, valamint Afrika Szaharától délre fekvő országainak fejlődéséhez nyújtott támogatást, ezért kéri, hogy az euomediterrán regionális és helyi közgyűlést (ARLEM) és a keleti partnerség helyi és regionális önkormányzatainak éves konferenciáját (CORLEAP) olyan fórumoknak tekintsék, ahol lehetőség nyílik a tagállamok és a partnerországok helyi és regionális önkormányzatai közötti párbeszédre és találkozásra;

20. egyetért az Európai Bizottsággal az EU fejlesztési támogatásának elosztási kritériumait illetően, azonban kéri, hogy a történelmi és kulturális közelségen alapuló kapcsolatokat, valamint a korábbi közösen végzett munka hagyományát is vegyék figyelembe;

21. emlékeztet azonban arra, hogy a világ szegénységi küszöb alatt élő népességének 70%-a az átlagos jövedelmű országokban él, ezért hangsúlyozza, hogy a segítségnyújtás koncentrállására irányuló új politikát megfontoltan és fokozatosan kell alkalmazni, és a döntéshozatalhoz átlátható és objektív kritériumokat kell megállapítani;

Koordinált uniós fellépés

22. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy az EU és a tagállamok segélyeinek közös ütemezése csökkentené a támogatások felaprózottságát és növelné a hatékonyságot; hangsúlyozza azonban, hogy a koordináció elmélyítésére a közös tervezés pusztán gyakorlatán túl is szükség van, figyelembe véve, hogy a támogatások koordinációja a párizsi menetrendben meghatározott elvek egyike, az európai fejlesztési konszenzus része, és mint ilyen, szerepel az elsődleges jog normatív alapelvei között (az Európai Unió működéséről szóló szerződés 210. cikke);

23. üdvözlö az Európai Bizottság utalását arra, hogy a fokozott koordináció és komplementaritás érdekében előre kell lépni az európai donorok közötti munkamegosztás terén. Ugyanakkor ismételten hangsúlyozza, hogy – amint azt a CdR 408/2010. sz. vélemény rögzíti – a munkamegosztásra nemcsak

a nemzeti szintű donorok között van szükség, hanem ezek és a szubnacionális (regionális és helyi) szintű donorok között is, mivel ez utóbbiak nagy szerepet játszanak több különböző uniós együttműködési rendszerben. Ezért határozottan kéri az Európai Bizottságot, hogy jelöljön ki közvetítőket a közös európai külügyi szolgálaton és a Fejlesztési és Együttműködési Főigazgatóságon belül mind az Unió, mind a partnerországok helyi és regionális önkormányzatai számára. Ezenkívül elengedhetetlennek tartja egy külön pénzügyi keret létrehozását az európai uniós helyi és regionális önkormányzatok számára;

24. úgy véli, hogy a fejlesztési együttműködési politika gazdagítása és hatékonyságának növelése érdekében arra kell törekedni, hogy a támogatások kiegészítsék egymást, és kerülni kell az átfedéseket, ezért javítani kell a különböző szereplők közötti felelősségmegosztást, figyelembe véve szakértelmüket és tapasztalataikat, illetve hangsúlyozva a helyi és regionális önkormányzatok jelentős munkáját;

25. üdvözli, hogy az Európai Bizottság elismeri és támogatja a költségvetési támogatási eszközt, amely a párizsi nyilatkozat értelmében elősegíti az uniós és a partnerországok közötti különbségek csökkentését. Mindazonáltal kéri, hogy a párbeszéd tárgyát a költségvetési támogatás feltételeinek körültekintő meghatározása is képezze, valamint az, hogy lehetséges-e a támogatás egy részének decentralizálása. Ezzel összefüggésben emlékeztet arra, hogy az Európai Bizottság által kezdeményezett

strukturált párbeszédéből eredő ajánlások egyike arra irányul, hogy a donorok és a nemzeti kormányok által létrehozott partnerségek feltételrendszerébe építsenek be a helyi kormányzáshoz kapcsolódó mutatókat;

Az uniós politikák közötti nagyobb koherencia

26. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy meg kell védeni a fejlesztéspolitikák koherenciáját, és továbbra is értékelni kell, hogy szakpolitikái milyen hatást gyakorolnak a fejlesztési célokra;

27. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a humanitárius segítségnyújtásból és a válságkezelésből zökkenőmentes átmenetet kell biztosítani a hosszú távú fejlesztési együttműködés felé;

A változtatási program támogatása

28. támogatja az Európai Bizottságnak a Tanácshoz intézett azon kérését, hogy fogadjon el egy változtatási programot, amely hatékonyabbá és hathatósabbá teszi az EU fejlesztési együttműködési politikáját; és támogatja, hogy a partnerországokban végbemenjenek a szegénység gyorsabb felszámolásához és a millenniumi fejlesztési célok mielőbbi megvalósításához szükséges változások, amely folyamatban a helyi és regionális önkormányzatok is szerephez jutnak.

Kelt Brüsszelben, 2012. február 16-án.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Mercedes BRESSO

A Régiók Bizottsága véleménye – A sértettek jogairól szóló jogalkotási csomag

(2012/C 113/11)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- támogatja azt az elgondolást, hogy javítsák a bűncselekmények sértettjeinek helyzetét és jogállását. A stockholmi program és cselekvési terv végrehajtásának fontos eleméről van szó, hogy valóban a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség jöjjön létre Európában, ami az európai integráció kulcseleme és egyben az EU egyik célkitűzése is;
- örömmel fogadja, hogy helyi önkormányzatokat és régiókat is bevonnak ezekbe a törekvésekbe. Ezek az önkormányzatok ugyanis nagyon fontos szerepet játszanak számos, a bűncselekmények sértettjeit segítő szolgáltatás és struktúra biztosításában, a sértettek jogairól szóló európai bizottsági jogalkotási csomag elfogadását követően pedig az uniós szinten meghatározott minimumszabály-javaslatok mindenképpen továbbra is hatással lesznek a helyi és regionális szintre;
- hangsúlyozza, hogy a sértettek jogairól szóló, az Európai Bizottság által ajánlott jogalkotási csomag fontos hatással lesz a helyi és regionális szintre, különösen a pénzügyi következményeket illetően;
- fontosnak tartja, hogy olyan megoldásokat találjanak, amelyek egyensúlyt alakítanak ki a sértettek jogai, illetve aközött, hogy a büntetőeljárások során garantálják a gyanúsítottak és vádlottak ártatlanságának véelmét, illetve személyes jogainak tiszteletben tartását;
- azt javasolja, hogy az Unió a feladatok tagállamok közötti koordinálásával kapcsolatban vállaljon aktívabb szerepet.

Előadó	Per Bødker ANDERSEN (DK/PES), Kolding város polgármester-helyettese és a városi tanács tagja
Referenciadokumentumok	A Európai Bizottság közleménye: „A sértettek jogainak megerősítése az EU-ban” COM(2011) 274 final Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a bűncselekmények sértetteinek támogatására, védelmére és jogaira vonatkozó minimumszabályok megállapításáról COM(2011) 275 final Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a polgári ügyekben hozott védelmi intézkedések kölcsönös elismeréséről COM(2011) 276 final

I. ÁTFOGÓ POLITIKAI MEGFONTOLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. támogatja azt az elgondolást, hogy javítsák a bűncselekmények sértetteinek helyzetét és jogállását. A stockholmi program és cselekvési terv végrehajtásának fontos eleméről van szó, hogy valóban a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség jöjjön létre Európában, ami az európai integráció kulcseleme és egyben az EU egyik célkitűzése is (lásd az EUSZ 3. cikkének (2) bekezdését). A jobb védelemre vonatkozó javaslatok különösen érvényesek a bűncselekmények fokozottan veszélyeztetett sértetteire, mindenekelőtt a gyermekekre;

2. ennek kapcsán megjegyzi, hogy ha közös minimumszabályokat dolgozunk ki a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségen belül, akkor az hozzájárul egy összetartó Európai Unió létrehozásához. Ezért arra kéri valamennyi tagállamot, hogy a polgárok érdekében vegyen részt ezekben a politikákban;

3. örömmel fogadja, hogy helyi önkormányzatokat és régiókat is bevonnak ezekbe a törekvésekbe. Ezek az önkormányzatok ugyanis nagyon fontos szerepet játszanak számos, a bűncselekmények sértetteit segítő szolgáltatás és struktúra biztosításában, a sértettek jogairól szóló európai bizottsági jogalkotási csomag elfogadását követően pedig az uniós szinten meghatározott minimumszabály-javaslatok mindenképpen továbbra is hatással lesznek a helyi és regionális szintre;

4. meggyőződése, hogy a sértettek magas szintű védelme azért is fontos, hogy segítséget nyújtva az áldozatoknak a bűncselekmények fizikai és/vagy pszichés hatásainak feldolgozásában a minimálisra csökkentsék a bűncselekmények következményeit;

5. rámutat, hogy a sértettek jogaival kapcsolatos szabályok különféle társadalmi és kriminológiai, illetve pénzügyi következményekkel is járnak, ezért kiegyensúlyozott megoldásokat kell találni. A sértettek helyzetének javítása során, különösen a helyi és regionális szinten, számos gazdasági, valamint jogbiztonsági szempontot figyelembe kell venni;

6. emlékeztet arra, hogy a sértettek jogainak szabályozása kihathat a gyanúsítottak és vádlottak jogállására. Az RB szerint olyan megoldásokat kellene találni, amelyek ugyan a sértettek érdekeit állítják a középpontba, azonban nem veszélyeztetik a gyanúsítottak és vádlottak jogbiztonságát. A gyanúsítottak és vádlottak emberi méltóságának tiszteletben tartása – még nagyon súlyos bűncselekmény esetén is – a jogállamiság egyik kulcseleme, márpedig a jogállamiság az európai integráció egyik alapvető elve és – még a sértettek szempontjából is – a fenntartható és tartós megoldások előfeltétele. Ide tartozik az ártatlanság védelme, egészen addig, amíg be nem bizonyosodik a bűnösség, illetve a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog. A gyanúsítottak és vádlottak jogainak tiszteletben tartása nélkül nem hozható létre az Unióban a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége. A Régiók Bizottsága ezzel összefüggésben emlékeztet arra, hogy a helyi és regionális szint választott képviselőinek is kötelességük, hogy egy ilyen egyensúly megteremtésén fáradozzanak;

7. üdvözli, hogy a sértettek jogairól szóló európai bizottsági jogalkotási csomag alapvetően minimumszabályok olyan gyűjteménye, amely a jogoknak egy minimumszintjét határozza meg, de közben lehetőséget biztosít minden tagállamnak, hogy akár túl is lépjen ezeken a normákon. Az RB emlékeztetni kíván arra, hogy ezek az uniós normák semmilyen körülmények között nem gyengíthetik a sértettek jogait egyetlen tagállamban sem. Olyan kiegyensúlyozott megoldásokat kell találni minden nemzeti és regionális szinten, amelyek megfelelnek az adott térség jellegzetességeinek, kultúrájának és hagyományainak. Ez egyben megfelel az EUMSZ 82. cikke (2) bekezdésének is, amely kimondja, hogy figyelembe kell venni a tagállami jogrendszerek és hagyományok közötti különbségeket, ami pedig összhangban van az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkének (3) bekezdésében szereplő szubszidiaritási és arányossági elvvel;

8. megismétli, hogy a kiegyensúlyozott megoldások iránti igényhez hozzátartozik, hogy a megoldandó probléma súlyosságának és jelentőségének függvényében a sértettek differenciált támogatására és differenciált eljárási jogokra van szükség. A sértettek jogainak védelme rendkívül széles terület, amelybe különböző típusú bűnügyek és számos eltérő jogi, társadalmi, gazdasági, orvosi és pszichológiai intézkedés is beletartozik. A Régiók Bizottsága differenciált megoldások keresésére kíván buzdítani, amelyek esetében mindig szem előtt kell tartani az arányosság elvét, hogy a probléma és a megoldás összhangban legyen egymással.

II. A SÉRTETTEK JOGAI RÓL SZÓLÓ JOGALKOTÁSI CSOMAG JELENTŐSÉGE A HELYI ÉS REGIONÁLIS SZINT SZEMPONTJÁBÓL

9. hangsúlyozza, hogy a sértettek jogairól szóló, az Európai Bizottság által ajánlott jogalkotási csomag fontos hatással lesz a helyi és regionális szintre, különösen a pénzügyi következményeket illetően. Nemcsak a föderalista berendezkedésű uniós tagállamok régióiról van szó, hanem a helyi szintről is, hiszen sok esetben a települési rendőrség és egyéb helyi hatóság jelenti az első kapcsolattartó pontot a bűncselekmények áldozatai számára. A különösen veszélyeztetett sértettekről – például a gyermekekről, kiskorúakról vagy a fogyatékkal élőkről – is gyakran a helyi önkormányzatoknak kell gondoskodniuk. A Régiók Bizottsága ezért azt hangsúlyozza, hogy megfelelő pénzügyi megoldásokat kell találni a különböző nemzeti helyzetekre, hogy biztosítani lehessen a sértetteknek a javaslatokkal összhangban levő hatékonyabb védelmét, és közben a helyi és regionális önkormányzatokat is olyan helyzetbe hozzuk, hogy teljesíthessék kötelezettségeiket;

10. kiemeli, hogy nagyon fontosak a különböző hatóságok közötti, határokon átnyúló együttműködés elmélyítésére tett törekvések, melyek célja a sértettek hatékonyabb védelme. Az effajta együttműködési formákat, melyekben természetesen kulcsfontosságú szerep hárul a helyi és regionális önkormányzatokra, mind vertikálisan (a helyi és regionális önkormányzatok, illetve nemzeti hatóságok közötti kapcsolatokat illetően), mind pedig horizontálisan (különböző helyi és/vagy regionális önkormányzatok közötti kapcsolatok szempontjából) meg kell erősíteni. Ezek a struktúrák akkor játszanak fontos szerepet, amikor az adott bűncselekmény határokon átnyúló aspektusokkal rendelkezik, és a sértett egy másik uniós tagállam lakosa.

Ennek kapcsán a Régiók Bizottsága sajnálatát fejezi ki, amiért az irányelvtervezet 25. cikkében szereplő és az együttműködés összehangolásával kapcsolatos erőfeszítésekre vonatkozó rendelkezések 2001 óta változatlanok, és kizárólag a tagállamokat célozzák;

11. úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok már most is széles körű tapasztalatokkal és szakértelemmel rendelkeznek a büntények sértetteinek nyújtott támogatás terén. E szakismeretek – többek között a jogalkotási munkában való – alkalmazásával és egymás közötti megosztásával elérhetőek az Európai Bizottság által kitűzött célok, ezért támogatni kell az erre irányuló kezdeményezéseket;

III. KONKRÉT JAVASLATOK

12. azt javasolja, hogy a sértettek jogaira vonatkozó csomaggal összefüggésben közvetlenebbül foglalkozzunk a régiók, városok és települések szerepével. Amennyiben az uniós jogalkotó úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatokra fontos szerep hárul, akkor azt egyértelműbben ki kellene nyilvánítani, például az irányelvjavaslat preambulumbekzdéseiben (lásd a 2. módosítási javaslatot);

13. annak megfontolását is kéri, hogy fel lehet-e használni a helyi és regionális önkormányzatok szakértelmét a bűncselekmények sértetteinek jobb támogatása és segítése érdekében tett

erőfeszítések során, és ha igen, milyen módon. Az ilyen erőfeszítéseknek minden esetben arra is ki kell terjedniük, hogy nagyobb hangsúlyt kapjon a sértettekkel gyakran elsőként kapcsolatba kerülő rendőrségi alkalmazottak, szociális munkások és egyéb foglalkozási csoportok helyi szintű képzése;

14. fontosnak tartja, hogy olyan megoldásokat találjanak, amelyek egyensúlyt alakítanak ki a sértettek jogai, illetve aközött, hogy a büntetőeljárások során garantálják a gyanúsítottak és vádlottak ártatlanságának védelmét, illetve személyes jogainak tiszteletben tartását. Ezért azt javasolja, hogy ezt konkrétan említse meg az irányelvtervezet 7. preambulumbekzdése (lásd az 1. módosító indítványt);

15. úgy véli, hogy a régiókat, városokat és településeket be kell vonni az egyes országok helyi és regionális önkormányzatai közötti, határokon átnyúló együttműködés elmélyítésére szolgáló lehetséges eszközök felkutatásába. Ebből a szempontból fontos, hogy a régiók vagy települések számára kapcsolattartó pontokat jelöljenek ki, amelyek referenciaként szolgálnak a különböző szervezetek idevonatkozó tevékenységeivel kapcsolatos információkra vonatkozóan;

16. azt javasolja, hogy az Unió a feladatok tagállamok közötti koordinálásával kapcsolatban helyi és regionális szinten is vállaljon aktívabb szerepet. Ez lehetséges lenne például egy uniós szintű koordinációs mechanizmus létrehozásával, amelynek feladata a különböző tagállamok helyi önkormányzatai közötti együttműködés támogatása lenne, méghozzá általános tanulmányok, valamint konkrét eljárások koordinálása révén, elősegítve például a kapcsolatfelvételt egy másik tagállam illetékes helyi és regionális önkormányzataival. Ez a struktúra egy olyan adatbázis létrehozásában és kezelésében is segítséget jelenthetne, amely a bevált gyakorlatokat tartalmazza. Ezt egyébként az RB már javasolta a stockholmi program cselekvési tervéről írt véleményében; ⁽¹⁾

17. olyan megfelelő intézkedésekről is el kellene gondolkodni, amelyek lehetővé teszik, hogy a sértettek önmaguk is hozzáférjenek gyakorlati információhoz és támogatáshoz uniós szinten. Valószínűleg javítana a külföldön bűncselekmény áldozataul esett sértettek helyzetén egy számukra létrehozott „uniós telefonszolgálat” – amely nem csupán a külföldi tartózkodásuk idején, valamint amíg különböző segítségre és támogatásra szorulnak, állna rendelkezésükre, hanem hazatérésük után is, annak az országnak a hatóságaival való kapcsolattartásban, ahol a bűncselekményre sor került;

18. szeretné felhívni a figyelmet a területek magán- és egyéb szereplőinek gazdag tapasztalatára és idevágó szakértelmére is. Az RB ezért sürgeti, hogy ne csupán a sértettek védelmével vagy támogatásával foglalkozó különböző nemzeti, regionális vagy helyi szintű magánjogi szövetségeket, hanem jogi személyeket és nem kormányzati szervezeteket is vonjanak be a sértettek helyzetének javítását szolgáló erőfeszítésekbe. Ez például az erőfeszítések uniós szintű koordinációja révén lenne megvalósítható, amely a tapasztalok kiértékelésére irányul különféle magán- és egyéb szereplők bevonásával, akik hozzájárulhatnának az együttműködés javításához;

⁽¹⁾ A Régiók Bizottsága véleménye: A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló térség megvalósítása a polgárok szolgálatában – a Stockholmi Program végrehajtásáról szóló cselekvési terv, elfogadva az RB 2010. december 1–2-i, 87. plenáris ülésén. Előadó: Holger POPPENHÄGER (DE/PES), Thüringia tartomány igazságügy-minisztere.

19. különösen fontosnak tartja, hogy mindenekelőtt a gyermekek és fiatalkorúak bűncselekményekkel összefüggésben felmerülő támogatási és gondozási igényeit figyelembe vegyék. Úgy véli, hogy a bűncselekmények sértettjeivé váló gyermekek és kiskorúak megsegítésére vonatkozó minimumszabályokat – a lehető legegységesebb megfogalmazással – fel kellene venni az uniós jogszabályok közé, és nem kellene csupán általános szándéknyilatkozatokra szorítkozni;

20. hangsúlyozza, hogy a bűncselekmény sértettjeivé váló gyermekekre és kiskorúakra vonatkozó kriminológiai és viktimológiai ismeretek fejlődnek, és az új felismeréseket be kell építeni az uniós jogszabályok kidolgozása és aktualizálása során. Tudományos bizonyítékok alapján célszerű lenne olyan megközelítést alkalmazni, amely az Európai Bizottság által választott szempontokhoz képest nagyobb mértékben figyelembe veszi a gyermekek fejlődésének különböző szakaszait és az ahhoz kapcsolódó szükségleteket⁽²⁾;

Az életkor és a bűncselekmény fajtája alapján nagyobb mértékben differenciált megoldás megnyitná az utat a sértettek speciális kategóriáira vonatkozó szigorúbb és célzottabb minimumszabályok előtt – például olyan kiskorúaknak vagy gyermekeknek, illetve kiskorúaknak szóló speciális támogatásokra vonatkozóan, akik különlegesen súlyos bűncselekmények áldozataul estek;

21. rámutat, hogy a sértetteknek az irányelvjavaslat 2. cikkében szereplő meghatározása rendkívül tág. Az irányelvnek megfelelően *minden* olyan természetes személy, aki *bármilyen* bűncselekménynek – akár kisebb kihágásoknak – ki van téve, sértettnek tekintendő. Ez az általános meghatározás a kisebb kihágások sértettjei előtt is megnyitja az utat egy sor, az irányelvben rögzített eljárási jog érvényesítése előtt. Ez könnyen költségessé válhat, és kérdéses, hogy egy ilyen széles körre kiterjedő szabályozás kiegyensúlyozott és célszerű megoldást nyújt-e a sértettek helyzetére;

22. ebben az összefüggésben rámutat arra, hogy az átfogó együttműködés néhány fajtája az igazságügyhöz és a belügyhöz kapcsolódó európai együttműködés más területein is költségesebbnek bizonyult a tervezetthez képest: így például az európai elfogatóparancs legutóbbi értékelésében az Európai Bizottság arra figyelmeztetett, hogy az elfogatási parancs eszközt néhány tagállam túlzott mértékben alkalmazza kisebb horderejű kihágások esetében;

23. ezért azt javasolja, hogy az Európai Bizottság vegye fontolóra a felmerülő problémák differenciáltabb megközelítését, és szorgalmazza, hogy a sértettek jogait korlátozzák oly módon, hogy arányban legyenek a bűncselekmények súlyosságával. Az RB ezért azt javasolja, hogy illesszenek be egy általános arányossági alapelvet az irányelvbe, amely biztosítaná, hogy a kisebb vétségek sértettjeire ne vonatkozzanak az irányelv bizonyos részei.

IV. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosító indítvány

(7) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
— Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat és betartja különösen az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert elveket.	— Ezen irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat – <u>köztük a gyanúsítottakat és vádlottakat a büntetőeljárások során megillető jogokat</u> – és megfelel az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert elveknek.

Indokolás

Az ártatlanság véelme és minden személy alapvető jogainak a tiszteletben tartása az európai jogi norma legfontosabb eredményei, és ezért ezeket egyértelművé kell azokat a sértettek jogai védelmének kontextusában.

⁽²⁾ Lásd Dr. Ezzat A. Fattah – a kanadai Burnaby Egyetem Simon Fraser kriminológiai iskolájának emeritusa – következő előadását: „Protecting children and preventing their victimization. From policy to action, from drafting legislation to Practical Implementation” (Gyermekek védelme és áldozattá válásuk megelőzése. A politikától a cselekvésig, a jogszabályok kidolgozásától a gyakorlati végrehajtásig). Felszólalás a „Children in the Union – Rights and Empowerment” (Gyermekek az Unióban – Jogok és azok érvényesítése) című konferencián, amelyet az Európai Unió svéd elnöksége a gyermekkorú sértettek a büntetőjogi eljárásokban témában, 2009. december 3–4-én, Svédországban, a stockholmi CURE Sheraton hotelben tartott.

2. módosító indítvány

Új, (24. b) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>— <u>A helyi és regionális önkormányzatok és szolgálataik számos esetben legalább részben felelősök a sértettek megsegítésében, és ők jelentik az első kapcsolattartó pontot a bűncselekmények áldozatai számára. A helyi és regionális önkormányzatok ezért kulcsfontosságú partnerek a sértettek jogai védelmének javítására irányuló jogszabályok végrehajtásában, emellett az e téren összegyűjtött tapasztalataik felhasználása és cseréje fontos része a polgárok és az érdekeltek számára nyújtott tájékoztatásnak.</u></p>

Indokolás

A helyi és regionális önkormányzatok szolgáltatóként és információs csatornaként betöltött kulcsszerepét egyértelműen el kell ismerni az irányelvtervezet preambulumbekzdései között.

3. módosító indítvány

Új, (25. b) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>— <u>A sértettek jelen irányelvben rögzített eljárási jogainak a kitűzött cél elérése érdekében megfelelőnek és indokoltak kell lenniük, valamint ésszerű egyensúlyra kell törekedni az eljárási jogok és az elkövetett bűncselekmény súlyossága között.</u></p>

Indokolás

Az európai jogalkotás néhány területén, az igazságügy és a belügy területén az átfogó együttműködés eszközének gyakorlati alkalmazása az eredetileg tervezetthez képest sokkal költségesebbnek bizonyult. A sértetteknek a javasolt irányelvben való általános meghatározása a kisebb kihágások sértettjei előtt is megnyitja az utat egy sor, az irányelvben rögzített eljárási jog érvényesítése előtt. Kérdéses, hogy egy ilyen széles körre kiterjedő szabályozás kiegyensúlyozott és célszerű megoldást nyújt-e a sértettek helyzetére.

4. módosító indítvány

25. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A szolgálatok együttműködése és koordinációja</p> <p>1. A tagállamok együttműködnek annak elősegítése érdekében, hogy még hatékonyabban biztosítsák a sértettek jogainak és érdekeinek védelmét a büntetőeljárás során. Az együttműködés megvalósulhat az igazságszolgáltatáshoz közvetlenül kapcsolódó hálózatok formájában, vagy a sértetteknek támogatást nyújtó szervezetek közötti kapcsolatok – így a sértettek problémáival foglalkozó európai hálózatok támogatása – révén.</p> <p>2. A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a sértettekkel foglalkozó, vagy számukra támogatást nyújtó hatóságok együttműködjenek annak érdekében, hogy koordinált választ adjanak a sértetteknek, és a lehető legkisebbre csökkentsék a bűncselekmény hatását, a másodlagos vagy ismételt viktimizáció veszélyeit, valamint a sértett és a büntető igazságszolgáltatási szervek közötti kapcsolatok során a sértettre nehezedő terhet.</p>	<p>A szolgálatok együttműködése és koordinációja</p> <p>1. A tagállamok <u>és adott esetben a helyi és regionális önkormányzatok</u> együttműködnek annak elősegítése érdekében, hogy még hatékonyabban biztosítsák a sértettek jogainak és érdekeinek védelmét a büntetőeljárás során. Az együttműködés megvalósulhat az igazságszolgáltatáshoz közvetlenül kapcsolódó hálózatok formájában, vagy a sértetteknek támogatást nyújtó szervezetek közötti kapcsolatok – így a sértettek problémáival foglalkozó európai hálózatok támogatása – révén.</p> <p>2. A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a sértettekkel foglalkozó, vagy számukra támogatást nyújtó hatóságok <u>(beleértve a helyi és regionális hatóságokat is)</u> együttműködjenek annak érdekében, hogy koordinált választ adjanak a sértetteknek, és a lehető legkisebbre csökkentsék a bűncselekmény hatását, a másodlagos vagy ismételt viktimizáció veszélyeit, valamint a sértett és a büntető igazságszolgáltatási szervek közötti kapcsolatok során a sértettre nehezedő terhet.</p>

Indokolás

A sértettek jogainak érvényesítésében fontos szerep jut a helyi és regionális önkormányzatoknak. Ezért a különböző szereplők közötti együttműködést meg kellene erősíteni mind vertikális (a helyi/regionális önkormányzatok, illetve hatóságok és nemzeti hatóságok közötti kapcsolatok), mind pedig horizontális (különböző regionális és/vagy helyi önkormányzatok, illetve hatóságok közötti kapcsolatok) irányban. Ezek a struktúrák akkor játszanak fontos szerepet, amikor az adott bűncselekmény határokon átnyúló aspektusokkal rendelkezik, és a sértett egy másik uniós tagállam lakosa.

Kelt Brüsszelben, 2012. február 16-án.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Mercedes BRESSO

A Régiók Bizottsága véleménye – A többszintű kormányzás európai kultúrájának kialakítása – A Régiók Bizottsága fehér könyvének nyomon követése

(2012/C 113/12)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- emlékeztet arra, hogy a közösségi módszer az európai döntéshozatali folyamat inkluzívabbá tétele és egy többszintű kormányzás révén újítandó meg;
- üdvözli azt a politikai konszenzust, amely az európai kormányzásról általa kialakított felfogás tekintetében létrejött, továbbá az európai intézmények által az ő eljárása kapcsán kifejezett támogatást;
- kezdeményezte a „Többszintű kormányzás eredményjelzője az Európai Unióban” elnevezésű mechanizmus bevezetését, amely éves rendszerességgel hozzájárul annak nyomon követéséhez, hogy mennyire veszik figyelembe e kormányzási mód főbb elveit és mechanizmusait az Európai Unió politikai ciklusainak keretében, az elemzett politikák és stratégiák területi dimenziójára összpontosítva;
- véleménye szerint a Régiók Bizottsága nyomonkövetési tevékenységének megszilárdítása érdekében a többszintű kormányzás gyakorlatára különös súlyt kellene helyezni a következő szubszidiaritási találkozó alkalmával;
- a következő hónapok folyamán konkrét formába önti az Európai Unió többszintű kormányzásra vonatkozó chartájának tervét, amely a helyi és regionális önkormányzatok nagyobb fokú részvételét kívánja elősegíteni az európai demokrácia megélésében. E charta kidolgozásának folyamata inkluzív és részvételi elvre épül, és azt kívánja elősegíteni, hogy a helyi és regionális képviselők is a magukévé tegyék törekvéseit.

Előadó Luc VAN DEN BRANDE (BE/EPP), a Flandria–Európa kapcsolattartó ügynökség elnöke

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. megújítja a 2009. június 17-én, a többszintű kormányzásról elfogadott fehér könyvében ⁽¹⁾ megfogalmazott politikai kötelezettségvállalását, és miután politikai tervet javasolt „**Európa partnerségben történő építésére**”, mindenféle ellentétes tendenciával szemben törekszik az európai integrációs folyamatot szolgáló fenti célkitűzés teljesülésének biztosítására; ⁽²⁾

A. A többszintű kormányzás alapelvei

2. a többszintű kormányzás fogalmát az Uniónak, a tagállamoknak, valamint a regionális és helyi önkormányzatoknak a szubszidiaritás és arányosság elvein és a partnerségen alapuló olyan összehangolt cselekvéseként értelmezi, amely funkcionális és intézményesített együttműködésben valósul meg, és amelynek célja az Európai Unió politikáinak kidolgozása és végrehajtása;

3. emlékeztet ezért arra, hogy a **közösségi módszer** az európai döntéshozatali folyamat inkluzívabbá tétele és egy többszintű kormányzás révén **újítandó meg**, amely növeli az uniós fellépés hatékonyságát, új intézményközi és politikai együttműködési kultúrát alakítva ki, amely ösztönzi a minden féle szintű választott képviselőknek az európai folyamatban való részvételét, azokat pedig mindenképp, akik jogalkotási hatáskörökkel bíró régiókat képviselnek;

4. üdvözli azt a politikai konszenzust, amely az európai kormányzásról általa kialakított felfogás tekintetében létrejött, továbbá az európai intézmények által az ő eljárása kapcsán kifejezett támogatást, és meg van győződve arról, hogy a **többszintű kormányzás valódi európai kultúrájának** a kialakítása három előfeltételtől **függ**:

— e kormányzási mód mögött meghúzódó alapok és elvek megerősítése az európai és nemzeti intézményi és politikai kereten belül;

— a többszintű kormányzás megvalósítása megfelelő mechanizmusok és eszközök révén;

⁽¹⁾ A Régiók Bizottsága fehér könyve a többszintű kormányzásról (CdR 89/2009 fin).

⁽²⁾ Az RB a 2011. évi prioritásairól szóló állásfoglalásában (CdR 361/2010 fin) jelzi, hogy „folytatni kívánja a többszintű kormányzás európai kultúrájának fejlesztését, és figyelemmel fogja kísérni a témáról szóló fehér könyv sorsát, értékelve annak végrehajtását, és nyomon követve a többszintű kormányzás helyzetét az Európai Unióban”. Ezt a folyamatot erősíti az európai önkormányzati szövetségekkel és a főbb európai agytrösztökkel folytatott párbeszéd.

— a különböző kormányzási szintek, és különösen a helyi és regionális önkormányzatok pénzügyi önállóságához, valamint az erőforrások hatékony egyesítéséhez szükséges feltételek biztosítása a kiegyensúlyozottabb közfinanszírozásnak köszönhetően;

5. felhívja a figyelmet arra, hogy a Lisszaboni Szerződés kétségbevonhatatlanul beágyazta a többszintű kormányzást az Európai Unió működésébe azzal, hogy megerősítette pozícióját az intézményi struktúrában, és elismerte a területi kohézió célkitűzését és a szubszidiaritás elvének nemzeti szint alatti dimenzióját;

6. úgy véli ezért, hogy az általános európai érdek, a tagállamok, valamint a helyi és regionális önkormányzatok érdeke érvényesítésének legjobb módja egyértelműen az, ha a **szubszidiaritás elvét jelenleg az európai hozzáadott érték velejárójának** tekintjük, a többszintű kormányzást pedig olyan rugalmas és részvételt elősegítő kormányzási módnak, amely az egyre inkább függő viszonyban lévő és versengő globalizálódott világ valós körülményeivel való megbirkózás érdekében megerősíti az Európai Unió értékeit, valamint annak felelősségvállalási és szolidaritási etikáját;

7. úgy látja, hogy az európai kormányzással kapcsolatos minden észrevétel segít abban, hogy a szubszidiaritás elve tiszteletben tartásának központi kérdését egy dinamikus politikai és jogalkotási folyamat keretében helyezzük vissza. Hangsúlyozza, hogy a szubszidiaritás és a többszintű kormányzás elve egymástól elválaszthatatlan: az egyik a különböző hatalmi szintek hatásköreivel függ össze, a másik azok interakciójára helyezi a súlyt;

8. véleménye szerint az, hogy a **szubszidiaritást és az arányosságot** a többszintű kormányzás kontextusában helyezzük el, egyben azt is jelenti, hogy elismerjük az európai politikai fellépés transzverzálissá és átjárhatóvá tételének szükségességét: a napjainkban az európai menetrend középpontjában álló átfogó stratégiák sikere ugyanis egyre inkább az európai megosztott kormányzás minőségétől és a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartásától függ, amely elv megakadályozza, hogy a döntéseket egyetlen hatalmi szintre összpontosítsák, és biztosítja, hogy a politikák kidolgozása és végrehajtása a legmegfelelőbb szinten történjen;

9. javaslatát az európai integrációs folyamat jelenlegi kontextusába helyezi, amely fokozott felelősségvállalási és szolidaritási erőfeszítéseket kíván meg az uniós, nemzeti és területi szint politikai vezetőitől a **kölcsönösség elve** ⁽³⁾ szerint;

⁽³⁾ Ezen elv szerint az egyes kormányzati szintek kötelessége kellene, hogy legyen a többi szint legitimitásának és kapacitásának elősegítése (Landy és Teles: „A decentralizáción túl: a szubszidiaritástól a kölcsönösségig”). Más szavakkal: a különböző szintek kormányzási tevékenységét nem szabad versengőknek tekinteni, azoknak inkább egymás kölcsönös megerősítését kell célozniuk.

B. A többszintű kormányzás értékeinek és elveinek megszilárdítása: Előrehaladás és Megerősödés

Az intézményi egyensúly elvének új értelmezése felé

10. aláhúzza, hogy az **intézményi egyensúly elve**,⁽⁴⁾ amely az Európai Unió struktúrájának a vázát alkotja, az európai demokrácia alapvető garanciája. Megítélése szerint az, hogy a Lisszaboni Szerződés a hatálybalépésével megerősítette az RB intézményi és jogi szerepét előjogainak az Európai Bíróság előtti védelmét illetően, magában foglalja az intézményi egyensúly elvének az RB tekintetében történő maradéktalan elismerését;

11. úgy véli, hogy az **Európai Unió többszintű kormányzásra vonatkozó chartájának** kidolgozása, amelynek célja, hogy az európai kormányzás közös és egységes felfogását az Unió alapértékeinek egyikévé tegye, lényeges szakaszát jelenti majd politikai terve megvalósításának;

12. megállapítja, hogy nem létezik olyan koherens európai közigazgatási jog, amely minimumnormákat garantálna a konzultációs, koordinációs és részvételi eljárásoknak a városok és régiók tekintetében történő alkalmazására vonatkozóan. Felkéri ezért az Európai Bizottságot, hogy idővel vegye fontolóra a közigazgatási eljárások európai okmányának kidolgozását, amely a részvételt jobban lehetővé tevő eljárásokba ültetné át e jövőbeli charta fő elveit és értékeit;

13. úgy látja, hogy az Európai Bizottsággal kötött együttműködési megállapodás felülvizsgálatának, amelyről jelenleg folynak a tárgyalások, jobban figyelembe kell vennie a helyi és regionális önkormányzatoknak az Európai Unió működésével kapcsolatos legitimitását és felelősségét, és a teljes európai döntéshozatali folyamat általános érdekét szolgálva garantáljuk ennek az Európai Unió fellépését vezérlő két elvnek, azaz a szubszidiaritás és az arányosság elvének a tiszteletben tartását, valamint a többszintű kormányzás strukturáló elvként való elismertetését;

14. nézete szerint e felülvizsgálatot dinamikus folyamatnak kell majd kísérnie, amely egy olyan cselekvési tervnek az Európai Bizottsággal együtt történő elfogadásához vezet, amely meghatározná a legnagyobb eséllyel területi hatással bíró kezdeményezéseket, és azt az előzetes és utólagos elemzést, amelyet az RB tagjainak és az általa működtetett önkormányzati platformoknak (Európa 2020 platform, szubszidiaritási platform, EGTC platform) a szakértelmére támaszkodva elvégezhetne;⁽⁵⁾

⁽⁴⁾ Ez az elv rendszert foglal magában a hatásköröknek a különböző uniós intézmények közötti elosztására vonatkozóan, pontos szerepet jelölve ki valamennyiük számára az Unió struktúrájában és az EU-ra bízott feladatok teljesítésében. A Bíróság azáltal biztosítja a jogállamiság tiszteletben tartását, hogy ellenőrzi, betartják-e az intézményi egyensúlyt, amelynek értelmében valamennyi intézménynek a többi hatáskörére kellő tekintettel kell a sajátját gyakorolnia (lásd a következő ügyeket: 9/56. sz., Meroni kontra Főhatóság (1957 és 1958), EBHT 133. oldal (152.) és 70/88. sz., Európai Parlament kontra Tanács (1990) EBHT I-2041. oldal (I-2072.), 21. és 22. pont).

⁽⁵⁾ José Manuel Barroso és Mercedes Bresso 2010. június 29-i közös sajtóközleménye (lásd a MEMO/10/287 jelű dokumentumot az alábbi internetcímen: www.europa.eu/rapid/).

15. arra kéri az Európai Parlamentet, hogy fokozza arra irányuló intézményi elkötelezettségét, hogy átültesse a gyakorlatba a többszintű kormányzás és az integrált megközelítés elveit és mechanizmusait; támogatja a többszintű kormányzás európai címének létrehozására vonatkozó európai parlamenti javaslatot;⁽⁶⁾

16. üdvözli az Európai Unió Tanácsának kezdeményezését, amely 2010 márciusában először tartott informális miniszteri találkozót a többszintű kormányzás tárgyában,⁽⁷⁾ és amelynek következtetései kifejezetten arra szólítják fel a Régiók Bizottságát, hogy „segítse elő a többszintű kormányzás eredményeinek folyamatos politikai értékelését az Európai Unióban”, ezért arra kéri a jövőbeli elnökségeket, hogy erősítsék meg ezt a lépést. Megállapítja egyébiránt, hogy a tanácsüléseken és kormányközi üléseken való rendszeresebb részvétele azt bizonyítja, hogy előrehaladás történt ennek a kormányzási módnak a figyelembevétele terén;

17. üdvözli az Európai Tanács elnökségéhez való közeledés kilátásait és azt, hogy az elnökség figyelmet fordít az állam- és kormányfők szintjén hozott stratégiai döntések által a helyi és regionális önkormányzatokra gyakorolt hatásra. Helyesnek tartja ennek kapcsán, hogy minden tavaszi európai tanácsi ülést megelőzően találkozót szervezzenek;

18. rendszeresebben kíván párbeszédet folytatni az Európai Bírósággal a szubszidiaritás és az arányosság elvének, valamint a területi kohézió célkitűzésének tiszteletben tartásáról az európai jog megfelelő átültetésével, valamint a helyi és regionális önkormányzatokra gyakorolt hatásával összefüggésben, továbbá a négy szabadságjog tiszteletben tartásáról; a Számvevőszékkel pedig az európai közfinanszírozás helyes irányításáról, csakúgy mint az uniós költségvetés kezelése által a területi kohézióra, valamint a városok és régiók versenyképességére kifejtett hatásról;

Partnerségi megközelítés az intelligens szabályozásért

19. egyetért az intelligens szabályozás koncepciójában rejlő új megközelítéssel, amely azon alapul, hogy az EU politikai ciklusa során a joganyagot folyamatosan hozzáigazítanak az aktuális körülményekhez és kihívásokhoz, és amelynek végrehajtását mélyrehatóan kielemoznék. Úgy véli azonban, hogy a végrehajtást a területi hatás nagyobb mértékű számításba vételének kell kísérnie;⁽⁸⁾

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament 2010. december 14-i állásfoglalása (előadó: Ramona Nicole Mănescu) a helyes kormányzatról az EU regionális politikája területén: az Európai Bizottság segítségnyújtási eljárásai és az általa végzett ellenőrzés (2009/2231 (INI) és P7_TA(2010) 0468).

⁽⁷⁾ A területfejlesztésért felelős miniszterek 2010. március 17-én, Malagában megrendezett informális találkozója, amelyet a spanyol elnökség ösztönzésére hívtak össze a 2010. január 18-án Palma de Mallorcában rendezett területi párbeszéd folytatásaként.

⁽⁸⁾ A Régiók Bizottsága „Intelligens szabályozás” c. véleménye (CdR 353/2010 fin).

20. ismét kifejezi arra irányuló kérését, hogy a jobb jogalkotásról szóló intézményközi megállapodás következő felülvizsgálata során csatlakozzanak ahhoz bizonyos, olyan rendelkezésekre vonatkozó jegyzőkönyvet, amelyeket az RB teljes mértékben támogatna, nevezetesen a hatásvizsgálatokkal és a jogalkotás utólagos értékelésével leginkább összefüggőeket;

21. fokozni kívánja a „Jobb jogalkotás” cselekvési terv nyomán követésében való részvételét, aminek keretében szeretné, ha a szubszidiaritás teljesüléséről szóló éves jelentés elismernék az Európai Bizottság „Jobb jogalkotás” c. éves jelentéséhez való hozzájárulásként;

22. a területi hatásvizsgálatok Európai Bizottság által javasolt vezérelveinek olyan felülvizgálatára hív fel, amely elősegítene az előzetes és az utólagos hatásvizsgálat rendszeressé válását, valamint az inkluzív kormányzásra vonatkozó és területi mutatók kidolgozását. Konkrét javaslatokat fog ezzel kapcsolatban előterjeszteni, amelyek az Európai Bizottsággal már megkezdett együttműködés tapasztalatainak alapulnak;

23. maradéktalanul egyetért azzal a célkitűzéssel, amely az adminisztratív költségek csökkentésével foglalkozó magas szintű csoport (Stoiber-csoport) munkájának irányát megszabja, és kiemeli a csoporton belül általa arra vonatkozóan tett kötelezettségvállalást, hogy elősegíti a helyi és regionális önkormányzatokra nehezedő teher mérséklését;

24. sajnálja, hogy az önkormányzatok nem vesznek részt kellőképpen a komitológiai tevékenységben, és nyomatékosan arra kéri az Európai Bizottságot, hogy orvosolja ezt a hiányosságot, amely veszélyezteti az európai jog területi szintű megfelelő alkalmazását;

Megoldás a polgárok európai integrációs folyamatban való részvételének növelésére

25. üdvözlő az Európai Tanács által azzal megbízott vitacsoport ajánlásait, hogy segítse az Európai Uniót a 2020–2030 távlatában felmerülő, hosszú távú kihívásokra való felkészülésben és ezek hatékonyabb leküzdésében. Ezen ajánlások **új „egyezményt”** javasolva alátámasztják a megalapozottságát a többszintű kormányzásnak, „amelyben a hatáskörök megoszlanak, nem pedig szétoszlanak”, és amely „áthathatja és át is kell hatnia az európai uniós szakpolitikai döntéshozatal és a kapcsolatok minden szintjét: egyének és nemzedékek, települések, régiók és tagállamok között egyaránt”. Örömmel tapasztalja a Bölcsék Csoportjának arra való felhívását, hogy ösztönözzék „a vele való konzultációt és részvételét az európai politikai polgárság megerősítése, és ezáltal annak érdekében, hogy a polgárok magukénak érezzék az európai projektet”;⁽⁹⁾

26. célszerűnek ítéli elkészíteni **az Európai Unión belüli regionalizáció és decentralizáció állapotának éves helyzet-**

⁽⁹⁾ Részletek a vitacsoport által az Európai Tanácsnak készített, „Az Európa 2030 projekt: Erőpróbák és lehetőségek” című, 2010. márciusi jelentésből. A jelentést 2010. május 8-án adták át az Európai Tanács elnökének, Herman Van Rompuy-nek.

felmérését a helyi és regionális önkormányzatok politikai, jogi és adóügyi autonómiája kapcsán tapasztalt dinamika felmérésére, különösen a szubszidiaritás figyelemmel kíséréseivel kapcsolatban vállalt kötelezettségének alátámasztása érdekében. Erre a felmérésre az Európa Tanács Helyi és Regionális Hatóságok Kongresszusával folytatandó szoros együttműködés keretében kellene, hogy sor kerüljön;

27. támogatja az „Erasmus a választott helyi és regionális képviselők számára” program elindítását, amelynek az Európai Parlamenttel és az Európai Bizottsággal való intézményi együttműködés részeként kellene megvalósulnia. Továbbá üdvözlő, hogy az Európai Parlament javaslatának megfelelően biztosítják egy kísérleti projekt finanszírozását;

28. kiemeli a hozzájárulást, amelyet a közvetlen demokrácia új eszköze, az uniós polgári kezdeményezés megvalósulásához kíván tenni, különösen a tekintetben, hogy az európai polgári kezdeményezés ismertté tétele érdekében felajánlja saját és tagjai információs csatornáinak és hálózatainak használatát, továbbá minden hasznosnak ítélt módon támogatni kívánja az Európai Bizottságot, például a javasolt kezdeményezések elfogadhatóságának azzal összefüggő előzetes ellenőrzése terén, hogy azok milyen hatással járnak a szubszidiaritási és arányossági elvek teljesülésére, továbbá hasznosnak bizonyulhat tervezett és a folyamatban lévő európai polgári kezdeményezésekre vonatkozó információk összegyűjtésében és terjesztésében, valamint a részvételt elősegítő viták megszervezésében Brüsszelben és máshol egyaránt;⁽¹⁰⁾ végezetül szeretné, ha teljes mértékben bevonná a sikeres európai polgári kezdeményezésekre válaszul rendezendő európai parlamenti meghallgatásokba, amelyekhez felajánlja támogatását;

29. nyomatékosan kéri, hogy a többi intézménnyel azonos címen az Európai Bizottsággal is kezdődjön együttműködés e folyamat előrehaladása tárgyában, mivel a fenti eszköz alkalmazásának előmozdítására partnerségben kell, hogy sor kerüljön, elsősorban a helyi és regionális önkormányzatokon, valamint a regionális parlamenteken belüli vitát ösztönözve, továbbá a helyi és regionális médiát mozgósítva;

30. úgy látja, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartájának az Unió elsődleges jogába történő beépítése, továbbá annak kilátása, hogy az EU csatlakozik az emberi jogok európai egyezményéhez, jellegénél fogva elősegítheti **az alapvető jogok többszintű védelmét**. Kéri ezért, hogy vonják be abba az intézményközi párbeszédbe, amelyet az Európai Unió Tanácsa kezdeményezett az Európai Bizottság által a Charta végrehajtásáról készített éves jelentés tárgyában, amely szerint „a Charta eredményes végrehajtása az EU valamennyi intézményének, szervének, hivatalának és ügynökségének a fellépésén kell, hogy alapuljon”;⁽¹¹⁾

⁽¹⁰⁾ A Régiók Bizottsága véleménye: „Az európai polgári kezdeményezés” – CdR 167/2010 fin. Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a polgári kezdeményezésről – COM(2010) 119 végleges.

⁽¹¹⁾ A Tanács következtetései a Tanácsnak az Európai Unió Alapjogi Chartája végrehajtását célzó fellépései és kezdeményezései kapcsán – az Általános Ügyek Tanácsának 2011. május 23-i, brüsszeli, 3092. ülése.

31. meg kívánja erősíteni az Alapjogi Ügynökséggel való együttműködést, különösen az alapvető jogok többszintű védelméről és előmozdításáról folytatott éves párbeszéd megszervezése keretében, valamint új kezdeményezéseket fog tenni a polgárság európai évének (2013) előkészítése kapcsán;

32. szorgalmazza az európai településeken és régiókon belül az Európai Unió eredményeiről, illetve azoknak a polgárokra gyakorolt hatásáról indított decentralizált kommunikációs fellépéseket, valamint hangsúlyozza, hogy sürgősen elegendő pénzügyi eszközt kell biztosítani az Unió fellépésének a polgárok között széles körű közönségre találó regionális és helyi média körében történő támogatására;

C. A többszintű kormányzás átültetése az Európai unió stratégiáiba és politikáiba

A többszintű kormányzás elve mint a jelentős területi hatással bíró összes európai politikát és stratégiát strukturáló elv

33. úgy ítéli meg, hogy az Európa 2020 stratégia irányításához javasolt felépítésnek, csakúgy, mint annak a felépítésnek, amelynek a kohéziós politika reformjában kell érvényesülnie, kettős paradigmaváltást kell biztosítania:

- a többszintű kormányzást teljesen integrálni kell a jelentős területi hatású politikákra és elsősorban a jövőbeli kohéziós politikára vonatkozó jogszabályi és rendeleti rendelkezésekbe;
- ezek végrehajtása során meg kell erősíteni a többszintű, többszereplős partnerség elvét;

Új irányítási keret az európai növekedés számára

34. megállapítja, hogy a napjainkban Európát sújtó költségvetési válsághelyzetben, amelynek gazdasági és társadalmi hatásai a polgárok legnagyobb gondját jelentik, különösen kulcsfontosságú az Európai Unió által biztosított hozzáadott érték és az ennek eléréséhez rendelkezésére álló eszközök kérdése;

35. támogatja az Európai Parlament által javasolt és a lengyel elnökség által a gyakorlatba átültetett „konvent-alapú” megközelítést, amelybe őt is be kell vonni, hogy partnerségben lehessen meghatározni az Európai Unió kiadásainak politikai prioritásait, illetve azok finanszírozását a 2014-től 2020-ig terjedő időszakra;

36. részt kíván venni ebben a folyamatban, mivel – az Európai Unió GDP-jének 16 %-át, illetve Európában a közberuházások 58 %-át képviselő – helyi és regionális önkormányzatok hozzájárulása nélkülözhetetlen az Unió gazdasági fellendüléséhez; ⁽¹²⁾

37. ezzel kapcsolatban felhívja a figyelmet a helyi és regionális önkormányzatok számára rendelkezésre álló közfinanszírozás aggasztó helyzetére, mely hátrányosan hat az európai gazdaság fellendülésére, ennélfogva veszélyezteti az Európa 2020 stratégia sikerét, következésképpen úgy véli, hogy végre

⁽¹²⁾ A Régiók Bizottsága véleménye: „A magán- és állami beruházások mobilizálása a gazdasági fellendülés és a hosszú távú szerkezeti változások érdekében: a köz-magán társulások fejlesztése” – Cdr 21/2010 fin.

kellene hajtani a következő többéves pénzügyi kerethez kapcsolódóan a helyi és regionális közfinanszírozás állapotfelmérését;

Az Európa 2020 stratégia és a hét kiemelt kezdeményezés megvalósítása a területi paktumok létrehozása révén

38. megállapítja, hogy valamennyi európai intézmény egyértelműen elismeri, hogy a többszintű kormányzás megteremtése szükséges az Európa 2020 stratégia kulcsfontosságú célkitűzéseinek és a stratégia hét kiemelt kezdeményezésének megvalósításához;

39. ezzel kapcsolatban kifejezetten támogatja az Európai Tanács ajánlását, mely intézmény 2011. március 25-i következtetéseiben ⁽¹³⁾ elismeri, hogy az európai szemeszter megvalósításának fényében az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek támogatása – a többi politikai és gazdasági kulcsszereplő mellett – szükségessé teszi a régiók szoros bevonását;

40. üdvözlöi, hogy néhány tagállamban a nemzeti reformprogramok jobban figyelembe veszik a különböző kormányzati szintek közötti partnerségben rejlő lehetőségeket; sajnálatát fejezi ki ugyanakkor amiatt, hogy nyilvánvalóan nincsenek olyan hiteles mechanizmusok és eljárások, amelyek a politikák eredményes integrálása, valamint a különböző kormányzati szintek menetrendjének és költségvetésének a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartásával történő összehangolása érdekében a többszintű kormányzás elvét átültetnék a gyakorlatba;

41. ezért kéri a tagállamokat, hogy teljes mértékben vonják be a helyi és regionális önkormányzatokat a nemzeti reformprogramok kidolgozásának és megvalósításának folyamatába csakúgy, mint a stabilitási és konvergenciaprogramokba, mivel az Európa 2020 stratégia átfogó célkitűzései és a nemzeti reformprogramokban bejelentett hozzájárulások közötti eltérést csupán a különböző kormányzati szintek közötti partnerséggel lehet áthidalni; ⁽¹⁴⁾

⁽¹³⁾ Az Európai Tanács 2011. március 24–25-i következtetéseire – EUCO 10/1/11 REV 1 – hivatkozva a Régiók Bizottsága az Európa 2020 platformja munkájának keretében megállapította, hogy a nemzeti reformprogramokban szereplő információk alapján:

- a tagállamok kétharmadában (27-ből 19-ben) a helyi és regionális önkormányzatok szerepet játszottak a nemzeti reformprogramok kidolgozásának folyamatában;
- a legtöbb tagállamban konzultáltak a helyi és regionális önkormányzatokkal, és nyolc tagállamban a helyi és regionális önkormányzatok közvetlenül részt is vettek a nemzeti reformprogramok kidolgozásában;
- tizenhárom (közülük az öt legnépesebb) tagállam nemzeti reformprogramjában tesznek említést a többszintű kormányzáson alapuló kezdeményezésekről;
- két tagállam (BE, PT) differenciált célokat fogadott el régiókénti bontásban;
- egy tagállam (RO) bejelentette, hogy el fogja fogadni az RB területi paktumokkal kapcsolatos javaslatát, kifejezetten megemlítve azt;
- egyes tagállamok azt a célt tűzték ki maguk elé, hogy „integrált megközelítést” valósítsanak meg, és eredményesebb koordinációs, illetve párbeszédstruktúrák révén megerősítik a „szinergiákat” a különböző kormányzati szintek között.

⁽¹⁴⁾ A Régiók Bizottsága véleménye – „A helyi és regionális önkormányzatok szerepe az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek teljesítésében” – Cdr 72/2011 rev.1, valamint a Régiók Bizottsága állásfoglalása – „A helyi és regionális önkormányzatok fokozottabb bevonása az Európa 2020 stratégiába” – Cdr 199/2010 fin.

42. kéri továbbá az Európai Bizottságot, hogy fokozottan kövesse nyomon a nemzeti reformprogramok „Kormányzat” fejezetét és a tagállamok elért eredményeiről szóló éves jelentéseit annak érdekében, hogy az Európai Unió Tanácsa kifejezett ajánlásokat fogadhasson el, melyekben arra ösztönzi a tagállamokat, hogy terjesszék ki és erősítsék meg a különböző kormányzati szintek közötti partnerségeket a nemzeti reformprogramok megvalósításában;

43. újra megerősíti a **többszintű szerződés-kötés célkitűzését**, melynek a hét kezdeményezés megvalósítását, valamint az olyan innovatív mechanizmusok⁽¹⁵⁾ létrehozását kellene kísérnie, mint a helyi digitális menetrendek, valamint „Az európai digitális menetrend”⁽¹⁶⁾ keretében javasolt, az érdekelt felek közötti megállapodások (*stakeholder arrangements*), az Európai Bizottság által útjára indított „intelligens szakosodási platform”, vagy a „Mozgásban az ifjúság” és az „Innovatív Unió” kiemelt kezdeményezés célkitűzéseinek teljesítése, eközben valamennyi szinten fokozva az egyes szereplők és stratégiák közötti összhangot;⁽¹⁷⁾

44. sajnálja, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat nem vonják be közvetlenül a nyitott koordinációs módszer valamennyi szakaszába az Európa 2020 stratégia megvalósítása érdekében, és nyomatékosan kiáll amellett, hogy integrálják őket ebbe a folyamatba;

45. emlékeztet az **integrált megközelítés** hozzáadott értékére, különösen a fenntartható fejlődést célzó európai uniós stratégia és az Európa 2020 stratégia, valamint a strukturális alapok energetikai beruházásokra történő felhasználása közötti szinergiahatásoknak a szubszidiaritási elv betartása mellett történő felerősítése tekintetében; emlékeztet továbbá arra, hogy fontos integrálni az éghajlatváltozás hatásainak mérséklésére, valamint az ezekhez a változásokhoz való alkalmazkodásra irányuló célkitűzést az EU meglévő stratégiai kereteinek egészébe, és különösen az agrárpolitikába és a vidékfejlesztésbe;

Új paradigma a jövőbeli kohéziós politikára

46. emlékeztet arra, hogy az Európai Bizottság kohézióról szóló ötödik jelentésével kapcsolatos konzultáció eredményei alátámasztják saját, illetve az összes helyi és regionális önkormányzat abbéli meggyőződését, hogy meg kell erősíteni a partnerség elvét; ezt a megközelítést a Tanács is támogatja, elismeri ugyanis a többszintű kormányzás jelentőségét az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek elérésében az új kohéziós politikán keresztül;⁽¹⁸⁾

47. meglepéssel állapítja meg, hogy a Tanács által 2011 májusában elfogadott „Területi menetrend 2020” a többszintű

⁽¹⁵⁾ A Régiók Bizottsága állásfoglalása – „Jobb eszköztár az EU 2020 stratégia végrehajtására: a tagállamok és az Unió gazdaság- és foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó integrált iránymutatások” – CdR 175/2010 fin.

⁽¹⁶⁾ Az Európai Bizottság munkadokumentuma – SEC (2011)708 (http://ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/scoreboard/docs/scoreboard.pdf). Ennek kapcsán az RB CdR 104/2010 fin jelű véleményében proaktív szerepet kért saját maga, a helyi és regionális önkormányzatok és szövetségeik számára az európai digitális menetrend irányítási modelljében.

⁽¹⁷⁾ CdR 373/2010 fin.

⁽¹⁸⁾ A Tanács következtetései a gazdasági, szociális és területi kohézióról szóló ötödik jelentéssel kapcsolatban – az Általános Ügyek Tanácsának 3068. ülése, Brüsszel, 2011. február 21. A Régiók Bizottsága véleménye – „A kohéziós politika hozzájárulása az Európa 2020 stratégiához” – CdR 223/2010 fin.

kormányzás alkalmazását ajánlja a területi kohézió megvalósítása érdekében, és kéri az Európai Bizottságot, hogy hatásvizsgálataiban vegye figyelembe a területi dimenziót, biztosítva ezzel a helyi és regionális önkormányzatok részvételét;

48. a 2013 utáni kohéziós politika kapcsán elégedetten állapítja meg, hogy az Európai Bizottság az elvárásainak megfelelően átvette a többszintű kormányzás, valamint az **integrált és multifunkcionális megközelítés** bizonyos elveit és mechanizmusait⁽¹⁹⁾ azáltal, hogy a strukturális alapokról és a kohéziós alapról szóló új, általános rendeletre vonatkozó tervezetében figyelembe vette az alábbi kéréseket:

— kifejezett hivatkozás beillesztése az új cikkbe a partnerségre és a többszintű kormányzásra vonatkozóan, amely elvek a partnerségi megállapodások és az operatív programok végrehajtásának valamennyi szakaszában betartandók;

— ezen alapelvek megjelenítése a rendelet egyéb, a partnerségi megállapodásokkal és az operatív programokkal összefüggő cikkeiben;

— a tagállamok felkérése arra, hogy éves jelentésükben számoljanak be a partnerség és a többszintű kormányzás elvének tiszteletben tartása felé tett előrehaladásról;

— funkcionális operatív programok kidolgozási lehetőségének fontolóra vétele;

49. üdvözli az Európai Bizottság arra vonatkozó javaslatát, hogy alakítsanak ki közös stratégiai keretet, amely összefogná a területfejlesztést célzó különféle uniós fellépéseket (EMVA, strukturális alapok: ERFA és ESZA, kohéziós alap, EHA). Kéri, szintén ennek kapcsán, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat vonják be gyakorlati szempontból a partnerségi megállapodások kidolgozásába;

50. kéri ezért az európai jogalkotót, hogy erősítse meg e rendelkezéseket elsősorban az alábbiak biztosítása érdekében:

— a helyi és regionális önkormányzatok képviselőinek jelenléte a tagállamok küldöttségeiben a partnerségi megállapodás tartalmának az Európai Bizottsággal való megtárgyalásakor;

— a partnerség és a többszintű kormányzás elvének számottevő megszilárdítása a hozzájuk kapcsolódó célkitűzésekről és kritériumokról szóló jövőbeli európai szabályozásban;

— párbeszéd az Európai Bizottság és a Régiók Bizottsága között az általuk készített éves jelentések kormányzási elemeiről, hogy még a Tanács ajánlásainak elfogadását megelőzően felmérjék az egyes tagállamokban tapasztalt előrehaladást és nehézségeket;

⁽¹⁹⁾ A Régiók Bizottsága „A kohéziós politika jövője” című előzetes jelentése – CdR 210/2009 fin.

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – A gazdasági, szociális és területi kohézióról szóló ötödik jelentéssel kapcsolatos következtetések: a kohéziós politika jövője – COM(2010) 642 végleges.

— idővel együttműködési index bevezetése annak megállapítására, hogy milyen fokot ért el a részvételi kormányzás az egyes tagállamokban;

51. a **területi együttműködést** a regionális politika szerves részének tekinti, mivel az európai területi együttműködési csoportosulás a többszintű kormányzás valóságos laboratóriumaként működik; ⁽²⁰⁾

52. üdvözli, hogy az EGTC-rendelet felülvizsgálatára irányuló, az Európai Bizottság által 2011 októberében előterjesztett javaslat a területi kohézió célkitűzésének teljesítése iránti eltökéltség jegyében fogant, és beépít néhány, az RB által már korábban megfogalmazott javaslatot, így például a harmadik országok szerveinek részvételével létrehozandó kétoldalú EGTC-k gondolatát. ⁽²¹⁾ Felhívja a figyelmet az EGTC-kben mint együttműködési struktúrákban rejlő lehetőségekre, a pusztán regionális politikán túlmutató, más uniós ágazati politikák terén is;

53. hangsúlyozza az RB EGTC-platformjának szerepét ennek az eszköznek a népszerűsítésében és abban, hogy operatív támogatást nyújt az új EGTC-k létrehozásához, elsősorban a helyes gyakorlatok cseréjének köszönhetően

54. kéri az Európai Bizottságot, hogy a makroregionális stratégiák fejlesztésével kapcsolatban szenteljen kiemelt figyelmet:

— a többszintű kormányzás elve tiszteletben tartásának a makroregionális stratégiák konzultációs, tervezési, végrehajtási és ellenőrző testületein belül;

— olyan nyomonkövetési eszközök és pénzügyi programok létrehozásának, amelyek helyi és regionális fejlesztési stratégiákon és terveken alapulva többszintű megközelítést tesznek lehetővé annak érdekében, hogy a makrorégiókat „területi klaszterekként” is fejlesszük;

— a regionális és helyi önkormányzatok strukturális bevonásának az említett stratégiák végső kialakításába, elkerülendő a kormányzás esetleg bekövetkező nemzeti szintű központosítását;

— az említett stratégiák európai hozzáadott értéke kimutatásának, elsősorban egy fehér könyv keretében;

Az egységes piac partnerségben történő megvalósítása

55. üdvözli a növekedés, a versenyképesség és a társadalmi haladás – az egységes piaci intézkedéscsomagban meghatározott – tizenkét mozgatórugóját, és támogatja a Tanács felhívását, amely rámutatott az egységes piac irányításának megerősítése iránti igényre és felszólította az Európai Bizottságot, hogy folytassa erre irányuló erőfeszítéseit; ⁽²²⁾

⁽²⁰⁾ A Régiók Bizottsága saját kezdeményezésű véleménye – „Új szempontok az EGTC-rendelet felülvizsgálatához” – CdR 100/2010 fin.

⁽²¹⁾ A Régiók Bizottsága saját kezdeményezésű véleménye – „Új szempontok az EGTC-rendelet felülvizsgálatához” – CdR 100/2010 fin.

⁽²²⁾ A Tanács következtetései az egységes piaci intézkedéscsomagról – az egységes piac fellendítésének prioritásai – a Gazdasági és Pénzügyi Tanács 3105. ülése, Brüsszel, 2011. július 12.

A Régiók Bizottsága véleménye: „Egységes piaci intézkedéscsomag” – CdR 330/2010 fin.

56. megjegyzi, hogy az egységes piacon belüli irányításról és partnerségről szóló jelentésében az Európai Parlament jelezte, hogy „az egységes piaci szabályokat gyakran a helyi és regionális hatóságok hajtják végre; felkéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy a kohéziós politikától az egységes piaci politikák felé haladva fejlesszék tovább és szélesítsék ki a helyi és regionális önkormányzatokkal kötött partnerségeiket”; ⁽²³⁾

57. a fentiek fényében kéri, hogy a fellépés koherenciájának szavatolása és az egységes piac partnerségben történő megvalósítása érdekében biztosítsák az Egységes piaci intézkedéscsomag átfogó végrehajtásának nyomon követését. Úgy véli, hogy ez az Európa 2020 stratégiát nyomon követő platform feladata kell, hogy legyen, hiszen a stratégiának része az egységes piac fellendítése;

58. hangsúlyozza az „Európai Vállalkozói Régió” cím hozzájárulását az integrált területfejlesztés koncepciójának kialakításához, mely elsősorban a kisvállalkozói intézkedéscsomag elvei köré szerveződik; ⁽²⁴⁾ és kéri egyébiránt, hogy hozzanak létre „kisvállalkozói intézkedéscsomag partnerségeket” a kisvállalkozói intézkedéscsomag (SBA) regionális szintű megvalósítása érdekében, valamint nevezzenek ki nemzeti, regionális/területi kkv-megbízottakat (SME envoys), és javasolja, hogy vonják be az RB-t a létrehozandó SBA konzultatív csoportba;

59. ismételt felhívja a figyelmet arra, hogy az egységes piaci szabályozás optimális átültetése és alkalmazása érdekében fontos a helyi és regionális önkormányzatok, és különösképpen a jogalkotási hatáskörökkel bíró régiók bevonása a részvételi mechanizmusokba;

A jövőbeli környezetvédelmi, éghajlat-változási és energiapolitikák ⁽²⁵⁾ ⁽²⁶⁾

60. sürgeti a nemzetközi intézményeket és az Európai Uniót, hogy vegyék figyelembe azt a hozzáadott értéket, amit a helyi és regionális önkormányzatok nyújtanak a globális környezetvédelmi és fenntartható fejlődési irányítás kapcsán, ideértve a többoldalú környezetvédelmi megállapodásokat, például az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye (UNFCCC) és a Biológiai Sokféleség Egyezménye (CBD), valamint a zöld gazdaság és a fenntartható gazdaságirányítás előmozdításáról szóló Rio+20 menetrend végrehajtását is; ⁽²⁷⁾

⁽²³⁾ Jelentés az egységes piacon belüli irányításról és partnerségről (2010/2289 (INI)).

⁽²⁴⁾ A Régiók Bizottsága véleménytervezete „Az európai kisvállalkozói intézkedéscsomag felülvizsgálatáról” – CdR 151/2011 rev.1.

⁽²⁵⁾ Lásd „A helyi és regionális önkormányzatoknak a jövőbeli környezetvédelmi politikában betöltendő szerepe” c. előrettekintő véleményben (CdR 164/2010 fin) közzétett részletes ajánlásokat arra vonatkozóan, hogy hogyan alkalmazandó a többszintű kormányzást szem előtt tartó megközelítés az európai uniós környezetvédelmi politika kialakításának minden szakaszában.

⁽²⁶⁾ Lásd többek között az Európai Bizottság „Újítvány az egységes európai közlekedési térség megvalósításához – Úton egy versenyképes és erőforrás-hatékony közlekedési rendszer felé” című fehér könyvét – COM(2011) 144 végleges.

⁽²⁷⁾ A Régiók Bizottsága véleménye „Az EU és a nemzetközi biodiverzitás-politika 2010 után” címmel – CdR 112/2010 fin; a Régiók Bizottsága véleménye „A nemzetközi éghajlat-politika Koppenhága után” címmel – CdR 245/2010 fin; a Régiók Bizottsága véleménytervezete „Az EU helyi és regionális önkormányzatainak hozzájárulásai az ENSZ 2012-es fenntartható fejlődési konferenciájához (Rio+20)” címmel – CdR 187/2011 rev.1.

61. úgy véli, hogy a helyi és a nemzeti szint konstruktív módon együttműködhet az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos intézkedésekben, ha eredménycentrikus megállapodásokat kötnek, melyek keretében az egyes kormányzati szintek önkéntes alapon elkötelezhetik magukat bizonyos éghajlatvédelmi célok mellett, majd közösen vállalnak felelősséget a kitűzött cél eléréséhez való hozzájárulásaikért; ⁽²⁸⁾

62. rámutat a régiók és a vállalkozások közötti, energetikai és éghajlattal kapcsolatos, ágazati vagy ágazatközi szövetségek növekvő jelentőségére. Ezeket a szövetségeket célirányosan támogatni kell annak érdekében, hogy a helyi és regionális szintű döntéshozók és a kis- és középvállalkozások (kkv-k) közötti partnerségek keretében mielőbb továbbfejlesszék és alkalmazzák az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiákat;

63. megjegyzi, hogy a szén-dioxid-kibocsátás 75 %-a a városi területekről ered, és kiemeli, hogy a nemzetközi fellépés csak akkor lehet eredményes, ha többszintű kormányzáson alapul, amelynek keretében a szubszidiaritás elvéből kiindulva összehangolják a helyi, regionális, nemzeti és szupranacionális kormányzati szintek erőfeszítéseit; ezzel kapcsolatban kiemeli „a helyi és regionális hatóságoknak az Európa 2020 stratégiával kapcsolatos területi megállapodására” vonatkozó javaslatát mint az éghajlatváltozás kezelésének hatékony eszközét;

64. hangsúlyozza, hogy alaposan át kell gondolni, milyen hatással lehetnek az Energia 2020 stratégiához kapcsolódó stratégiai iránymutatások és jogalkotási intézkedések a helyi és regionális önkormányzatokra nehezedő adminisztratív és pénzügyi terhekre, illetve hogy ügyelni kell a szubszidiaritás és az arányosság elvének tiszteletben tartására, továbbá erőteljesen támogatja a stratégia végrehajtását szolgáló innovatív eszközök kialakítását; ⁽²⁹⁾

65. megerősíti elkötelezettségét a Polgármesterek Szövetsége mellett, melyet a résztvevők a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésének közös célja érdekében hoztak létre, és javasolja a kezdeményezés kiterjesztését mind témájában, a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésén túl a fenntartható gazdaság egyéb területeire, például a vízgazdálkodásra, mind pedig földrajzilag, egyrészt az Unió keretein belül a mediterrán térségre és a keleti partnerség régióira, az általa kezdeményezett politikai platformok – nevezetesen az ARLEM és a CORLEAP – bevonásával, másrészt globális szinten egy „Polgármesterek Világszövetsége” keretében;

A jövőbeli közös agrárpolitika, halászati politika és tengerpolitika

66. úgy véli, hogy a többszintű kormányzás kereteinek kialakítása a 2013 utáni KAP sikeres megújításának nélkülözhetetlen feltétele, mert csak így biztosítható a regionális és helyi önkor-

mányzatok bevonása e közös politika irányvonalainak és végrehajtási feltételeinek meghatározásába, illetve így alakíthatók ki megfelelő szinergiák a vidékfejlesztési politika és az EU egyéb politikái – különösen a kohéziós politika – között; ⁽³⁰⁾

67. a helyi és regionális önkormányzatoknak a közös agrárpolitika és a vidékfejlesztési politika kialakításába történő korai integrálásának biztosítása érdekében kéri, hogy teljes mértékben vonják be az Európai Bizottság konzultatív csoportjainak előkészítői munkájába;

68. úgy véli, hogy az új halászati politikában a halászatok életképességének és a halászati erőforrások fenntartható kiaknázásának biztosítása érdekében az integrált megközelítésnek kell érvényesülnie; támogatja a döntéshozatal decentralizálását az európai mikroszintű irányítás által okozott következtelenségek csökkentése érdekében, ezen belül egyes esetekben a komitológiai eljárás alkalmazását, illetve azt, hogy a közösségi szabályozás keretein belül egyes halászati tevékenységek irányítását a tagállamokra, a régiókra, illetve magára az ágazatra bizzák;

69. sürgeti a koordinációt minden olyan ágazati politika között, amelynek köze van a tengeri övezetek használatához, valamint egy európai alap kialakítását a tengerészeti ügyek és a halászat szolgálatában, amely egységes keretbe foglalná az ezekben az ágazatokban meglévő valamennyi eszközt; ezért támogatja egy európai tengerpolitikai platform létrehozását a területi önkormányzatok és az érintett szereplők részvételével, mely alkalmas eszköz lehet a hatáskörök megosztásának és a bevált gyakorlatok terjesztésének elősegítésére; ⁽³¹⁾

A Stockholmi Program végrehajtása a helyi és regionális önkormányzatok bevonásával

70. emlékeztet arra, hogy a helyi önkormányzatok szintjén megszerzett tapasztalatok megfelelő figyelembevételének biztosítása érdekében fontos, hogy részt vegyen a Stockholmi Programra vonatkozó cselekvési terv megvalósításában, illetve az értékelési módszerek kidolgozásában;

71. úgy véli, hogy a regionális és helyi önkormányzatok bevonása a legális bevándorlás európai szabályozási kereteinek kidolgozásába, az illegális bevándorlás elleni intézkedések meghatározásába, a bevándorlók alapvető jogainak védelmébe és a kiindulási országokkal való fejlesztési együttműködés megvalósításába megerősítené az Unió fellépésének legitimitását, amennyiben szigorúan betartják a szubszidiaritás elvét;

72. sürgeti olyan területi hatástanulmányok megvalósítását, amelyek felméri az európai vagy nemzeti szinten meghatározott jogalkalmazási intézkedések keretében a regionális és helyi önkormányzatok felé megfogalmazott elvárások hatásait;

⁽²⁸⁾ A Régiók Bizottsága véleménye „Nemzetközi éghajlat-politika Koppenhága után” címmel – CdR 245/2010 fin.

⁽²⁹⁾ A Régiók Bizottsága előzetes véleménye: „A helyi és regionális önkormányzatok szerepe a jövőbeli környezetvédelmi politikában” – CdR 164/2010 fin; illetve a Régiók Bizottsága előzetes véleménye: „Az éghajlat-változási politika érvényesítése és az EU jövőbeli költségvetése” – CdR 104/2011 fin.

⁽³⁰⁾ A Régiók Bizottsága saját kezdeményezésű véleménye: „A KAP jövője 2013 után” – CdR 127/2010 fin.

⁽³¹⁾ A Régiók Bizottsága véleménye: „Az integrált tengerpolitika fejlesztése és a tengerekkel kapcsolatos tudás 2020” – CdR 339/2010 fin.

73. megegyezéssel állapítja meg, hogy az integrációról tartott éves tárcaközi konferenciákon való részvétele, illetve hozzájárulása az Európai Integrációs Fórumhoz, az Európai Bizottság integrációról szóló kézikönyvéhez – melynek keretében ismertette a helyi és regionális önkormányzatok bevált gyakorlatait –, valamint az Európai Integrációs Alap éves és többéves prioritásainak meghatározásához elősegítették a többszintű megközelítés elismertetését a 2. európai integrációs menetrend keretében, ⁽³²⁾ mely a következőket foglalja magában:

- a különböző szintű érintett szereplők között létrehozandó „területi paktumok”;
- a helyi és regionális szereplők részvétele az integrációs politikák meghatározásában az EU ilyen irányú programjainak keretében;
- a konzultációs folyamatok megerősítése a Régiók Bizottságával szervezett stratégiai találkozók keretében;
- egy sor rugalmas eszköz kidolgozása, beépített „európai modulokkal”, a nemzeti és helyi gyakorlatok és politikák támogatására;

Többszintű kormányzási mechanizmusok az EU bővítési stratégiájának szolgálatában

74. támogatja az előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA) oly módon történő kiigazítását, hogy az megfeleljen a kedvezményezett országokban működő helyi és regionális önkormányzatok szükségleteinek és a területi együttműködés fejlesztésének, különös tekintettel az EGTC-re; ezek az eszközök létfontosságúak a többszintű kormányzás páneurópai vetületének megszilárdítása szempontjából;

A többszintű kormányzás révén megerősített szomszédságpolitika

75. emlékeztet rá, hogy a helyi és regionális önkormányzatok euromediterrán közgyűlése (ARLEM) és a keleti partnerség regionális és helyi önkormányzatainak konferenciája (CORLEAP) az Európai Unió és a földközi-tengeri térségért létrehozott unió, illetve a keleti partnerség tagállamai helyi és regionális képviselőinek fórumaként kiválóan kiegészítik e két folyamat intézményi kereteit;

76. úgy véli, hogy a többszintű demokrácia és az inkluzív megközelítés elengedhetetlen feltételei e folyamatok sikerének, és megállapítja, hogy a szóban forgó két politikai kezdeményezés a szomszédsági politika területi dimenziójának megerősítése révén betöltheti azt a támogató szerepet, amely a régióközi együttműködés előnyeiből adódóan nyilvánvalóan szükséges a tartós helyi és regionális szintű politikai és közigazgatási struktúrák kialakításához, a pénzügyi eszközök hatékony kihasználásához, valamint a partnerországok gazdasági, társadalmi és területi fejlődésének elősegítését szolgáló mechanizmusok kialakításához;

77. mindent megtesz azért, hogy az ARLEM szorosan részt vegyen a földközi-tengeri térségért létrehozott unió irányításában, elősegítve a három partvidék helyi és regionális önkormányzatainak aktív részvételét a különböző szervezetben folytatott politikai párbeszédben, illetve hozzáférést az együttműködés megerősítése érdekében kialakított mechanizmusokhoz és eszközökhöz;

⁽³²⁾ A Bizottság javaslata: „A harmadik országbeli állampolgárok integrációjának európai programja” – COM(2011) 455 végleges.

78. kívánatosnak tartja az állandó párbeszéd kialakítását az Európai Bizottsággal és a partnerországokkal a CORLEAP-pal létrehozott intézményközi platform megszilárdításának keretében, olyan konkrét módozatok kialakítása érdekében, amelyek lehetővé teszik a keleti partnerség helyi és regionális önkormányzatainak részvételét a partnerség négy platformjának munkájában, és bevonják az utóbbiakat a társulási megállapodások előkészületeibe és a stratégiai dokumentumok és cselekvési tervek kidolgozásába, különös tekintettel a nemzeti indikatív programok végrehajtására és kiértékelésére;

A többszintű kormányzás és a globalizáció: formálódóban lévő új dinamikák

79. síkraszáll amellett, hogy az európai fejlesztési politika felülvizsgálata során alkalmazzák a területi megközelítést, a millenniumi célkitűzések megvalósításában pedig biztosítsák a helyi és regionális önkormányzatok fokozott részvételét; ⁽³³⁾ ezzel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy növelni kell a partnerországok helyi és regionális önkormányzatainak rendelkezésére álló műszaki és pénzügyi kapacitások fejlesztéséhez nyújtott támogatást;

80. megállapítja, hogy a decentralizált együttműködés hozzáadott értéket teremt, például olyan kezdeményezések révén, mint a „Decentralizált Együttműködés Kongresszusa”, melyek célja az EU és a fejlesztések partnerországainak helyi és regionális önkormányzatai és az EU-intézmények közötti tapasztalatcsere és párbeszéd elősegítése, vagy a decentralizált együttműködés portálja és a decentralizált együttműködési börze, melyeket európai szintű intézményi együttműködés keretében tovább kell fejleszteni;

81. megegyezéssel veszi tudomásul, hogy több nemzetközi szervezet is jelentősen hozzájárult a többszintű kormányzásról szóló fehér könyv konzultációs folyamatához, ⁽³⁴⁾ ami jól mutatja, milyen figyelem övezi az Európai Unióban kialakított koncepciót, és e szervezetek szándékát, hogy fejlesszék fellépéseik területi dimenzióját, olyan partnerségekre törekedve a világ többi régiójával, amely az ágazati politikák komplexen jellegét erősítheti;

82. a helyi és regionális önkormányzatok globális kormányzási mechanizmusokban betöltött – mind jobban elismert – szerepének fényében hangsúlyozza:

- azt a tendenciát, hogy elsősorban a nemzetközi szervezetek egyre inkább hajlamosak figyelembe venni a globalizáció területi szintű, a regionális és helyi önkormányzatokra kifejlesztett hatásait, és elterjedőben van egy olyan globális politikáról való gondolkodás, amely a világ minden régiójában törekedne a kiegyensúlyozott fejlődésre és a területi kohézióra; ⁽³⁵⁾
- a helyi és regionális önkormányzatok szintjén folytatott nem hivatalos diplomáciai tevékenységek jelentőségét, különös tekintettel a városok és a jogalkotási hatáskörökkel felruházott régiók diplomáciájára;

⁽³³⁾ A Régiók Bizottsága véleménye és az Európai Bizottság zöld könyve: „Az EU fejlesztéspolitikája az inkluzív növekedés és a fenntartható fejlődés támogatására – Az EU fejlesztéspolitikájának hathatósabbá tétele” – CdR 408/2010 fin.

⁽³⁴⁾ Konzultációs jelentés a Régiók Bizottsága többszintű kormányzásról szóló fehér könyvről – CdR 25/2010 fin.

⁽³⁵⁾ Lásd a „Régiók Szövetségének Globális Fóruma / FOGAR” nevű szervezet tevékenységét.

- a többi nagy régióegységgel folytatott párbeszéd és tapasztalatsere hasznosságát, melyek szubnacionális szintű kamarákkal rendelkeznek, mint például a Nyugat-Afrikai Gazdasági és Pénzügyi Unió (WAEMU) vagy a MERCOSUR regionális közgyűlése;
- az együttműködés és a párbeszéd új formáinak megjelenését, melyeket bizonyos nemzetközi szervezetek (OECD, ILO, UNEP, UNDP és UNHABITAT, UNESCO és FAO stb.) kezdeményeznek a Régiók Bizottsága és a helyi és regionális önkormányzatok felé; ⁽³⁶⁾

83. mindebből arra a következtetésre jut, hogy a napjainkban tapasztalható decentralizációs tendencia, valamint a szubnacionális szintű szereplők hatásköreinek növekedése a nemzetközi közösségben előbb-utóbb a globalizáció kormányzási mechanizmusaiba való bevonásukat eredményezi, és ösztönzi egy új típusú multilateralizmus kifejlődését;

D. A többszintű kormányzás bevezetésének megszilárdításához vezető új lépések

84. kezdeményezte a „Többszintű kormányzás eredményjelzője az Európai Unióban” elnevezésű mechanizmus bevezetését, amely éves rendszerességgel hozzájárul annak nyomon követéséhez, hogy mennyire veszik figyelembe e kormányzási mód főbb elveit és mechanizmusait az Európai Unió politikai ciklusainak keretében, az elemzett politikák és stratégiák területi dimenziójára összpontosítva; az eredményjelző első alkalmazása során az Európai Unió 2010-es politikai programjában meghatározó szerepet betöltő négy stratégia és politika – nevezetesen az Európa 2020 stratégia, a 2011/2020-as energiastratégia, a Stockholmi Program és a tavaszi menetrend – elemzése alapján számos előrelépést és akadályt sikerült azonosítani az európai döntéshozatali folyamatokban; ⁽³⁷⁾

⁽³⁶⁾ A Régiók Bizottsága ismételten kéri, hogy a Rio+20 csúcstalálkozó hatalmazza fel az UNEP-et vagy a Fenntartható Fejlődési Tanácsot egy szubnacionális és helyi önkormányzatokkal foglalkozó állandó bizottság létrehozására, amely a többszintű kormányzást megfelelően tükröző, valamint a világ szubnacionális és helyi önkormányzataival állandó konzultációs és együttműködési mechanizmust biztosító új struktúra lenne. A Régiók Bizottsága e tekintetben mintaként szolgálhatna. Szintén ígéretes, hogy az ún. riói egyezmények a közelmúltban fokozott mértékben elismerték, hogy a szubnacionális és helyi önkormányzatok kormányzati intézményekként egyedi jogállással rendelkeznek; így például a cancéni megállapodás, valamint a COP 10 konferencián a szubnacionális kormányzatok, városok és más helyi önkormányzatok cselekvési tervéről elfogadott X/22. sz. határozat „kormányzati szereplőkként” ismerte el őket. Az RB ismételten kéri, hogy a nemzeti kormányok és az ENSZ szervei mellett a szubnacionális és helyi önkormányzatok is helyet kapjanak a fenntartható fejlődés intézményi keretében. „Az EU helyi és regionális önkormányzatainak hozzájárulásai az ENSZ 2012-es fenntartható fejlődési konferenciájához (Rio+20)” című, CoR 187/2011 rev.1 jelű véleménytervezetében az RB sajnálatosnak tartja, hogy a kormányzásban betöltött speciális szerepük ellenére a jelenlegi nemzetközi kormányzási struktúra gyakran csak olyan képviselőket biztosít számukra az ENSZ szerveinél, mint amilyenek a civil társadalom, az üzleti szféra és egyéb főbb csoportok rendelkeznek.

⁽³⁷⁾ Az eredményjelző első kísérlete az EIPA-tól megrendelt tanulmányon alapul.

85. az első eredményjelző alapján a következőket állapítja meg:

- az alkalmazott értékelési módszertan ⁽³⁸⁾ alapján az uniós intézmények szintjén kialakult a többszintű kormányzási rendszer, mely folyamatos és (többnyire) nyílt és átlátható, többszintű információáramlást biztosít, konzultációs mechanizmusai rendes esetben jól működnek és minden szintre kiterjednek, stb. A többszintű kormányzás kiegészítő mechanizmusainak és gyakorlatainak értékelése ugyanakkor jelentős hiányosságokat tárt fel. Ezek elsősorban az olyan mechanizmusok és innovatív eszközök használatát érintik, amelyek a többszintű kormányzás elvárásait politikai tartalommal alakítják át;

- az összehasonlító eredményjelzőn az Európa 2020 stratégia kidolgozása körüli politikai folyamat kapta a legjobb összesített osztályzatot. Ez azt jelenti, hogy itt olyan gyakorlatok mutathatók ki, amelyek jobban megfelelnek a többszintű kormányzás minőségének értékelésére meghatározott többszintű kormányzási mutatóknak. A leggyengébb osztályzatot a millenniumi célkitűzésekre vonatkozó 2010-es tavaszi menetrend keretében megvalósuló többszintű kormányzás kapta. Ez utóbbi esetében az érintettek bevonásához kapcsolódó folyamat átláthatóságának hiánya nehezítette meg az értékelést, és eredményezett alacsony osztályzatokat. Általában mind a négy politikai területről elmondható, hogy egyértelműen lehetne még javítani a többszintű kormányzási gyakorlatokat; ⁽³⁹⁾

⁽³⁸⁾ A módszertan a konkrét többszintű kormányzási gyakorlatokat két fejezetem alatt hat kategóriába sorolja (I. Eljárások: tájékoztatás és konzultáció; az érintett felek bevonása és reaktivitás; II. Az EU-politikák tartalma: területi / integrált / helyi érdekű politika; intelligens szabályozási mechanizmusok és innovatív végrehajtási eszközök illetve partnerségek). Meghatározza továbbá, hogy a hatféle gyakorlaton belül az általános többszintű kormányzási elvek és célkitűzések kapcsán mi tekinthető „bevált gyakorlatnak”, illetve mutatókat dolgoz ki a gyakorlatok alkalmazásának mérése illetve értékelése céljából.

⁽³⁹⁾ Ami az „eljárások” és politikai „tartalmak” különböző osztályzatait illeti, az „eljárások” illetve „tartalmak” kategóriacsoport különböző alpontszámai azt mutatják, hogy a tavaszi menetrend kivételével az „eljárások” csoportban (tájékoztatás/konzultáció, érintett felek bevonása, reaktivitás) sokkal kialakultabbak a többszintű kormányzási gyakorlatok, mint a „tartalmak” csoportban (innovatív végrehajtási eszközök, intelligens szabályozási folyamatok, területi/integrált megközelítés). Az „eljárások” csoporton belül mind az Európa 2020 stratégia, mind az energia/klíma csomag elérte a 3/6-os minimumküszöböt. Ugyanakkor az eredményjelző azt is kimutatja, hogy az Európa 2020 stratégia pozitív összesített eredménye elsősorban a többszintű kormányzáshoz kapcsolódó „eljárások” gyakorlatainak viszonylag magas osztályzataiból adódik össze.

Ha részletesebben megvizsgáljuk az egyes alcsoportok három összetevőjét, az eredményjelző diagramjaiból kiolvasható, hogy – a tavaszi menetrend kivételével – az „eljárások” első alcsoportjának a „tartalmak” alcsoportához képes elért viszonylag magas pontszámai a „tájékoztatás/konzultáció” kategória (kiemelkedően) magas pontszámának, illetve bizonyos mértékben az „érintett felek bevonása” kategória kielégítő eredményeinek köszönhetőek. Ugyanakkor a „reaktivitás” kategória általában viszonylag gyenge osztályzatokat kapott. „Az EU-politikák tartalma” fejezet második alcsoportjában csak az Európa 2020 stratégia tudott nagyjából elfogadható eredményt felmutatni az „intelligens szabályozási mechanizmusok” és az „innovatív végrehajtási eszközök” terén. Ugyanez mondható el az energia/klíma csomagról és a tavaszi menetrendről a területi/integrált megközelítés gyakorlatait illetően. Minden más gyakorlat viszonylag gyenge osztályzatot kapott.

86. véleménye szerint a Régiók Bizottsága nyomonkövetési tevékenységének megszilárdítása érdekében a többszintű kormányzás gyakorlatára különös súlyt kellene helyezni a következő szubszidiaritási találkozó alkalmával, annak érdekében, hogy a résztvevők elemezzék az első eredményjelző által kimutatott tendenciákat, illetve azok hatását az európai döntéshozatali folyamatra;

87. a következő hónapok folyamán konkrét formába önti **az Európai Unió többszintű kormányzásra vonatkozó chartájának** tervét, amely a helyi és regionális önkormányzatok nagyobb fokú részvételét kívánja elősegíteni az európai demokrácia megélésében; e charta kidolgozásának folyamata inkluzív és részvételi elvre épül, és azt kívánja elősegíteni, hogy a helyi és regionális képviselők is a magukévá tegyék törekvéseit.

Kelt Brüsszelben, 2012. február 16-án.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Mercedes BRESSO

2012-es előfizetési díjak (áfa nélkül, rendes szállítási költségeket beleértve)

Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 200 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, nyomtatott kiadvány + éves DVD	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 310 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	840 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, havi DVD (összevont)	az EU 22 hivatalos nyelvén	100 EUR/év
A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványa (S sorozat), közbeszerzés és ajánlati felhívások, DVD, heti egy kiadvány	többnyelvű: az EU 23 hivatalos nyelvén	200 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, C sorozat – versenyvizsga-kiírások	a vizsgakiírás szerinti nyelv(ek)en	50 EUR/év

Az *Európai Unió Hivatalos Lapjának*, amely az Európai Unió hivatalos nyelvein jelenik meg, 22 nyelvi változatára lehet előfizetni. Az L (jogsabályok) és a C (tájékoztatások és közlemények) sorozatot foglalja magában.

Valamennyi nyelvi változatra külön kell előfizetni.

A 920/2005/EK tanácsi rendelet értelmében, amelyet a Hivatalos Lap 2005. június 18-i L 156. száma tett közzé, és amely előírja, hogy az Európai Unió intézményei nem kötelesek minden jogi aktust ír nyelven is megszövegezni, illetve ezen a nyelven kihirdetni, az ír nyelven kiadott Hivatalos Lapok értékesítése külön történik.

A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványára (S sorozat – közbeszerzés és ajánlati felhívások) történő előfizetés mind a 23 hivatalos nyelvi változatot magában foglalja egyetlen többnyelvű DVD-n.

Kérésére az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* történő előfizetéssel a Hivatalos Lap különféle mellékleteit is megkaphatja. Az előfizetők a mellékletek megjelenéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közölt „Az olvasóhoz” című közleménynek köszönhetően értesülnek.

Értékesítés és előfizetés

A különböző, térítés ellenében kapható kiadványokra – például az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* – való előfizetés a Kiadóhivatal forgalmazó partnereitől szerezhető be. A forgalmazó partnerek listája a következő címen található:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_hu.htm

Az EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) közvetlen és ingyenes hozzáférést biztosít az Európai Unió jogához. Erről a honlapról elérhető az *Európai Unió Hivatalos Lapja*, valamint tartalmazza a szerződéseket, a jogszabályokat, a jogeseteket és az előkészítő dokumentumokat is.

További információt az Európai Unióról a <http://europa.eu> internetcímen találhat.

